

RAPORT
O STANIE MIASTA GRAJEWO
w 2020 r.

Spis treści

I.	Informacje ogólne o mieście	3
1.	Położenie geograficzne.....	3
2.	Demografia, rejestracja stanu cywilnego.....	3
II.	Budżet miasta, dochody, wydatki, zobowiązania	6
1.	Dochody, wydatki, zobowiązania.....	6
2.	Finansowanie zadań oświatowych.....	11
3.	Wpływ sytuacji epidemicznej na budżet Miasta w 2020 r.	13
III.	Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna.....	14
1.	Programy, strategie, Uchwały Rady Miasta	14
2.	Infrastruktura i obiekty miejskie.....	21
3.	Gospodarka odpadowa	28
IV.	Gospodarowanie majątkiem miasta i przestrzenią publiczną	30
1.	Nieruchomości Miasta	30
2.	Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy	34
3.	Zabytki Miasta.....	37
4.	Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta.....	38
V.	Inwestycje – drogowe, sieciowe, mieszkaniowe, sportowe	41
VI.	Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych	47
VII.	Działalność w obszarze społecznym	58
1.	Budżet obywatelski.....	58
2.	Organizacje pozarządowe i kluby sportowe	60
3.	Ochrona zdrowia i profilaktyka społeczna	65
4.	Promocja miasta i patronaty Burmistrza	70
VIII.	Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta.....	76
IX.	Działalność w obszarze kultury	81
1.	Grajewskie Centrum Kultury.....	81
2.	Miejska Biblioteka Publiczna	83
X.	Sport i rekreacja	85
1.	Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne	85
2.	Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy	90
XI.	Pomoc społeczna i działania prorodzinne	91
1.	Zakres i formy działania pomocy społecznej	91
2.	Reintegracja społeczna i zawodowa	96
3.	Formy wsparcia potrzebujących.....	98

I. Informacje ogólne o mieście

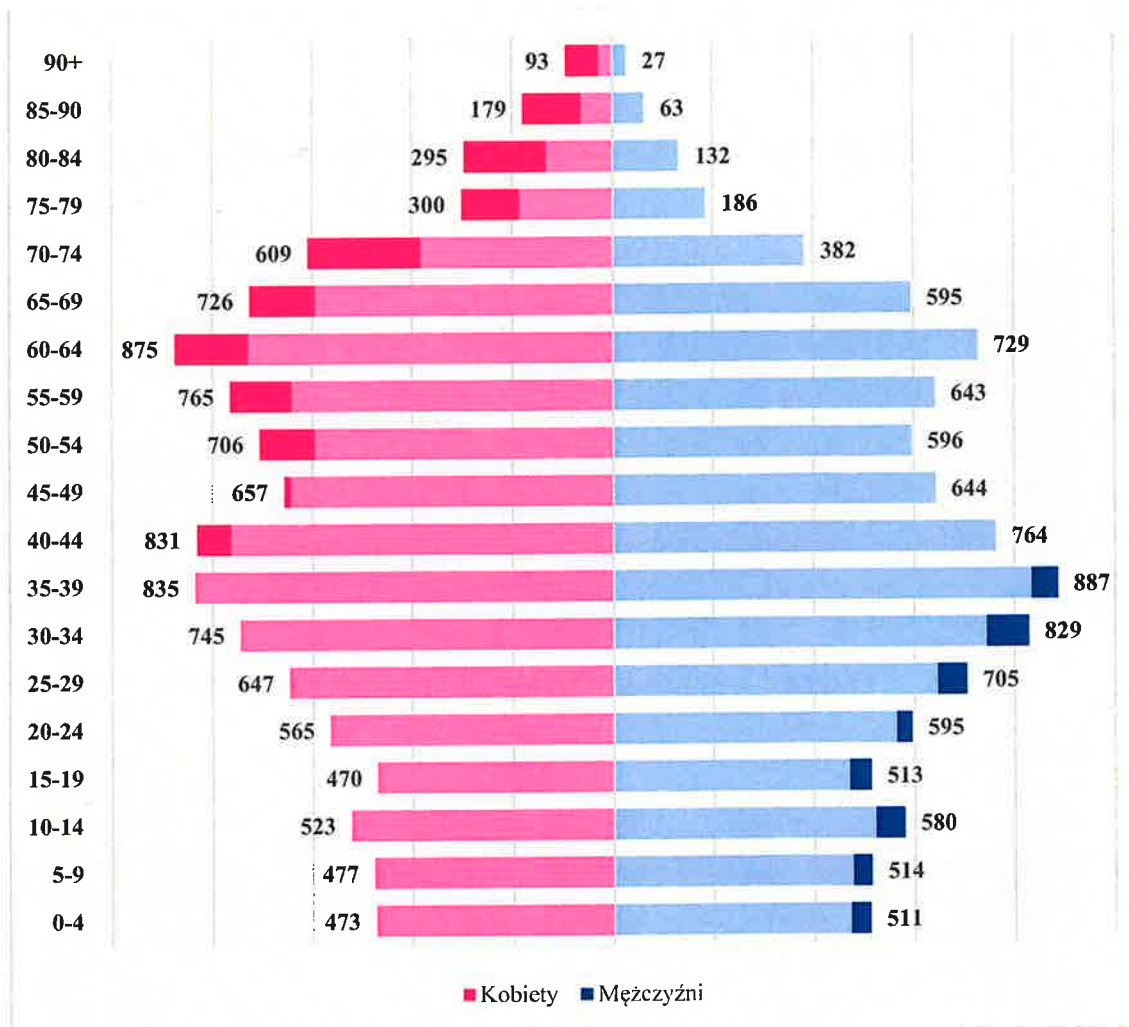
1. Położenie geograficzne

Grajewo (w dalszej części Raportu Grajewo lub/i miasto) – miasto położone w Województwie Podlaskim, nad rzeką Elk. Leży na Wysoczyźnie Kolneńskiej, na Mazowszu, w dawnej ziemi wiskiej, w pobliżu historycznego trójstyku z Mazurami i Podlasiem, zlokalizowanego przy wsi Bogusze na północ od miasta. Znajduje się na terenie Zielonych Płuc Polski. Północna granica miasta jest zarazem granicą między Powiatami Elckim a Grajewskim i Województwami Warmińsko-Mazurskim a Podlaskim.

2. Demografia, rejestracja stanu cywilnego

Na koniec 2020 roku w Grajewie było zameldowanych na pobyt stały 20 666 osób, co daje gęstość zaludnienia 1091,71 osób/km². Na pobyt czasowy poza miastem zameldowało się 228 stałych mieszkańców. Natomiast 226 osób spoza miasta zameldowało się na pobyt czasowy w Grajewie.

Piramida wieku stałych mieszkańców Grajewo – 31.12.2021

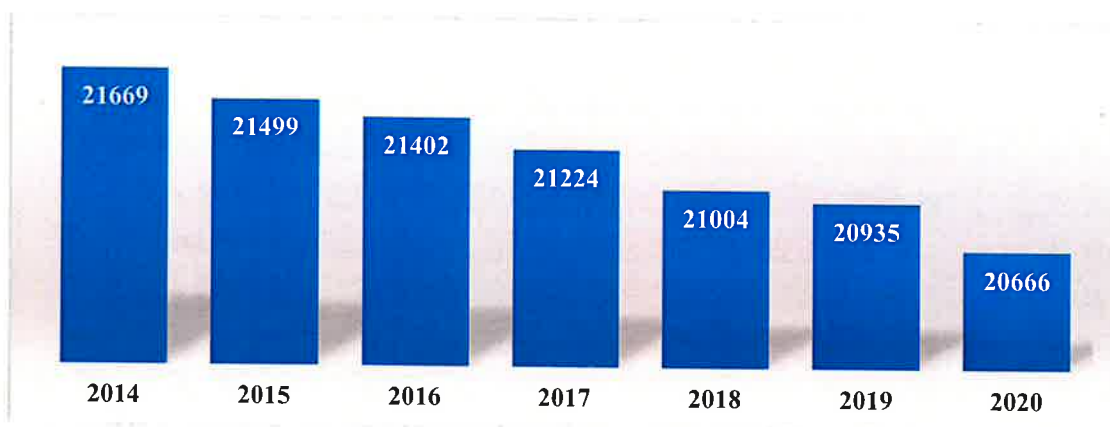
Główną przyczyną zmniejszającej się liczby mieszkańców jest migracja z terenu miasta. Wśród mieszkańców miasta kobiety stanowią 52,11%, a mężczyźni – 47,89%. Stosunek ten nie zmieniał się w ostatnich latach. Zmienia się natomiast struktura wiekowa mieszkańców Grajewo. Zwiększa się procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

Struktura wiekowa stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014-2020

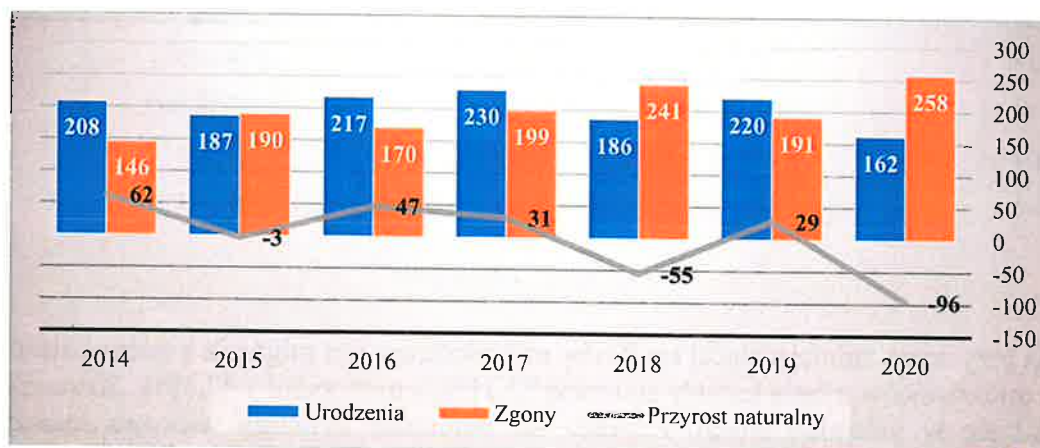
Mieszkańcy	Koniec roku						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dzieci i młodzież do 18 roku życia	18,91 %	18,63 %	18,45 %	18,52 %	18,40 %	18,72 %	18,68 %
Dorośli w wieku produkcyjnym: – kobiety do 60 lat, – mężczyźni do 65 lat.	65,69 %	65,27 %	64,67 %	63,77 %	63,12 %	62,04 %	61,16 %
Dorośli w wieku poprodukcyjnym: – kobiety ponad 60 lat, – mężczyźni ponad 65 lat.	15,40 %	16,10 %	16,88 %	17,71 %	18,48 %	19,24 %	20,16 %

Rok 2020 był kolejnym okresem, w którym liczba stałych mieszkańców Grajewa uległa zmniejszeniu. Główną przyczyną tego stanu rzeczy jest migracja ludności z miasta. W 2020 roku w Grajewie odnotowano ujemny przyrost naturalny. Urodziło się 162, a zmarło 258 osób. Porównując z latami poprzednimi nie widać stałej tendencji w tym zakresie.

Liczba stałych mieszkańców Grajewa w latach 2014 – 2020

Przyrost naturalny w Grajewie w latach 2014 – 2020

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej są realizowane przez Wydział Spraw Obywatelskich m.in. na podstawie ustawy o ewidencji ludności, ustawy o dowodach osobistych.

Statystyka usług administracyjnych w 2020 roku.

1. W zakresie dowodów osobistych:
 - 1) wydane dowody osobiste – 1147,
 - 2) zgłoszenie utraty – uszkodzenia dowodu osobistego – 225,
 - 3) unieważnienie dowodu osobistego – 114.
2. W zakresie ewidencji ludności:
 - 1) zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu i powrotu – 774,
 - 2) nadanie numeru PESEL – 32,
 - 3) wydawanie zaświadczeń z rejestru mieszkańców – 253
 - 4) postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji - 14.
3. Obsługa Rejestru PESEL, Rejestru Dowodów Osobistych, Rejestru Mieszkańców:
 - 1) udostępnianie danych z rejestrów – 665,
 - 2) usuwanie niezgodności w rejestrach – 155.
4. Obsługa wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej:
 - 1) liczba wyborców wpisanych do spisu wyborców – 17 551,
 - 2) liczba wyborców dopisanych do spisu wyborców – 357,
 - 3) liczba wyborców skreślonych ze spisu wyborców – 1 085,
 - 4) wydane akty pełnomocnictwa do głosowania – 12,
 - 5) wydane zaświadczenia o prawie do głosowania – 179.

Stan Rejestru Wyborców w Grajewie na koniec 2020 roku.

Liczba wyborców ujętych w Rejestrze – 17360, z tego:

- 1) wpisani z urzędu – 17059,
- 2) wpisani na wniosek – 301:
 - a) 214 – stale zamieszkali na obszarze miasta bez zameldowania na pobyt stały,
 - b) 87 – stale zamieszkali na obszarze miasta pod innym adresem niż adres stałego zameldowania.

Z Rejestru wykreślono:

- 1) 70 osób pozbawionych prawa wybierania,
- 2) 148 osób wpisanych do rejestru wyborców w innej gminie,
- 3) 87 osób wpisanych do rejestru wyborców, ale zamieszkałych na obszarze miasta pod innym adresem niż adres stałego zameldowania.

Zadania z zakresu rejestracji stanu cywilnego realizuje Urząd Stanu Cywilnego w oparciu o ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawę o zmianie imienia i nazwiska. Rejestracji stanu cywilnego dokonuje kierownik urzędu stanu cywilnego bądź jego zastępca w rejestrze stanu cywilnego, który jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym.

Urząd Stanu Cywilnego dokonuje czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dla Miasta Grajewo oraz Gminy Grajewo. Siedziba USC znajduje się w budynku Urzędu.

Statystyka usług z zakresu USC w 2020 roku.

1. Sporządzanie aktów stanu cywilnego, w tym:	918
1) urodzenia	408
2) małżeństwa	110
3) zgonu	400
2. Transkrypcje zagranicznego aktu	70
3. Sprostowanie i uzupełnienie aktu stanu cywilnego	84

4. Wydawanie zaświadczeń do ślubu konkordatowego	48
5. Udzielanie ślubu cywilnego	40
6. Organizowanie Jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego	
a) ilość par z terenu miasta Grajewo	22
b) ilość par z terenu gminy Grajewo	7
7. Wydawanie decyzji dot. zmiany imienia i nazwiska	7
8. Urodzenia wg płci dziecka:	
1) dziewczynki	196
2) chłopcy	212
9. Najpopularniejsze imiona nadawane w 2020 roku:	
1) dziewczynki: Zuzanna, Marcelina, Amelia, Gabriela, Julia, Nikola, Nadia,	
2) chłopcy: Antoni, Wiktor, Jan, Franciszek, Aleksander, Jakub, Gabriel.	

II. Budżet miasta, dochody, wydatki, zobowiązania

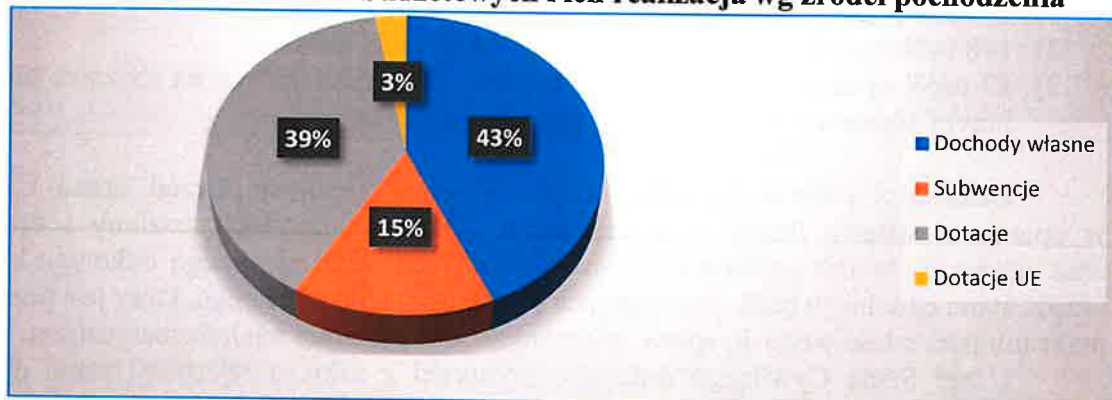
1. Dochody, wydatki, zobowiązania

Budżet Miasta Grajewo na 2020 rok przyjęty został uchwałą Nr XIV/124/19 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 grudnia 2019 r. Zmiany w budżecie w trakcie analizowanego roku wprowadzone zostały 11 uchwałami Rady Miasta oraz 14 zarządzeniami Burmistrza Miasta.

Budżet miasta za 2020 r. wykonany został po stronie dochodów w wysokości 118 064 654,86 zł przy zakładanym planie 115 598 543,00 zł, a po stronie wydatków wykonanie wyniosło 112 342 085,01 zł przy zakładanym planie 124 598 543,00 zł. Budżet 2020 roku pozwolił na realizację zaplanowanych zadań. Bez wątpienia znaczącym utrudnieniem w realizacji zadań była panująca sytuacja epidemiczna. W dalszej części Raportu ukazano wpływ sytuacji epidemicznej na budżet Miasta w 2020 r.

Ostatecznie wykonane dochody przekroczyły poziom 102,13 % planowanych wartości, a wykonane wydatki poziom 90,16 %. Tym samym budżet Miasta w 2020 roku zamknął się nadwyżką w wysokości 5 722 569,85 zł, przy pierwotnie planowanym deficycie 9 000 000,00 zł.

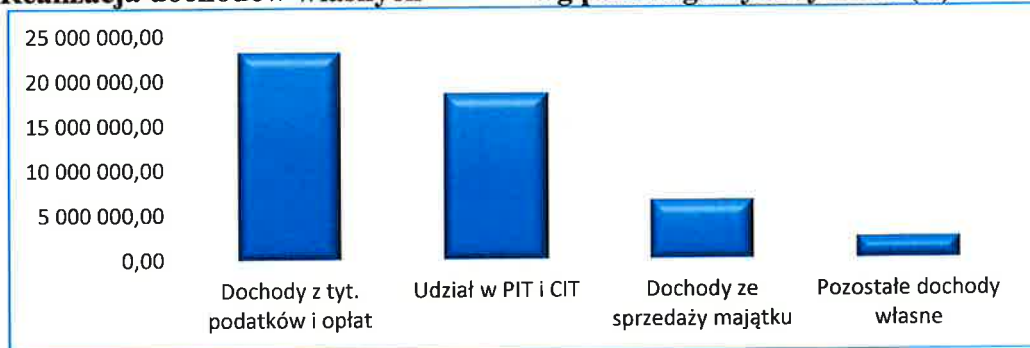
Struktura dochodów budżetowych i ich realizacja wg źródeł pochodzenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2020 r.

Dochody własne (czyli takie, na których pozyskanie Miasto ma wpływ, m.in.: podatki lokalne, udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych, dochody ze sprzedaży mienia i wpływy ze sprzedaży usług) stanowiły 43 % dochodów budżetowych ogółem tj. 51 079 462,55 zł. Subwencje i dotacje, czyli transfery bezpośrednio z budżetu państwa, przyniosły budżetowi Miasta odpowiednio 15 % - 17 848 342,00 zł, oraz 39 % - 45 924 911,81 zł, dofinansowanie (dotacje) pozyskane w ramach realizowanych projektów stanowiły 3 % - 3 211 938,50 zł.

Realizacja dochodów własnych Miasta wg poszczególnych tytułów (zł)

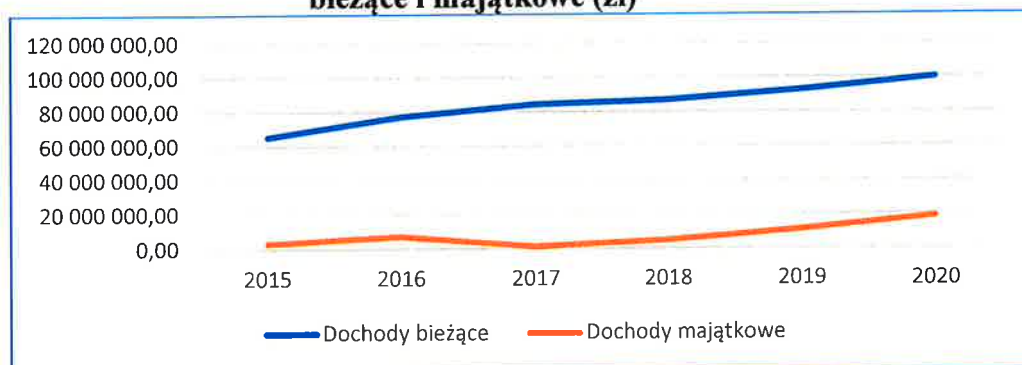

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2020 r.

Największą pozycję dochodów własnych stanowiły dochody z tytułu podatków i opłat, w skład których wchodzi m.in.: podatek od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportów oraz opłaty lokalne, których realizacja wyniosła 23 309 023,53 zł tj. 19,74 % dochodów ogółem.

Drugą, co do wielkości pozycją dochodową są udziały w podatku PIT i CIT, łącznie 18 655 592,69 zł – 15,80 % dochodów ogółem. Dochody ze sprzedaży majątku stanowiły 5,60 % dochodów ogółem tj. 6 607 765,60 zł. Pozostałe dochody stanowiły 2,12 % tj. 2 507 080,73 zł.

Dochody Miasta w latach 2015 – 2020, z uwzględnieniem podziału na dochody bieżące i majątkowe (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

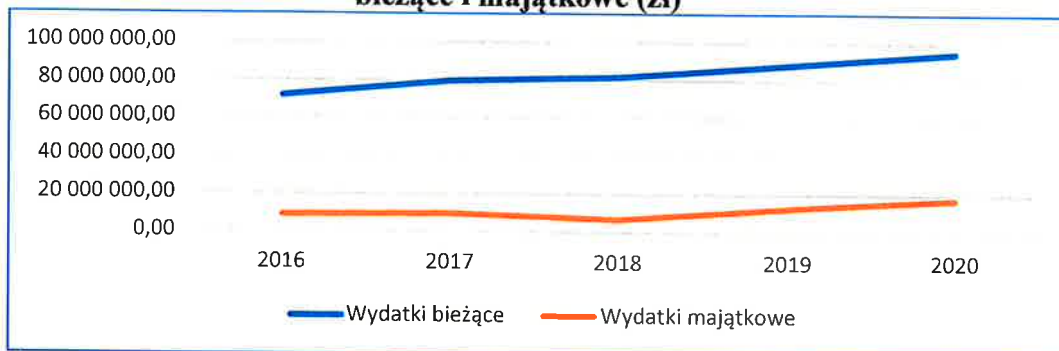
Dochody bieżące Miasta cechuje trend rosnący, z poziomu 65 mln zł w roku 2015 do 99 mln zł w roku 2020, co należy ocenić pozytywnie. Dochody majątkowe w analizowanym okresie cechowały się względnie stałym poziomem, oscylowały w przedziale od 3 do 10 mln zł, z wyjątkiem roku 2020. Na wyniku analizowanego roku zaważyły wpływy ze sprzedaży działek pod zabudowę wielorodzinną oraz otrzymanie środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Wykonanie wydatków bieżących na koniec 2020 r., ukształtowało się na poziomie – 94 709 943,12 zł, co stanowiło 95,30 % wykonania planu, zaś wykonanie wydatków majątkowych – 17 632 141,89 zł, co stanowiło 69,92 % planu. Realizacja poszczególnych wydatków przedstawia się następująco:

- 1) wydatki bieżące – przeważająca pozycja to wynagrodzenia osobowe i pochodne – 40 041 265,84 zł, świadczenia wypłacane mieszkańcom – 33 609 330,75 zł, oraz dotacje na zadania bieżące – 4 934 374,64 zł,

- 2) wydatki majątkowe obejmują wydatki przeznaczone na inwestycje, zakupy inwestycyjne dokonywane przez jednostki budżetowe miasta oraz przekazane do realizacji innym jednostkom. Stanowią one 15,70 % wykonania wydatków ogółem.

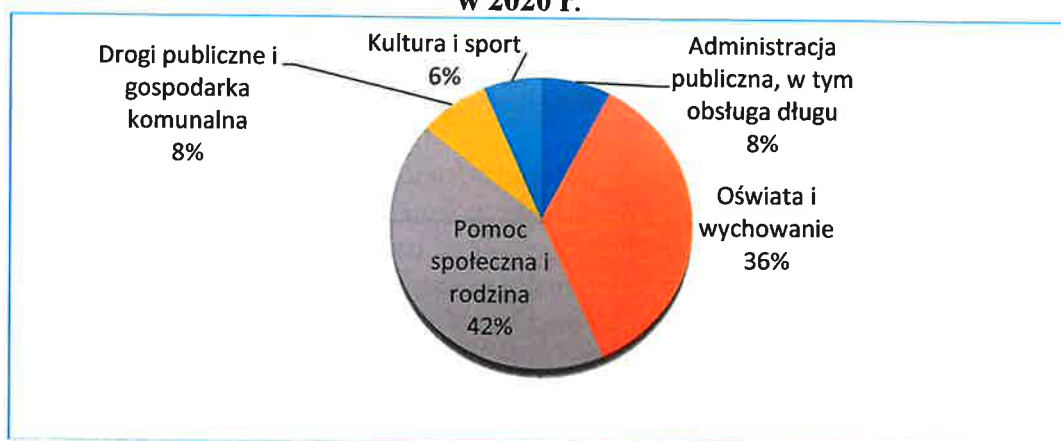
Wydatki Miasta w latach 2015 – 2020 z uwzględnieniem podziału na wydatki bieżące i majątkowe (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Wydatki bieżące obejmują między innymi: wypłatę dodatków mieszkaniowych, wypłatę zasiłków i innych świadczeń socjalnych mieszkańcom miasta, wypłatę świadczenia wychowawczego, świadczenia z programu „Dobry start”, utrzymanie czystości ulic, dróg i posesji miejskich, oświetlenie ulic, usługi remontowe, zakupy materiałów niezaliczonych do zakupów inwestycyjnych, opłaty za media (energię elektryczną, c.o., wodę itp.), usługi pocztowe, telefony, transport, odsetki od kredytów bankowych i obligacji, usługi związane z gospodarką odpadami, koszty poboru podatków i opłat lokalnych i inne koszty bieżące ponoszone przez jednostki budżetowe miasta, a także wynagrodzenia i pochodne, które obejmują wynagrodzenia osobowe pracowników wynikające z umów o pracę, dodatkowe wynagrodzenie roczne (tzw. 13 – tka), składki na ubezpieczenia społeczne oraz na Fundusz Pracy, odpis ZFŚS, PFRON.

Struktura wydatków bieżących w podziale na poszczególne kategorie wydatków w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2020 r.

Miasto najczęściej wydaje na zadania z zakresu pomocy społecznej i rodziny, w dużej mierze pozycja ta dotyczy programu 500+. Kolejną pozycję stanowią wydatki na oświatę i wychowanie. Dział ten stanowi 36 % wszystkich środków pieniężnych (bieżących), którymi dysponuje miasto. Oba ww. rodzaje wydatków stanowią najpoważniejsze kategorie na liście wydatków bieżących Miasta. Łącznie pochłaniają 78 % kwoty przeznaczonej na wydatki

bieżące miasta. W najbliższych latach pozycje te muszą zostać poddane optymalizacji. Z kolei wydatki na administrację publiczną, drogi, gospodarkę komunalną oraz kulturę i sport kształtują się na bardzo podobnym poziomie tj. około 6 – 8 % wszystkich wydatków bieżących.

W roku 2020 r. Miasto poniosło nakłady inwestycyjne na zadania, które szerzej zostały scharakteryzowane w dalszej części Raportu. W roku budżetowym 2020 Miasto poniosło również wydatki na zakupy inwestycyjne, w tym:

- 1) zakup gruntów pod drogi publiczne,
- 2) zakup samochodu osobowego na potrzeby Urzędu Miasta oraz MOSiR,
- 3) zakup kserokopiarki na potrzeby Urzędu Miasta,
- 4) zakup generatora pary i zjeżdżalni do basenu rekreacyjnego na potrzeby MOSiR,
- 5) zakup kosiarki wrzecionowej do pielęgnacji obiektów sportowych na potrzeby MOSiR,
- 6) zakup traktora ogrodowego na potrzeby SP Nr 4,
- 7) zakup mebli, sprzętu do świetlicy środowiskowej na potrzeby MOPS,
- 8) zakup klimatyzatorów na potrzeby PM Nr 2 i PM Nr 6.

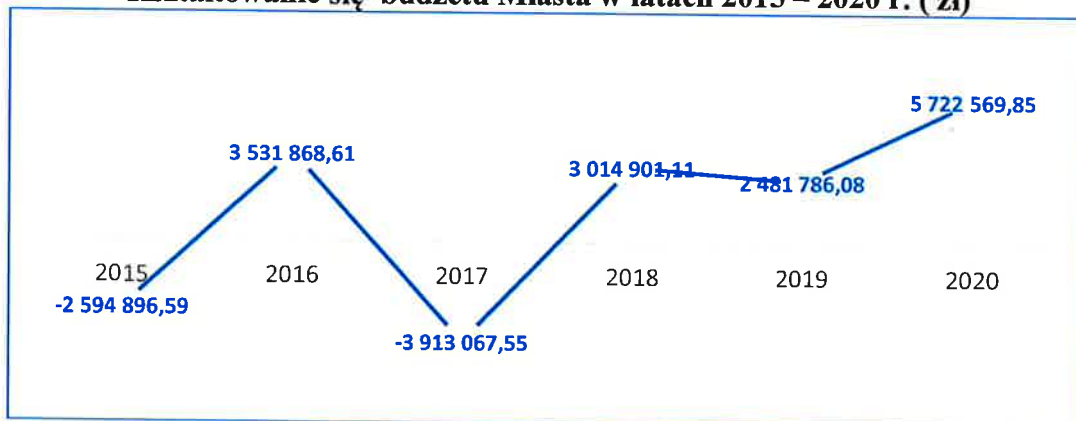
W analizowanym roku Miasto udzieliło również dotacji na inwestycje lub zakupy majątkowe, w tym:

- 1) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego na dofinansowanie zadania inwestycyjnego: Przebudowa drogi powiatowej nr 1810B ul. Fabryczna w Grajewie,
- 2) dotacja celowa dla ZADM celem realizacji zadania: Wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody wraz z węzłem ciepłowniczym, pracami ogólnobudowlanymi i wykonanie poszczególnych przyłączy w budynku Plac Niepodległości Nr 8 i 9,
- 3) dotacja celowa dla ZWiK celem realizacji zadania: Kanalizacja sanitarna na os. M. Konopnickiej, Kanalizacja sanitarna w ul. Konwaliowej, Budowa sieci wodociągowej na ul. Jana Pawła II, Rozbudowa istniejącej sieci wodno-kanalizacyjnej w ul. 11 Listopada, Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. 11 Listopada, Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Partyzantów,
- 4) dofinansowanie zakupu samochodu typu furgon dla służby prewencyjnej na potrzeby Komendy Powiatowej Policji,
- 5) dotacja celowa na zakup kamery termowizyjnej na potrzeby Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej,
- 6) dotacja celowa na wkład własny w projekcie realizowanym ze środków europejskich przez Grajewskie Centrum Kultury p.n. „Rewaloryzacja zabytkowego budynku pokoszarowego Grajewskiego Centrum Kultury w Grajewie” w ramach RPOWP na lata 2014-2020,
- 7) dotacja celowa dla Powiatu Grajewskiego z przeznaczeniem dla Szpitala Ogólnego w Grajewie oraz dotacja celowa dla Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Łomży celem zakupu sprzętu medycznego na potrzeby tych jednostek,
- 8) dotacja celowa dla 3 Rodzinnych ogrodów działkowych celem modernizacji, rozbudowy infrastruktury ogrodowej.

Realizacja zadań wybranych przez mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego na 2020 rok wyniosła 72 094,48 zł. Miasto było jednym z pierwszych samorządów w regionie, które wyszło z inicjatywą realizacji Budżetu obywatelskiego. W 2020 roku zostało zrealizowane w ramach wspomnianego budżetu zadanie: Modernizacja sceny plenerowej przy Klubie Hades.

Różnica między dochodami a wydatkami budżetu miasta stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu albo deficyt budżetu.

Kształtowanie się budżetu Miasta w latach 2015 – 2020 r. (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Nierównowaga budżetowa będąca konsekwencją nadwyżki zrealizowanych wydatków nad wypracowanymi dochodami stanowiła na przestrzeni minionych lat główny powód zadłużania się Miasta. Zaciąganie długu było świadomie realizowaną polityką władz lokalnych chcących osiągnąć założone cele bez ograniczeń w pozostałych sferach działalności oraz bez wzrostu lokalnych podatków i opłat. Należy podkreślić, iż instrumenty dłużne (tj. kredyty oraz wyemitowane papiery wartościowe) spełniały funkcję efektywnych narzędzi w procesie rozwoju i zarządzania Miastem.

Zadłużenie Miasta w latach 2015 – 2020 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

Stan zobowiązań miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i emisji obligacji na koniec 2015 r. wynosił 18,2 mln zł, natomiast na koniec 2020 r. – 23,2 mln zł, co oznacza zwiększenie o kwotę 5,0 mln zł. Jest to związane ze skalą działań inwestycyjnych, które wymagają chociażby zapewnienia przez Miasto wkładu własnego do wielu zadań realizowanych z udziałem środków zewnętrznych, w tym głównie środków pieniężnych pozyskanych z Unii Europejskiej.

W 2020 r. zadłużenie wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 6,9 mln zł, co było efektem emisji obligacji na pokrycie planowanego deficytu budżetu. Obligacje komunalne w swej istocie spełniają funkcję kredytu, jednak są dla Miasta bardziej korzystne niż tradycyjny komercyjny kredyt bankowy (marża nowo wyemitowanych obligacji wynosiła 1,20 %).

W tym miejscu warto podkreślić, iż wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosił 0,79% i spełniał warunek określony w ww. przepisie, tj. nie przekraczał dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań wynoszącego 10,60 %.

Również, wynik budżetu z działalności operacyjnej (bieżącej) jest pozycją istotną w związku z art. 242 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Dochody bieżące – wydatki bieżące Miasta w latach 2015 – 2020 r. (zł)
Wynik operacyjny

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Grajewo

W najbliższych latach działania Miasta będą koncentrowały się na ograniczaniu wydatków bieżących jednostek budżetowych. Działania te będą pomagać w budowaniu pozytywnej relacji między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi Miasta. Tym bardziej, że rok 2021 będzie dla Miasta bardzo trudny pod względem finansowym. Jednocześnie spadek dochodów (między innymi w wyniku zmian w przepisach podatkowych, takich jak zmiana stawki PIT, czy wprowadzenie zerowej stawki dla osób do 26 roku życia, ogłoszenie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2) i wzrost wydatków (m.in. w związku ze znaczącymi podwyżkami cen energii elektrycznej, przeciwdziałanie zakażeniom wirusem) sprawiają, że Miasto zmuszone jest do szukania oszczędności. Nie pomagają również zmiany przepisów prawa, które regulują powyższą tematykę, ustawodawca jeszcze bardziej zaostrzył istniejące wymogi.

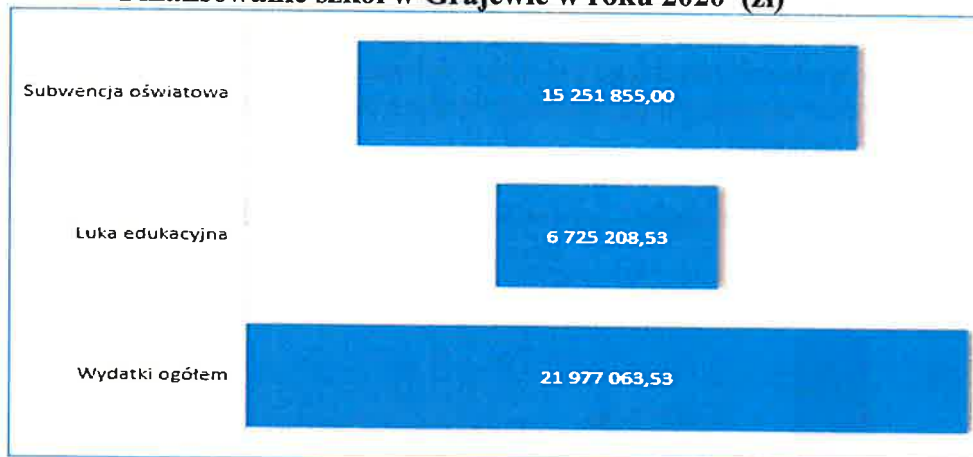
Wartość mienia komunalnego Miasta, na dzień 31 grudnia 2020 roku, wynosiła 270 186 415,65 zł brutto, w tym 55 423 677,86 zł (to majątek trwały w spółkach prawa handlowego i samorządowych instytucjach kultury).

2. Finansowanie zadań oświatowych

Oświata finansowana jest głównie ze środków budżetu państwa transferowanych do miasta w formie subwencji i dotacji. Niedostatek środków z budżetu państwa samorząd uzupełnia z zasobów własnych oraz z funduszy Unii Europejskiej, różnych fundacji itp. Wielkość subwencji oświatowej ustalana jest według algorytmu przyjmowanego dla konkretnego roku i dzielona między jednostki samorządu terytorialnego według liczby uczniów. Przy naliczaniu subwencji brany jest pod uwagę stopień awansu zawodowego nauczycieli, liczba uczniów niepełnosprawnych, typ szkoły itp.

Zadania edukacyjne nie są „zadaniami własnymi” w normalnym tego słowa znaczeniu. Miasto nie ma wpływu na zasadniczą dla szkolnych finansów sprawę podstawowych zarobków nauczycieli. Przyznawana Miastu subwencja nie odzwierciedla faktycznych kosztów oświaty.

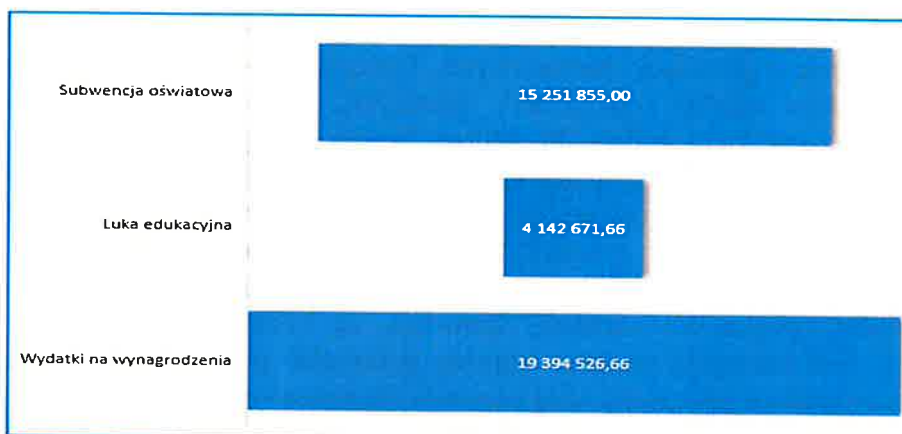
Finansowanie szkół w Grajewie w roku 2020 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2020 r.

W 2020 roku „luka edukacyjna”, którą Miasto musiało pokryć z innych źródeł (przede wszystkim udziałami w podatkach PIT i CIT), stanowiła niemalże jedną trzecią ogółu wydatków przeznaczonych na oświatę (30,6 %).

Finansowanie wynagrodzeń i pochodnych ponoszonych przez szkoły w Mieście w roku 2020 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2020 r.

W ciągu ostatnich lat dynamicznie pogłębiła się luka pomiędzy kwotą otrzymywanej przez Miasto subwencji oświatowej a wydatkami bieżącymi w obszarze oświaty. Jest to efekt między innymi braku wystarczających środków finansowych z budżetu państwa na przeprowadzenie reformy systemu oświaty, finansowania przez samorządy w ramach środków własnych podwyżek ustawowych wynagrodzeń nauczycieli oraz niedoszacowania kwot subwencji oświatowej. Subwencja oświatowa nie pokrywa minimalnych kosztów funkcjonowania szkół, nie wystarcza nawet na wynagrodzenia i pochodne dla pracowników sektora oświaty. W pewien sposób została zachwiana niepisana zasada, że środki pieniężne z budżetu państwa pokrywają „mniej więcej” wynagrodzenia, całą resztę finansuje samorząd z innych dochodów.

Reasumując Miasto „dopłaciło” do oświaty, w roku 2020 – 6,7 mln zł. Część z tych dodatkowych nakładów trafiła na podniesienie minimalnych standardów. Wydaje się, że nie można wyciągać jednoznacznych wniosków z powyższego. To, że Miasto dopłaca do subwencji oświatowej, to dowód na wyrównywanie niedostatków transferu z budżetu państwa, ale również argument na rzecz stopniowej restrukturyzacji sieci oświatowej i dostosowania jej do trendów demograficznych.

3. Wpływ sytuacji epidemicznej na budżet Miasta w 2020 r.

Panująca epidemia COVID-19 w roku 2020 miała istotny wpływ na podejmowane decyzje i działania Miasta. Zmieniająca się sytuacja społeczno-gospodarcza wywołana zagrożeniem rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-COV-2 i skutkami choroby zakaźnej u mieszkańców, wywołanej tym wirusem, również miała wpływ na sytuację finansową Miasta. Miasto zarówno w perspektywie krótko- i średnioterminowej obawiało się „efektu nożyc” związanego z rosnącymi wydatkami i spadającymi dochodami, co mogło osłabić jego zdolność do dokonywania inwestycji publicznych.

Już w marcu 2020 r., gdy tylko nastąpił lockdown Miasto dokonało analizy wydatków inwestycyjnych. Inwestycje miejskie w zasadzie ograniczone zostały wyłącznie do tych już rozpoczętych oraz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania miasta, a także dofinansowanych ze środków zewnętrznych. W zakresie wydatków bieżących Burmistrz Miasta wydał polecenie jednostkom działającym w ramach budżetu redukcji wydatków bieżących. Ostatecznie zaplanowane wydatki bieżące udało się zredukować o około 1 mln zł. Powyższe było efektem rezygnacji z wydatków bieżących, które jeszcze nie zostały poniesione, skupienie się na realizacji wyłącznie tych wydatków, które wynikały z wcześniej zawartych umów, i które wynikają z konieczności zapewnienia ciągłości działania jednostki. Miasto w dużej mierze wstrzymało również wypłaty planowanych nagród. Zredukowano również wydatki dedykowane na organizowanie różnego rodzaju imprez kulturalno-sportowych, które ostatecznie zostały odwołane.

W podejmowanych działaniach Burmistrz Miasta kierował się fundamentalną zasadą finansów publicznych, która stanowi, iż budżet jest rocznym planem m.in. dochodów i wydatków budżetowych. Oczywiście jest, że w związku z szacowanymi mniejszymi wpływami dochodów do budżetu Miasta, należało dokonać stosownego zmniejszenia wydatków. Tym bardziej, iż ówczesny plan wydatków nie miał pokrycia w szacowanym planie dochodów. Burmistrz Miasta zobligował kierowników jednostek podległych Miastu do śledzenia zmian ustawowych, które mogły pozwolić generować oszczędności, chociażby zwolnienie z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek ZUS. W efekcie kilka jednostek miejskich skorzystało z tej możliwości, w szczególności Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Środowiskowy Dom Samopomocy, poszczególne przedszkola i żłobek miejski, Grajewskie Centrum Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna.

Utracone przez Miasto w 2020 roku dochody bieżące (w stosunku do planowanych wpływów), w szczególności dotyczyły:

- 1) wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych – około 531 tys. zł,
- 2) wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych – około 467 tys. zł,
- 3) wpływy z usług (bilety wstępu na pływalnię miejską) – około 388 tys. zł,
- 4) wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego – około 77 tys. zł,
- 5) wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze – około 26 tys. zł.

Należy również zauważyć, iż sytuacja pandemiczna zwiększa ryzyko, że dochody z tytułu usług i korzystania z infrastruktury miejskiej, takich jak obiekty sportowe itp., szybko nie wrócą do stanu sprzed epidemii.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż Rada Miasta w dniu 29 kwietnia 2020 r. podjęła Uchwałę nr XIX/165/20 w sprawie przedłużenia wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19, terminów płatności rat podatku od nieruchomości, wspierając przedsiębiorców z terenu Miasta. Z pomocy tej skorzystało 15 przedsiębiorców na łączną kwotę 1 083 214,00 zł. Dwóch przedsiębiorców korzystających z ww. pomocy,

nie wpłaciło do końca 2020 roku podatku od nieruchomości (łączna kwota zaległości z tego tytułu wynosi 19 323,94 zł).

Epidemia wymusiła też wzrost wydatków bieżących, które miały na celu pomoc w walce z wirusem m.in. zakup środków ochrony i niezbędnego sprzętu do dezynfekcji, czy też zwiększenie wydatków na pomoc społeczną, łącznie około 222 tys. zł.

Powyższy stan faktyczny miał wpływ na wynik działalności operacyjnej Miasta. Wynik ten jest pozycją istotną w związku z art. 242 ustawy o finansach publicznych – organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Pozytywnym aspektem w kształtowaniu tegoż wyniku było stosowanie zasady ostrożnego planowania tzn. szacowano, że dochody bieżące nie będą znacząco rosły, natomiast w zakresie wydatków uwzględniano istotny wzrost cen. W obu przypadkach dominowało podejście pesymistyczne w zakresie planowanego wykonania.

Należy też wskazać, iż Miasto otrzymało również nieprzewidziane dochody. Do nich należy zaliczyć środki pieniężne z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (łącznie 7 293 158,90 zł). Środki te mogą być przeznaczone wyłącznie na inwestycje. W ramach otrzymanego dofinansowania zostanie zrealizowana budowa ulicy 11 Listopada oraz ulicy Geodetów oraz część rewitalizacji centrum Grajewa. Środki te nie wpływają na wynik w działalności operacyjnej Miasta.

Bardzo szczegółowe informacje dot. realizacji budżetu 2020 r. zawarte są w sprawozdaniach budżetowych przedkładanych Radzie Miasta.

III. Ochrona środowiska przyrodniczego i gospodarka komunalna

1. Programy, strategie, Uchwały Rady Miasta

Zadania z zakresu szeroko rozumianej gospodarki komunalnej i ochrony środowiska realizuje Wydział Gospodarki Komunalnej.

Program ochrony środowiska dla miasta Grajewa na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 został przyjęty Uchwałą Nr IV/16/15 Rady Miasta Grajewa z dnia 21 stycznia 2015 r.

Program ochrony środowiska jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie miasta. Program ten jest spójny z polityką ekologiczną Województwa Podlaskiego oraz programem ochrony środowiska dla Powiatu Grajewskiego. Wyznacza cele strategiczne i priorytety dla zachowania i poprawy stanu środowiska w mieście.

W Programie zostały wyznaczone następujące zadania ekologiczne:

- 1) poprawa jakości powietrza:
 - a) modernizacja i budowa sieci ciepłowniczej,
 - b) modernizacja kotłów WR-5 i WR-10 na ciepłowni PEC Sp. z o.o.,
 - c) termomodernizacja budynków,
 - d) modernizacja i budowa dróg, tworzenie pasów zieleni wzdłuż dróg,
 - e) tworzenie warunków do rozwoju ruchu rowerowego i komunikacji zbiorowej.

W 2020 roku została rozbudowana sieć ciepłownicza w ul. Kościuszki o 15 m oraz wykonano 6 przyłączy o łącznej długości 115 m w rejonach ul. Kościuszki, ul. Wojska Polskiego, ul. Nowo Osiedle, Pl. Niepodległości.

Po rozbudowie stan sieci ciepłowniczej wynosi:

– Magistrale wodne (preizolowane)	3 950 m	- stan techn. dobry
– Sieć rozdzielcza wodna	12 565 m	- stan techn. dobry
– Przyłącza wodne	16 175 m	- stan techn. dobry.

Podjęto modernizację systemu ciepłowniczego w Grajewie w celu zwiększenia jego efektywności poprzez budowę wysokosprawnej instalacji kogeneracyjnej zasilanej gazem. Budowana instalacja będzie wyposażona w 5 kotłów na gaz ziemny o łącznej mocy 5,4 kW.

2) ochrona i efektywne wykorzystanie zasobów wodnych:

- a) budowa kanalizacji sanitarnej,
- b) modernizacja oczyszczalni ścieków,
- c) budowa szczelnych osadników bezodpływowych przez właścicieli posesji,
- d) stosowanie przez rolników nowoczesnych stanowisk do składowania obornika,
- e) budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej,
- f) modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody,
- g) stosowanie technologii oszczędzających wodę w zakładach przemysłowych i gospodarstwach rolno-hodowlanych.

W 2020 roku nie podejmowano działań w tym zakresie.

3) zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej poprzez zarządzanie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień.

W 2020 roku zakończono realizację przedsięwzięcia obejmującego kompleksowe zagospodarowanie Parku Solidarności. Prace wykonywane na ponad 8 ha parku trwały prawie 2 lata i objęły przebudowę stawów, terenów zieleni, alejek oraz dobudowę nowych alejek i obiektów architektury parkowej. Zadanie kosztowało 6.525.314,07 zł i zostało wykonane przez firmę NOVUM Sp. z o.o. Sp. komandytowa ze Szczytna. Park Solidarności dodatkowo wzbogacono o nowe obiekty, w tym:

- a) rodzinny plac zabaw ze strefą rekreacji i miejscem zabaw dla najmłodszych – koszt 551.333,54 zł., prace wykonane przez firmę NOVUM Sp. z o.o. Sp. k. ze Szczytna;
- b) pumtruck – koszt 340.022,17 zł, prace zostały wykonane przez firmę 4FUN Sp. z o.o. z Jeleniej Góry;
- c) fontanna pływająca na stawie – koszt 39.500,00 zł, prace wykonała firma ABIES Kuczyńscy s.c. z Mieczy;
- d) automatyczna toaleta – koszt 140.888,00 zł, prace wykonała firma HAMSTER POLSKA Sp. z o.o. z Rybnika.

Ponadto urządzono tereny zieleni:

- w rejonie ul. Tabortowskiego – koszt 90.475,39 zł, prace wykonało Przedsiębiorstwo usług Komunalnych Sp. z o.o. z Grajewa;
- w rejonie ul. Ekologicznej – koszt 363.700,99 zł, prace wykonała firma ABIES Kuczyńscy s.c. z Mieczy;
- w rejonie ul. Zielonej i Koszarowej – koszt 116.429,73 zł, prace wykonała firma ABIES Kuczyńscy s.c. z Mieczy;
- w rejonie os. Broniewskiego i ul. Łaziennej – koszt 264.272,43 zł, prace wykonała firma ABIES Kuczyńscy s.c. z Mieczy;
- w rejonie ul. Górnej, Dolnej i Łaziennej – koszt 207.120,18 zł, prace wykonało Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe UNIROL Dorota Kulikowska z Grajewa.

W 2020 roku posadzono 137 szt. sadzonek drzew i 56 szt. krzewów, głównie na terenie parku Solidarności.

4) ochrona przed hałasem:

- a) realizacja programów ochrony przed hałasem,
- b) realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas,
- c) budowa ścieżek rowerowych,
- d) stosowanie rozwiązań technicznych zapobiegających powstawaniu i przenikaniu hałasu do środowiska,
- e) zabezpieczanie przed degradacją akustyczną obszarów.

W 2020 roku nie podejmowano działań w tym zakresie.

- 5) ochrona przed polami elektroenergetycznymi – preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektroenergetycznych.

W 2020 roku nie wystąpiły lokalizacje urządzeń będących źródłem konfliktowych pól elektroenergetycznych.

- 6) ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania źródeł energii odnawialnych:

- a) budowa urządzeń i instalacji do produkcji energii z OZE,
- b) inwestycje podnoszące efektywność energetyczną,
- c) budowa instalacji do pozyskiwania i wykorzystania energii z OZE.

W 2020 roku wykonano instalacje fotowoltaiczne na dachach budynków stanowiących własność miasta, w następujących lokalizacjach:

- a) budynek Urzędu Miasta – instalacja fotowoltaiczna o mocy 32,56 kW_p – koszt 141.346,81 zł,
- b) budynek Szkoły Podstawowej Nr 1 – instalacja fotowoltaiczna o mocy 39,96 kW_p – koszt 141.346,81 zł,
- c) budynek Szkoły Podstawowej Nr 2 – instalacja fotowoltaiczna o mocy 39,96 kW_p – koszt 160.808,03 zł,
- d) budynek Szkoły Podstawowej Nr 4 – instalacja fotowoltaiczna o mocy 38,48 kW_p – koszt 177.248,21 zł,
- e) budynek Przedszkola Miejskiego Nr 2 – instalacja fotowoltaiczna o mocy 28,12 kW_p – koszt 122.614,90 zł,
- f) budynek Przedszkola Miejskiego Nr 4 – instalacja fotowoltaiczna o mocy 35,52 kW_p – koszt 153.834,76 zł.

- 7) zapobieganie powstaniu poważnych awarii przemysłowych i zapobieganie klęskom żywiołowym:

- a) ochrona przeciwpowodziowa, przeciwdziałanie skutkom suszy,
- b) modernizacja dróg i parkingów pod kątem dostosowania dla samochodów przewożących materiały niebezpieczne.

W 2020 roku nie podejmowano działań w tym zakresie.

- 8) zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi ochrona zasobów kopalin:

- a) ochrona udokumentowanych złóż kopalin,
- b) racjonalne wykorzystanie złóż kopalin, rekultywacja i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych.

W 2020 roku nie podejmowano działań w tym zakresie.

- 9) gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi:

- a) redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi, recyklingowi,
- b) wykorzystanie nowych technologii do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych,
- c) modernizacja i dostosowanie instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów do wymagań ochrony środowiska,
- d) wspieranie proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów oraz zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych,
- e) likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów,
- f) realizacja zadań w zakresie usuwania odpadów zawierających azbest.

W 2020 roku osiągnęliśmy poziom odzysku odpadów opakowaniowych w wysokości 42,89%. W 2019 roku poziom odzysku wyniósł 47,8%. Zadania z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym budowa i eksploatacja instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, wykonywane są przez BIOM Sp. z o.o.

Przez 8 miesięcy tereny miasta były sprzątane także przez osoby pracujące w ramach prac społecznie użytecznych. Na bieżąco były likwidowane wszystkie nielegalne składowiska śmieci na działkach miejskich.

10) wzrost świadomości ekologicznej poprzez edukację:

- a) rozpowszechnianie recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów,
- b) edukacja ekologiczna, współpraca z ośrodkami edukacji ekologicznej, ze szkołami i organizacjami,
- c) aktualizacja Miejskiego Programu Ochrony Środowiska nie rzadziej niż co 4 lata.

W 2020 roku rozpowszechniano broszury informacyjne o prawidłowej segregacji odpadów komunalnych wykonane w 2017 roku przez Urząd Miasta oraz broszury informacyjne o zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi przekazane przez BIOM Sp. z o.o.

W ramach aktualizacji Programu Ochrony Środowiska została podjęta Uchwała Rady Miasta Nr XXI/176/20 z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla Miasta Grajewo na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 -2027.

Realizacja Programu ma na celu zachowanie najcenniejszych elementów środowiska i poprawę jego stanu. Główne obszary Programu:

- 1) Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu;
- 2) Ochrona przed hałasem;
- 3) Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym;
- 4) Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona przed powodzią.
- 5) Zrównoważona gospodarka wodno – ściekowa;
- 6) Ochrona zasobów kopalin;
- 7) Ochrona powierzchni ziemi i gleb;
- 8) Racjonalna gospodarka odpadami;
- 9) Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- 10) Zapobieganie poważnym awariom.

Najważniejszymi kwestiami dla Miasta wynikającymi z analizy stanu i zagrożeń środowiska oraz obszarów stwarzających nadal problemy są inwestycje i czynności administracyjno-organizacyjne w zakresie:

- 1) wymiany źródeł ogrzewania, wprowadzanie energii odnawialnej, modernizacji systemu komunikacyjnego w celu poprawy jakości powietrza i poprawy stanu w całej strefie,
- 2) modernizacji oraz budowy ciągów komunikacyjnych i lokowania działalności gospodarczej we właściwym miejscach w celu ochrony mieszkańców przed ponadnormatywną emisją hałasu,
- 3) rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- 4) rozbudowy sieci infrastruktury kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu poprawy jakości wód płynących,
- 5) modernizacji i przebudowy oczyszczalni ścieków.

Wyznaczone obszary interwencji i działania w ich ramach, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Miasta, stanowią podstawę dla realizacji konkretnych inwestycji i przedsięwzięć na przestrzeni kilkunastu lat. Zadania zostały wyznaczone na podstawie analizy stanu środowiska przyrodniczego na tym terenie i przewidywanych kierunków rozwoju.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Grajewo na lata 2015-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XV/127/15 Rady Miasta z dnia 26 listopada 2015 r.

Wyzaczył on następujące cele szczegółowe zmierzające do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza w mieście:

- 1) zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w produkcji energii,
- 2) pomoc w termomodernizacji obiektów budowlanych,

- 3) pomoc w wymianie źródeł ogrzewania budynków z węglowego na inne o mniejszej emisji gazów cieplarnianych,
- 4) zmniejszenie energochłonności obiektów budowlanych,
- 5) zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w budynkach i na oświetlenie miasta,
- 6) poprawa jakości dróg, wpływająca na zużycie paliw,
- 7) utrzymanie na niskim poziomie zużycia paliw przez środki transportu.

Aby zrealizować wymienione cele podjęto następujące działania:

- 1) termomodernizacja i modernizacja energetyczna budynków miasta Grajewo, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych,
- 2) wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne,
- 3) wymiana oświetlenia w obiektach użyteczności publicznej na energooszczędne,
- 4) wykonanie oświetlenia przejść dla pieszych z wykorzystaniem OZE,
- 5) zakup nowego taboru samochodowego o niskiej emisji,
- 6) montaż instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej,
- 7) rozbudowa systemu ciepłowniczego w mieście,
- 8) termomodernizacja budynków usługowych i przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- 9) montaż instalacji kolektorów słonecznych na budynkach prywatnych,
- 10) montaż ogniw fotowoltaicznych na budynkach prywatnych,
- 11) wymiana przestarzałych pieców CO na niskoemisyjne w budynkach prywatnych,
- 12) zmiana systemu źródeł ogrzewania w dużych zakładach przemysłowych, montaż OZE, instalacja układów kogeneracji,
- 13) zmiana zachowań mieszkańców na skutek akcji promocyjnych i informacyjno-edukacyjnych,
- 14) poprawa infrastruktury drogowej na terenie miasta.

W 2020 roku odbywały się spotkania i konsultacje z mieszkańcami miasta, na których przedstawiono zmienione zasady Programu „Czyste powietrze” oraz informowano o możliwości podłączania się do budowanej sieci gazowej.

Został złożony wniosek do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego w ramach Działania 5.4 Strategii niskoemisyjne o udzielenie dotacji na wykonanie modernizacji oświetlenia ulicznego w mieście i podpisano umowę na dofinansowanie. Projekt pn.: „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Mieście Grajewo” ma na celu wymianę 1840 szt. punktów świetlnych na energooszczędne typu LED (szerzej w rozdziale VI).

Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Grajewo na lata 2017-2033 określiła Uchwała Nr XL/315/17 Rady Miasta z dnia 27 września 2017 r.

Celem opracowania było określenie obecnych potrzeb energetycznych, przyszłych potrzeb oraz źródeł ich pokrycia do 2033 roku z uwzględnieniem planowanego rozwoju miasta.

Z opracowania wynika, iż zaopatrzenie w ciepło opiera się na miejskim systemie ciepłowniczym, którego podstawą jest elektrociepłownia PEC Sp. z o.o. Moc zainstalowana wynosi 40,39 MW z czego 34,89 MW przypada na ciepło pochodzące ze spalania miazgi węglowej, a 5,50 MW pochodzi ze spalania biomasy. PEC Sp. z o.o. systematycznie realizuje podłączenia nowych odbiorców. W 2020 roku dokonał podłączenia 6 budynków prywatnych o ogólnej długości przyłączy 115 m oraz rozbudowę sieci w ul. Kościuszki o 15m. Założenia do Planu przewidują rozwój sieci ciepłowniczej i podłączenia nowo budowanych budynków wielorodzinnych na os. Południe i os. Centrum oraz zabudowy jednorodzinnej na os. Szkolne, os. Parkowe, Północ i Huta.

W 2018 roku Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział w Białymstoku podjęła realizację budowy sieci gazowej na terenie miasta. Została wybudowana stacja regazyfikacji

LNG oraz stacja redukcyjna I stopnia przy ul. Ekologicznej oraz sieć gazowa w ulicach: Ekologicznej, Konstytucji 3 Maja, Cmentarnej oraz przejście pod ul. Wojska Polskiego. Założenia do Planu przewidują, że sieć gazowa powstanie w całym mieście, a tam gdzie nie będzie podłączeń zapotrzebowanie na gaz będzie uzupełniane gazem propan-butan. W 2020 roku rozszerzano sieć gazową w dzielnicy przemysłowej, ul. Geodetów oraz na terenie osiedla Jana Pawła II. Wykonano 453 m nowej sieci. W 2020 roku wykonano 32 nowych przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych oraz jedno przyłącze do budynku usługowego.

Zapotrzebowanie miasta w energię elektryczną pokrywane jest energią z dwóch GPZ (Głównych Punktów Zasilania), które mają łączną moc 50 MVA. Obecne obciążenie sięga 37 MVA. Zainstalowana moc w pełni pokrywa zapotrzebowanie. W 2020 roku właściciel sieci – PGE Dystrybucja S.A. wykonywała drobne prace modernizacyjne i remontowe oraz w ramach inwestycji położono kabel średniego napięcia z GPZ 1 w kierunku Prostek o długości ok. 3400 m i w kierunku Rydzewa o długości ok. 600 m. Dokonano także 20 nowych podłączeń odbiorców indywidualnych do sieci elektrycznej.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Grajewo na lata 2016 - 2020 przyjęty Uchwałą Nr XV/126/15 Rady Miasta z dnia 26 listopada 2015 r. Zaplanowano następujące działania:

- 1) zmniejszenie zasobów mieszkaniowych w wyniku sprzedaży 88 lokali mieszkalnych oraz wyburzeń 20 lokali mieszkalnych,
- 2) budowę budynku mieszkalnego o pow. ok. 1500 m² i 32 lokalach mieszkalnych,
- 3) wykonanie remontów głównych poprawiających stan techniczny 12 budynków,
- 4) wykonanie instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w 11 budynkach,
- 5) wykonanie remontów zabezpieczających i zapobiegawczych umożliwiających utrzymanie budynków w dobrym stanie technicznym – 12 budynków,
- 6) zwiększenie liczby lokali socjalnych do 91,
- 7) utworzenie jednego pomieszczenia tymczasowego w istniejącym zasobie.

W 2020 roku wykonano:

- 1) sprzedaż 4 lokali mieszkalnych dla najemców tych mieszkań,
- 2) wyłączono z użytkowania, ze względu na zły stan techniczny budynków, 20 lokali mieszkalnych położonych w budynkach przy ul. Piłsudskiego 19, 21, ul. Nowickiego 2, ul. Kilińskiego 11,
- 3) remonty 2 mieszkań i klatki schodowej obejmujące likwidację skutków pożaru,
- 4) remonty 7 mieszkań przed zasiedleniem nowych najemców,
- 5) remonty zabezpieczające i bieżące, naprawy instalacji elektrycznej i RTV instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz przebudowy trzonów kuchennych, pieców kaflowych zgodnie z dokonywanymi zgłoszeniami najemców mieszkań,
- 6) zmniejszono o 6 liczbę lokali socjalnych, na koniec roku liczba lokali wyniosła 78.

Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 23.701,19 m², a zasób komunalny stanowiło:

- a) 51 budynków mieszkalnych oraz udziały w 28 budynkach wspólnot mieszkaniowych,
- b) 2 budynki z lokalami użytkowymi,
- c) 31 budynków gospodarczych,
- d) 579 lokali mieszkalnych, w tym 78 lokali o najmie socjalnym.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Grajewa w 2020 roku przyjęty Uchwałą Nr XIV/117/19 Rady Miasta z dnia 27.12.2019 r.

Program wskazał do realizacji następujące zadania:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) odławianie bezdomnych zwierząt,

- 3) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich (w razie potrzeby),
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- 9) sterylizacja i kastracja zwierząt.

Zadania te wykonywano w ramach umów:

- 1) z Mateuszem Oblaciewiczem właścicielem firmy GREEN HOUSE, prowadzącym schronisko zwierząt w m. Krzeczkowo, na odławianie i utrzymywanie bezpańskich psów z terenu miasta; Na ten cel wydatkowano kwotę 178.980,00 zł, w ramach usługi odłowiono 16 psów, przekazano do adopcji 30 psów, wszystkie psy odłowione zostały poddane sterylizacji lub kastracji. Na koniec 2020 roku w schronisku przebywały 53 psy z terenu Grajewa,
- 2) z właścicielem gospodarstwa rolnego na zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich, które zostały odebrane lub uciekły właścicielom,
- 3) na usługi weterynaryjne (leczenie psów i kotów) za kwotę 4.781,00 zł,
- 4) na sterylizację kotek i kastrację kotów wolnożyjących (10 szt.) za kwotę 540,00 zł,
- 5) na usługi sterylizacji i kastracji 7 psów i 18 kotów właścicielskich za kwotę 484 zł (miasto opłaciło 30% wartości usługi),

Łącznie w 2020 roku na realizację Programu wydatkowano kwotę 186.285,00 zł.

Stan realizacji innych uchwał Rady Miasta podjętych w 2020 roku:

- 1) Uchwała Rady Miasta Nr XV/129/20 z dnia 2020-01-29 w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta.

Uchwała określiła stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie w wysokości 1,05 zł od 1m² powierzchni użytkowej zasobu mieszkalnego miasta.

- 2) Uchwała Rady Miasta Nr XVIII/147/20 z dnia 2020-03-24 w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Grajewa.

Uchwała została podjęta w związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i dostosowała zapisy regulaminu do nowych przepisów ustawy.

- 3) Uchwała Rady Miasta Nr XVIII/148/20 z dnia 2020-03-24 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Uchwała dostosowała zapisy dotyczące szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów do zapisów nowo uchwalonego Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta.

- 4) Uchwała Rady Miasta Nr XVIII/151/20 z dnia 2020-03-24 zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

Uchwała wprowadziła nowe wzory deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

- 5) Uchwała Rady Miasta Nr XIX/158/20 z dnia 2020-04-29 w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie

zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne oraz ustalenia stawki opłaty za pojemniki.

Uchwała określiła właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, od których, za ich zgodą, gmina będzie odbierać odpady komunalne. Określiła również wysokości stawek opłat za odbiór odpadów w zależności od pojemności pojemników.

- 6) Uchwała Rady Miasta Nr XIX/159/20 z dnia 2020-04-29 w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Uchwała określiła górne stawki opłat za odbiór odpadów komunalnych w wysokości 160,00 zł za 1 m³ odpadów zbieranych selektywnie i 400,00 zł za 1 m³ gdy odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny oraz w wysokości 40,00 zł za 1 m³ za usługę opróżniania zbiorników i transport nieczystości ciekłych.

- 7) Uchwała Rady Miasta Nr XX/168/20 z dnia 2020-05-27 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia stawki dotacji przedmiotowej dla zakładu budżetowego Miasta.

Uchwała zmieniła stawkę dotacji przedmiotowej dla Zakładu Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie i określiła nową w wysokości 1,33 zł od 1m² powierzchni użytkowej zasobu mieszkalnego miasta.

- 8) Uchwała Rady Miasta Nr XXI/177/20 z dnia 2020-06-24 zmieniająca uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem jest Miasto Grajewo oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków.

Uchwała określiła lokalizację nowego przystanku autobusowego przy ul. Kolejowej – drodze kategorii gminnej.

- 9) Uchwała Rady Miasta Nr XXII/190/20 z dnia 2020-08-26 w sprawie określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

Uchwała określiła wzór wniosku o przyznanie dodatku energetycznego. Tym samym wykonała obowiązek wprowadzony przepisami znowelizowanej ustawy Prawo energetyczne. Wprowadzony wzór wniosku zaczął być stosowany od września 2020 roku.

- 10) Uchwała Rady Miasta Nr XXIII/199/20 z dnia 2020-09-30 w sprawie pozbawienia kategorii drogi gminnej poprzez wyłączenie jej z użytkowania jako drogi publicznej na terenie miasta.

Uchwała wyłączyła z użytkowania jako drogi publicznej nieruchomości stanowiące część pasa drogowego ul. Lipowej, a faktycznie zajęte przez właścicieli nieruchomości przyległych do ul. Lipowej. Podjęcie uchwały umożliwi dokonanie sprzedaży wyłączonych nieruchomości.

2. Infrastruktura i obiekty miejskie

- 1) Drogi gminne i drogi wewnętrzne stanowiące własność miasta.

Na terenie miasta urządzonych jest 125 dróg kategorii dróg gminnych.

Długość ich wynosi 53,3 km, w tym:

- a) o nawierzchni bitumicznej – 26,5 km (50%),
- b) o nawierzchni betonowej – 2,0 km (4%),
- c) o nawierzchni z kostki brukowej – 11,4 km (21%),
- d) o nawierzchni gruntowo-żwirowej – 12,8 km (24%),
- e) nawierzchni tłuczniowej – 0,6 km (1%).

Na terenie miasta zlokalizowano 29 przystanków autobusowych, w tym 24 przystanki w zarządzie Miasta.

Powierzchnia chodników i ścieżek rowerowych – 75.091 m².

Ścieżki rowerowe – 4,86 km w ulicach: Braci Świąckich, Robotniczej, Płk. Falewicza, Mjr. Tabortowskiego.

Drogi wewnętrzne – 25 km i pow. 149.411 m².

Koszty utrzymania dróg:

- a) remonty i naprawy nawierzchni dróg gruntowych - 85.085,00 zł,
- b) remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych – 21.301,19 zł,
- c) utrzymanie czystości i porządku oraz właściwego stanu jezdni i chodników – 644.310,29 zł.

Pozostałe koszty:

- a) naprawy i uzupełnienia oznakowania drogowego – 70.864,57 zł,
- b) odnowienie malowania przejść dla pieszych i linii segregacyjnych na jezdniach ulic miejskich – 31.480,22 zł,
- c) zakup 105 szt. znaków drogowych, 2 szt. luster oraz barierok drogowych -11.841,20 zł,
- d) remont dróg gruntowych – 7.000,00 zł,
- e) próg zwalniający w ul. Sadowej – 4.059,00 zł,
- f) wyniesione przejście dla pieszych w ul. 9-ego Pułku Strzelców Konnych – 4.981,50 zł,
- g) przeglądy okresowe dróg miejskich (1-roczone) - 5.090,00 zł,
- h) przegląd okresowy konstrukcji kładki nad torami kolejowymi – 492,00 zł,
- i) demontaż z ul. Popiełuszki, przewiezienie i ponowny montaż w zatoce przy ul. Kolejowej 2 szt. wiat przystankowych - 4.280,40 zł,
- j) zakup tłucznia do aranżacji pasa drogowego ul. Łaziennej – 1.062,26 zł,
- k) montaż 3 szt. szyb (po dewastacjach) w wiacie przystankowej w sąsiedztwie parku przy ul. Wojska Polskiego – 2.456,40 zł.

2) Oświetlenie uliczne

Na terenie miasta funkcjonuje instalacja oświetlenia ulicznego, w której skład wchodzi 1939 punktów świetlnych, które usytuowane są w pasach dróg publicznych i na terenach stanowiących własność miasta.

W skład instalacji oświetleniowej ulic i placów wchodzi:

- a) urządzenia odkupione przez Miasto od Zakładu Energetycznego Białystok S.A. – 1163 oprawy wraz z wysięgnikami oraz 266 słupów,
- b) instalacje wybudowane przez Miasto w latach 2002- 2020,
- c) instalacje zamontowane w drogach krajowych nr 61 i nr 65 będące własnością miasta w ilości 151 szt. oraz wybudowane przez GDDKiA w ul. Piłsudskiego, Pl. Niepodległości i ul. Kopernika, w ramach modernizacji drogi krajowej Nr 61, w ilości 82 szt. pozostające na majątku GDDKiA O/Białystok,
- d) instalacje zamontowane w drogach powiatowych będące własnością miasta w ilości 103 szt. oraz wybudowane w ilości 78 szt. przez Starostwo Powiatowe w Grajewie w ul. Elewatorskiej i ul. Wiórowej, w ramach przebudowy dróg powiatowych, pozostające na majątku Powiatu Grajewskiego,
- e) instalacje, które nie były na majątku Zakładu Energetycznego Białystok S.A. i w związku z tym nie zostały odkupione przez Miasto (ul. Wojska Polskiego wraz z terenami parków, różne dobudowy pojedynczych punktów na terenach osiedli mieszkaniowych).

Nowo montowane oprawy LED są zdecydowanie niższej mocy niż istniejące sodowe.

Informacje związane z systemem oświetleniowym uzyskane podczas inwentaryzacji posłużyły do wykonania projektu fotometrycznego modernizacji oświetlenia w oparciu o najnowsze rozwiązania w bardzo dynamicznie rozwijającej się technologii LED. Dane projektowe posłużyły do określenia kosztu modernizacji oraz do analizy wielkości oszczędności, jakie ona przyniesie i pozwoliły na teoretyczne wyliczenie obniżenia średniej energochłonności punktu świetlnego po modernizacji nawet do ok. 28 W/pkt. św.

Wszystkie oprawy, zarówno stare jak i nowe posiadają tradycyjne, konwencjonalne układy zapłonowo – stabilizacyjne. Kolejnym rozwiązaniem prowadzącym do powstania

oszczędności jest stosowanie oprócz lamp sodowych nowej generacji z nowoczesnymi elektronicznymi układami stabilizacyjno-zapłonowymi lamp LED. Do momentu inwentaryzacji oświetlenia (wg stanu na 01.01.2018r) na terenie miasta zainstalowanych było 6 lamp 23etalohalogenkowych 150W, 56 opraw rtęciowych, 1779 opraw sodowych i 28 opraw LED.

Moc wszystkich lamp według inwentaryzacji wykonanej w 2018 roku wyniosła 227,50 kW. Po dobudowie w latach 2018-2020 nowych instalacji moc wzrosła do 248,22 kW.

Po wykonaniu inwentaryzacji i audytu energetycznego wykonywano inwestycje, po realizacji których, na majątek miasta przyjęto niżej wymienione oświetlenie uliczne:

- 1) wybudowane w 2018 roku:
 - a) linia oświetleniowa o długości 2039 m, w ulicach Falewicza, Tabortowskiego, DP1, Kaczkowskiego – 36 opraw LED o mocy 56 W każda, zamontowanych na słupach stalowych wysokości 9 m,
 - b) linia oświetleniowa o długości 69 m, na parkingu na os. 1000-lecia – 6 opraw LED o mocy 56 W każda, zamontowanych na czterech słupach stalowych wysokości 9 m,
- 2) wybudowane w 2019 roku:
 - a) linia oświetleniowa o długości 125 m, na działce nr 1960 stanowiącej dojazd do restauracji BALTON – 6 opraw typu LED o mocy 26 W, zamontowanych na sześciu słupach aluminiowych wysokości 6 m,
 - b) linia oświetleniowa o długości 540 m stanowiąca oświetlenie boiska przy Klubie Hades – 12 szt. opraw LED o mocy 540 W każda, 6 szt. opraw LED o mocy 217 W każda, zamontowanych na sześciu słupach stalowych wysokości 16 m.;
- 3) wybudowane w 2020 roku - oświetlenie przejść dla pieszych w ul. Mickiewicza i Konstytucji 3 Maja – 4 oprawy LED o mocy 35 W.

Naprawy i konserwacje oświetlenia w 2020 roku wykonywała firma MEGAWAT Sp. Jawna Jerzy Górniak i Wspólnicy z Grajewa. Poniesione koszty:

- a) opłaty za przesył energii elektrycznej - 159.160,02 zł / 2019 r. – 194.487,26 zł
- b) zakup energii elektrycznej - 358.568,42 zł / 2019 r. – 246.194,26 zł
- c) wymianę uszkodzonego słupów oświetleniowych w ul. Łękiej i na os. Południe – 9.151,59 zł.

3) Tereny zieleni miejskiej

Na terenie miasta położone są następujące parki :

- a) „Solidarności” pomiędzy ulicami: Konstytucji 3 Maja, Łazienną, Dolną i Koszarową,
- b) „Wolności” przy ul. Strażackiej,
- c) tereny rekreacyjne i zieleni miejskiej położone:
 - przy ul. Mickiewicza, Popiełuszki i Nowickiego,
 - na Placu Niepodległości,
 - przy ul. Wojska Polskiego,
 - przy ul. Rtm. Konopki, ul. Legionistów i klubie Hades,
 - przy ul. Ekologicznej,
 - przy ul. Tabortowskiego.

Łączna powierzchnia terenów zieleni miejskiej wynosi ok. 31 ha.

W ramach utrzymania zieleni miejskiej wydatkowano w 2020 roku środki w wysokości 653.227,28 zł/ 2019 r. – 670.127,39 zł m.in. na następujące prace:

- a) bieżące utrzymanie i konserwacja m.in. terenów urządzonej zieleni miejskiej – usługę w okresie grudzień 2019 – listopad 2020 r. wykonywało Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Grajewa – 566.840,00 zł,

- b) zakup 12.950 sadzonek kwiatów do założenia rabat kwiatowych na Placu Niepodległości, przy ul. Wojska Polskiego, ul. Mickiewicza, ul. Nowickiego, na os. Centrum – 18.144,00 zł,
- c) wynajem podnośnika do cięcia pielęgnacyjnego drzew w firmie MEGAWAT Sp. J. J. Górniak z Grajewa – 2.242,60 zł,
- d) uprzątnięcie skarpy przy os. 1000-lecia, wywóz odpadów, wycięcie chwastów i samosiejek wykonane przez PUK Sp. z o.o. z Grajewa - 1.845,00 zł.,
- e) opróżnianie i utrzymanie czystości kabin WC w parkach przy ul. Wojska Polskiego i Wolności wykonywane przez PUK Sp. z o.o. - 500,00 zł (dotyczy grudnia 2019 r.),
- f) opróżnianie koszy i utrzymanie czystości w Parku Solidarności – usługa wykonywana przez PUK Sp. z o.o. w okresie od czerwca do listopada 2020 r. - 3.888,00 zł
- g) zakup 2 szt. blokad parkingowych i zamontowanie w Parku Solidarności - 421,00 zł.,
- h) naprawa urządzeń parkowych, systematycznie i ciągle niszczone przez wandalii, wykonana przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Grajewa - 4.437,28 zł,
- i) rozbiórkę ogrodzenia w Parku Solidarności przy ul. Łaziennej wykonaną przez PUK Sp. z o.o. z Grajewa - 3.690,00 zł.,
- j) montaż obelisku kamiennego, czyszczenie i impregnowanie kamienia, wykonanie ze stali i osadzenie napisów na kamieniu, zakup świerków za kamieniem - 10.918,51 zł. – prace były wykonywane przez następujące firmy:
- k) nasadzenie 12 szt. dębów wysmukłych przy alei głównej w Parku Solidarności wraz z przygotowaniem i zagospodarowaniem terenu wokół nasadzeń - prace wykonała firma ABIES z Mieczy - 10.760,47 zł.,
- l) prace przy obelisku w Parku Solidarności wraz z przygotowaniem i zagospodarowaniem terenu wokół kamienia - prace wykonała firma ABIES z Mieczy - 9.714,82 zł.,
- m) zakup karmy dla kaczek - 1.271,00 zł w Parku Solidarności,
- n) zakup sadzonek drzew 121 szt. - 9.731,93 zł,
- o) zakup 30kg karasia i 26kg amura do zarybienia stawów w parku Solidarności- 500,00zł,
- p) zakup 2 szt. kaczkomatów do Parku Solidarności w firmie „Handel, Usługi Piotr Pecura” - 5.300,00 zł.

4) Kanalizacja deszczowa

Miasto jest właścicielem sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej. W każdym roku miasto zajmuje się konserwacją i remontami sieci oraz dobudową urządzeń w nowopowstających ulicach.

Sieć kanalizacji deszczowej obejmuje kolektory o łącznej długości 32.145,2 m i urządzenia kanalizacyjne, zakończone niżej wymienionymi wylotami :

- a) WYLOT W-1 zlokalizowany przy targowisku przy ul. Dwornej, odbierający wody opadowe z ulic: Dworna (odcinek od ul. Ks. Pęży do ul. Kopernika), Ks. Pęży (odcinek od ul. Wyzwolenia do ul. Dwornej), Spółdzielczej, Wyzwolenia (odcinek od ul. Książęcej do ul. Dwornej),
- b) WYLOT W-2 zlokalizowany róg ul. Dwornej i ks. Pęży, odbierający wody opadowe z ulic: Dwornej (odcinek od ul. Ks. Pęży do ul. Elckiej), Kilińskiego, Mickiewicza, Nowickiego, Ogrodowej, Strażackiej, Traugutta,
- c) WYLOT W-3 zlokalizowany przy ul. Ks. Pęży na wysokości ul. Baczyńskiego, odbierający wody opadowe z ulic: Grunwaldzkiej, Ks. Pęży (odcinek od ul. Wyzwolenia do ul. Baczyńskiego), Lipowej, Rzemieślniczej, Sienkiewicza,

- Spółdzielczej, Wilczewo, Wyzwolenia (odcinek od ul. Książęcej do ul. ks. Pęzy), Książęcej, M. Dąbrowskiej,
- d) WYLOT W-4 zlokalizowany przy ul. Ekologicznej przy oczyszczalni ścieków, odbierający wody opadowe z ulic: Koszarowej (odcinek od ul. 9 PSK do ul. Krasickiego), Krasickiego, Nowo Osiedle, Szpitalnej, Targowej (odcinek przy szpitalu do ul. Konstytucji 3-go Maja), 9-go Pułku Strzelców Konnych (odcinek od ul. Wojska Polskiego do ul. Szpitalnej), Grota Roweckiego,
 - e) WYLOT W-5 zlokalizowany przy ul. Ekologicznej na wysokości Os. Południe 67, odbierający wody opadowe z ulic: 9-go Pułku Strzelców Konnych (odcinek od ul. Szpitalnej do Osiedla Południe 67),
 - f) WYLOT W-7 położony na terenie zakładu Pfeiderer Sp. z o.o. odbierający i odprowadzający wody opadowe z ul. Robotniczej,
 - g) WYLOT W-8 zlokalizowany przy ul. 11-go Listopada, odbierający wody opadowe z ulic: Wierzbowej, 11-go Listopada, Akacjowej, Parkowej,
 - h) WYLOT W-9 zlokalizowany przy ul. Łaziennej, odbierający wody opadowe z ul. Łaziennej, Os. Broniewskiego, Os. 1000-lecia,
 - i) WYLOT W-10 zlokalizowany przy ul. Kolejowej, odbierający wody opadowe z ulic: Kolejowej, Partyzantów, Różanej, Szkolnej, Wąskiej, Dąbrowskiego, Kościuszki, Bema,
 - j) WYLOT W-11 zlokalizowany przy ul. Konopskiej odbierający wody opadowe z ulic: Sadowej, Słonecznej, Przygodowej,
 - k) WYLOT W-12 (wylot GDDKiA) zlokalizowany przy ul. Kopernika, odbierający i odprowadzający wody opadowe z ulic : Os. Broniewskiego, Konstytucji 3-go Maja (odcinek od ul. Wojska Polskiego do ul. Koszarowej), Koszarowej (odcinek od ul. Krasickiego do ul. Zielonej), Pocztovej, Targowej (odcinek od ul. Konstytucji 3-go Maja do ul. Kopernika), Buczka, Dolnej, Zielonej, Skośnej,
 - l) WYLOT W-13 (wylot powstały po likwidacji wylotu W-6 i wylotu W-13 będącego własnością GDDKiA) zlokalizowany przy ul. Kopernika i odprowadzający wody opadowe z ulicy Wiktorowo i częściowo z ul. Ekologicznej,
 - m) WYLOT W-14 zlokalizowany przy ul. Owocowej odbierający wody opadowe z ulic: Owocowej, Przekopka,
 - n) WYLOT W-15 zlokalizowany przy ul. Przekopka odbierający wody opadowe z ulic: Przekopka, Ełckiej,
 - o) WYLOT W-16 wylot jest nieczynny, po wybudowaniu przykanalików kanalizacji deszczowej i nawierzchni ulicy odbierał będzie wody opadowe z ul. Elektrycznej,
 - p) WYLOT W-33 zlokalizowany przy ul. Grzybowej odbierający wody opadowe z ulic: Przekopka, Grzybowej.
 - q) WYLOT W-34 zlokalizowany przy ul. Jeżynowej – nieczynny, po wybudowaniu kanalizacji deszczowej i utwardzeniu ulic odbierał będzie wody opadowe z ulic: Jeżynowej, Malinowej, Poziomkowej.

Miasto zobowiązane jest do konserwacji i utrzymania we właściwym stanie rowów odprowadzających wody z kanalizacji deszczowej.

Dotyczy to następujących rowów:

- a) rów położony na Os. HUTA o dł. 1645 m
- b) rów położony na Osiedlu Północ o dł. ok. 1600
- c) rów na działce PFLEIDERER S.A. o dł. 750 m
- d) rów położony na działkach nr 3159/1 i 3159/11 (od ul. Kwiatowej na działkach PKP) – o długości 200 m
- e) rów położony w rejonie ul. Łąkowej i Działkowej o długości 125 m
- f) rów położony przy ul. Kopernika do rowu zbiorczego „N” o dł. 240 m

Na zlecenie miasta utrzymaniem sieci kanalizacji deszczowej oraz wylotami, poprzez które odprowadzane są wody opadowe do rowów, zajmuje się Zakład Wodociągów i Kanalizacji. W 2020 roku na cele związane z kanalizacją deszczową poniesiono następujące wydatki:

- na konserwację oraz naprawy sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej i rowów odprowadzających wody opadowe - 45.000,00 zł,
- zakup 1 kpl. wpustu kanalizacji deszczowej zamontowanych przez ZWIK Grajewo w ul. 9-ego Pułku Strzelców Konnych, za kwotę 524,43 zł,
- dwukrotne spychanie ziemi i odpadów składowanych na terenie grobli przy jez. Brajmura oraz plantowanie terenu, wykonane przez firmę: Usługi Ziemne i Melioracyjne Piotr Mioduszewski z Grajewa, za kwotę 5.412,00 zł,
- za udostępnienie danych o wielkości opadów atmosferycznych na terenie miasta w I, II, III, IV kwartale 2020 r. przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – 703,22 zł,
- za badanie zanieczyszczeń wód opadowych z kanalizacji deszczowej na 13 wylotach do rowów – 3.102,06 zł.

W 2020 roku dokonano rozbudowy sieci na os. Południe – prace wykonał ZWiK za kwotę 64.920,00 zł

5) Obiekty miejskie

a) Targowisko miejskie przy ul. Dwornej

Targowisko miejskie zostało wybudowane i oddane do użytkowania w 2012 roku. Powierzchnia targowiska wynosi 10.258 m².

Zabudowę targowiska stanowią:

- budynek administracyjno-sanitarny o powierzchni 68,00 m²,
- dwie wiaty stalowe ze stanowiskami handlowymi o powierzchni 623,05 m²,
- stanowiska handlowe niezadaszone o powierzchni 619,754 m²,
- układ komunikacyjny pieszo jezdny o powierzchni 1957 m²,
- tereny zieleni izolacyjnej o powierzchni 1997 m².

W 2020 roku poniesiono wydatki na utrzymanie targowiska miejskiego w kwocie 69.833,87 zł / 2019 r. - 62.541,94 zł. Na wydatki te złożyły się:

- zakup energii elektrycznej – 8,857,57 zł,
- dostawa wody i odbiór ścieków – 486,20 zł,
- za sprzątanie placów targowych – 57.348,00 zł,
- za dzierżawę pojemnika na odpady – 590,40 zł,
- zakup materiałów do napraw w budynku – 107,40 zł,
- remont ogrodzenia – 1.000,00 zł,
- zakup środków czystości – 1.054,30 zł,
- przegląd gaśnic za kwotę 145,00 zł,
- wykonanie przeglądu okresowego – 245,00 zł.

b) Szalet publiczny przy ul. Ks. J. Popiełuszki

Budynek szaletu miejskiego został wybudowany i oddany do użytkowania w 2003 roku. Jest to budynek parterowy o pow. zabudowy 94,00 m² i pow. użytkowej 62,20 m².

W 2020 roku poniesiono wydatki na utrzymanie szaletu miejskiego w kwocie 15.426,24 zł / 2019 r. - 10.617,80 zł. Na wydatki te złożyły się:

- zakup energii elektrycznej – 2.133,48 zł,
- dostawa wody i odbiór ścieków – 1,173,15 zł,
- za dzierżawę pojemnika na odpady – 59,04 zł,
- opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 733,80 zł,
- zakup energii cieplnej – 4.574,45 zł,

- zakup środków czystości – 3.222,11 zł,
- zakup materiałów do napraw w budynku – 845,41 zł,
- montaż 2 szt. automatów wrzutowych do monet na drzwiach – 2.410,80 zł,
- przegląd gaśnicy za kwotę 29,00 zł,
- wykonanie przeglądu okresowego budynku – 245,00 zł.

c) Cmentarz komunalny przy ul. Pułaskiego

Cmentarz komunalny obejmuje dwa sektory. Sektor pierwszy wybudowany w latach osiemdziesiątych ub. wieku praktycznie jest już wypełniony i obejmuje powierzchnię 3,2 ha. Sektor drugi został wybudowany w 2012 roku i obejmuje powierzchnię 1,2 ha. Na drugim sektorze zostały wybudowane kolumbaria.

Administracją cmentarza, w tym również utrzymaniem porządku na cmentarzu i prowadzeniem ksiąg cmentarnych zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. z Grajewa. W 2020 roku wydatki na administrowanie cmentarzem wyniosły 227.704,72 zł.

W ramach cmentarnictwa wykonano następujące zadania:

- administrowanie cmentarzem przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. - opłacono kwotę 212.704,72 zł,
- remont alejki wykonany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. za kwotę 10.000,00 zł,
- pielęgnacja grobów wojennych na cmentarzu parafialnym wykonywana w okresie czerwiec - listopad br. przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. za kwotę 5.000,00 zł.

d) Zdroje uliczne

Na terenie miasta funkcjonuje obecnie 7 źródeł ulicznych stanowiących własność miasta. Miasto opłaca koszt poboru wody przez mieszkańców. W 2020 roku wydatki na ten cel wyniosły 25.149,12 zł.

e) Zadania z zakresu gospodarki wodociągowej i kanalizacji sanitarnej wykonuje jednostka organizacyjna Miasta – Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie utworzony Uchwałą Rady Miasta Nr 105/XVI/91 z dnia 28 sierpnia 1991 roku. Przedmiotem działania Zakładu jest:

- 1) pobór i uzdatnianie wody z wyjątkiem działalności usługowej – dysponowanie i gospodarowanie zasobami wód podziemnych eksploatowanymi na potrzeby sieci wodociągowej, zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym,
- 2) działalność usługowa w zakresie rozprowadzania wody – bieżące i stałe dostarczanie wody do odbiorców,
- 3) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków:
 - a) odbiór ścieków od odbiorców oraz ich oczyszczanie,
 - b) gospodarka osadami pościekowymi,
- 4) badania i analizy techniczne:
 - a) prowadzenie kontroli parametrów wody w całym procesie technologicznym w celu utrzymania wysokiej jakości wody dostarczanej odbiorcom,
 - b) prowadzenie stałej i bieżącej kontroli odprowadzanych do sieci kanalizacji sanitarnej ścieków oraz utrzymanie właściwych parametrów ich oczyszczania,
 - c) pomiar rejestratorem CDL oraz analiza wielkości i zakresu strumieni objętości poboru wody i dobór na ich podstawie klasy, typu oraz średnicy wodomierzy,
 - d) lokalizacja podziemnych linii użyteczności,
- 5) utrzymanie i eksploatacja sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, urządzeń służących zaopatrzeniu w wodę i oczyszczaniu ścieków,
- 6) utrzymanie oraz eksploatacja zespołów elementów wodociągowych i kanalizacyjnych służących ochronie wód przed zanieczyszczeniem,
- 7) transport drogowy pojazdami specjalizowanymi,

8) konserwacja kanalizacji deszczowej w pasie dróg miejskich na zlecenie Urzędu Miasta.

Podstawą gospodarki finansowej Zakładu są przychody własne pochodzące ze świadczonych usług. W związku z tym, że Zakład samodzielnie nie prowadzi inwestycji w zakresie budowy sieci, wykonywane są one na zlecenie Urzędu Miasta i finansowane z budżetu miasta.

W 2020 roku ZWiK zrealizował zadania inwestycyjne finansowane dotacją celową o łącznej wartości 236.167,98 złotych. Inwestycje obejmowały następujące budowy:

- sieć wodociągowa w ul. Jana Pawła II	86 135,33 zł
- sieć wodociągowa w ul. Jana Pawła II- etap II	36 713,63 zł
- sieć wodno-kanalizacyjna w ul. 11 Listopada	21 555,60 zł
- kanalizacja sanitarna na os. M. Konopnickiej	3 588,63 zł
- kanalizacja sanitarna w ul. Konwaliowej	49 933,94 zł
- kanalizacja sanitarna w ul. 11 Listopada	4 948,97 zł
- kanalizacja sanitarna w ul. Partyzantów	33 291,88 zł

Na podstawie polecenia wykonania zrealizowano następujące budowy:

- budowa budynku hali sportowej z łącznikiem przy SP nr 4	5 100,00 zł
- rozbudowa cmentarza komunalnego	8 372,80 zł
- dostawa i montaż toalety w parku Solidarności	4 000,00 zł
- budowa kanalizacji deszczowej na os. Południe	60 000,00 zł

Łączna wartość powyższych zadań inwestycyjnych 77.472,80 złotych.

Sieć wodociągowa na terenie miasta na koniec 2020 r. obejmowała 5,5 km magistrali i 52,24 km sieci rozdzielczej. Długość sieci kanalizacji sanitarnej Grajewa wynosi 48,305 km. Łączna wartość wszystkich sieci wodociągowo-kanalizacyjnych na terenie miasta stanowi 17.726.433,72 zł. Wartość mienia komunalnego będącego w posiadaniu Zakładu na koniec 2020 r. wynosiła 38.251.149,28 zł (wartości księgowe brutto).

W 2020 roku Zakład Wodociągów i Kanalizacji sprzedał 681 919 m³ wody oraz odebrał od mieszkańców 573 444 m³ ścieków.

Przychody z podstawowej działalności operacyjnej za 2020 r. wyniosły 4.638.273,16 złotych i z nich finansowana była działalność Zakładu.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. Zakład zatrudniał 40 osób.

W 2020 r. Zakład wykonywał zadania niezbędne do prawidłowego funkcjonowania urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych. W tym celu zakupiono między innymi: nakładki radiowe do systemu zdalnego odczytu wodomierzy, które zamontowano w budynkach wielorodzinnych ZADM oraz wspólnot mieszkaniowych, wodomierze, odczynniki chemiczne do badań fizykochemicznych wody, ścieków surowych i oczyszczonych, flokulant do odwadniania osadów pościekowych powstających w procesie oczyszczania ścieków.

W 2020 roku poniesiono wydatki inwestycyjne i remontowe ze środków własnych, tj.:

- modernizacja punktu zlewczego na Oczyszczalni ścieków - wartość 46.846,40 zł
- zakup pompy głębinowej – wartość 12.700,49 zł
- zakup układów pomiarowo-rozliczeniowe energii elektrycznej – wartość 41.734,03 zł
- remont układu sterowania na prasie - wartość 58.558,00 zł
- remont dmuchawy DR-130 – wartość 11.756,41 zł
- remont falownika napędu dmuchaw – wartość 11.202,40 zł
- naprawa pompy ścieków – wartość 6.106,58 zł

3. Gospodarka odpadowa

Przez okres dwunastu miesięcy 2020 roku zostały selektywnie zebrane („u źródła” oraz w PSZOK) i przekazane do odzysku w RIPOK następujące ilości odpadów:

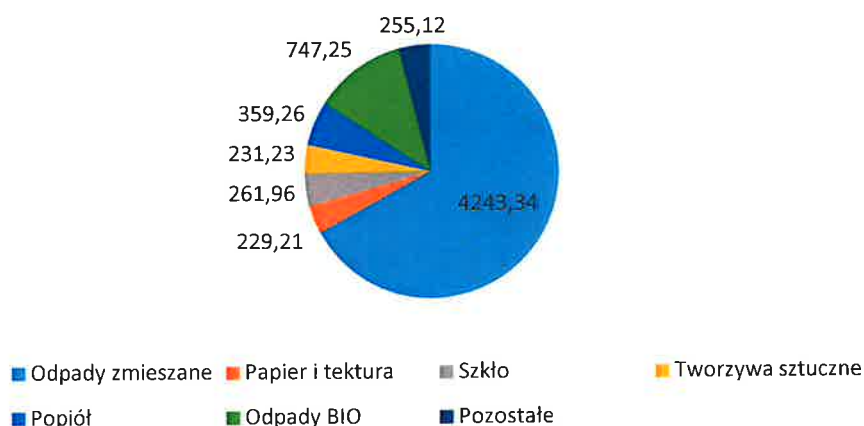
- 1) 16 01 03 - zużyte opony - 1,08 Mg

- 2) 17 01 07 - zmieszane odpady z betonu - 50,57 Mg
- 3) 20 01 01 - papier i tektura - 229,21 Mg
- 4) 20 01 02 - szkło - 261,96 Mg
- 5) 20 01 39 - tworzywa sztuczne - 305,60 Mg
- 6) 20 01 99 - odp. komunalne niewymienione w innych podgrupach (popiół) - 359,26 Mg
- 7) 20 02 01 - odpady ulegające biodegradacji - 747,25 Mg
- 8) 20 03 07 - odpady wielkogabarytowe - 129,10 Mg.

Razem przekazano 2.084,03 Mg/ 2019 r. -1.692,665 Mg odpadów zebranych selektywnie i 4.243,34 Mg/ 2019 r. – 4.839,5 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co daje łączną ilość 6.327,37 mg odpadów komunalnych. W roku 2019 było to 1.692,66 Mg odpadów zebranych selektywnie i 4.839,50 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co dało łączną ilość 6.532,16 Mg. Nastąpiło niewielkie zmniejszenie ilości odebranych odpadów komunalnych ogółem ze względu na to, iż w II półroczu zaprzestano odbierać odpady od podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne zebrane z terenu Miasta w roku 2020 przekazane zostały do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce, gdzie zostały poddane procesowi odzysku R12. Miasto objęło systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkie nieruchomości, zarówno zamieszkałe, jak i niezamieszkałe, na których powstają odpady komunalne. Do odbierania odpadów komunalnych z tych nieruchomości wyłoniony został jeden wykonawca w postępowaniu przetargowym.

Odpady zebrane „u źródła”

Jednym z głównych celów gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie wymaganych poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.

Poziomy te zostały przez Miasto osiągnięte i w roku 2020 wyniosły:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 0%
- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 42,89%
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych - 100%.

Z informacji uzyskanych z ewidencji ludności liczba mieszkańców Miasta (stan na dzień 31.12.2020 roku) wynosiła 20666. Odpady w roku 2020 odebrano łącznie z 2285 nieruchomości. Liczba osób wykazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła w 2020 roku 15521.

Ze złożonych deklaracji wynika, że do 30.06.2020 r. 14385 osób segregowało odpady, natomiast 1277 osób segregacji nie prowadziło. Od 1 lipca wprowadzono obowiązek segregacji odpadów dla wszystkich, bez możliwości wyboru.

Na zadania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w mieście wydatkowano, m.in. następujące kwoty:

- 1) wywóz z terenu miasta odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nie zamieszkałych realizowany przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z Grajewa (12 mcy) za kwotę 1.078.795,66 zł,
- 2) przyjęcie w okresie grudzień 2019 - listopad 2020 odpadów komunalnych do zagospodarowania w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce przez firmę BIOM Sp. z o.o. za kwotę 2.528.685,90 zł,
- 3) prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla mieszkańców miasta przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. za kwotę 102.448,80 zł. (13 mcy: grudzień 2019 - grudzień 2020),
- 4) utylizacja 38,502 Mg wyrobów azbestowych dokonana przez firmę REVOL Sp. z o.o. z Łodzi za kwotę 17.007,11 zł,
- 5) zakup rękawic i worków na odpady oraz narzędzi i kamizelek ochronnych dla osób pracujących przy sprzątanii miasta w ramach prac społecznie użytecznych za kwotę 1.324,04 zł,
- 6) wywóz z terenu miasta odpadów i śmieci zebranych przez osoby sprzątające miasto w ramach prowadzonych prac społecznie - użytecznych, usługa została wykonana przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. za kwotę 7.329,61 zł,

Prace społecznie użyteczne wykonywane przy zbieraniu odpadów i śmieci na terenie miasta – zatrudniano w okresie od marca do października 2020 roku od 8 do 3 osób.

IV. Gospodarowanie majątkiem miasta i przestrzenią publiczną

1. Nieruchomości Miasta

Miasto zajmuje powierzchnię 1.893,89 ha, z czego 232,70 ha to nieruchomości, które stanowią własność miasta. Ogółem w skład nieruchomości i nieruchomości gruntowych wchodzi:

- 1) pod zabudowę mieszkaniową : jednorodzinna, zagrodową i wielorodzinna,
- 2) jako tereny zieleni: parki, stadiony, tereny leśne i rowy,
- 3) nieruchomości administrowane przez ZADM i ZWiK,
- 4) nieruchomości przekazane w trwały zarząd lub użyczenie szkołom, przedszkolom, DPS, ZADM, ZWiK, MOPS, MOSiR, GCK, ŚDS,
- 5) tereny przemysłowe, targowe, garaże,
- 6) tereny o przeznaczeniu rolniczym.

Miasto jest właścicielem mieszkań komunalnych i może je zbywać na rzecz najemców. Lokale mieszkalne sprzedawane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i Uchwałą Rady Miasta Nr XI/74/11 z dnia 26 sierpnia 2011 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.

- ilość mieszkań komunalnych wg stanu na 31.12.2020 r. - 579
- ilość mieszkań sprzedanych w 2020 r. - 4

Miasto jest:

- 1) właścicielem gruntów zajętych pod drogi gminne o łącznej powierzchni - 91,5461 ha

- 2) właścicielem nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym w ilości - 311 o powierzchni - 8,66 ha i osobom prawnym w ilości – 9 o powierzchni 15,66 ha

Miasto wdzierżawia nieruchomości i wynajmuje powierzchnie garażowe na podstawie 130 umów, w tym:

- dzierżawa gruntów pod garaż „blaszak” 83
- najem garaży murowanych 23
- inne 24

Powierzchnia gruntów Miasta według form władania:

Lp.	Rodzaj gruntów	Stan na 31.12.2020 r.	
		Powierzchnia w m ²	Wartość w zł
1	Grunty stanowiące własność miasta	1410866	9 163 671,49
2	Drogi	915461	12 145072,36
3	Miasto – użytkownik wieczysty na gruntach Skarbu Państwa i in.	368,11	9 443,15
4	Grunty miasta oddane w użytkowanie wieczyste	243181	3 391 004,68
5	Grunty miasta oddane w użytkowanie wieczyste - mieszkania własnościowe	908	8 412,84

Formy prawne zagospodarowania nieruchomości Miasta

Lp.	Rodzaj zagospodarowania	Stan na 31.12.2020 r.	
		Ilość działek szt.	Powierzchnia w ha
1	Oddane w użytkowanie wieczyste	357	24,3
2	Przekazane w trwały zarząd lub użytkowanie	187	22,6
3	Użyczenie	7	4,9
4	Dzierżawa	50	16,81
	R A Z E M :	601	68,61

Grunty Miasta według ich przeznaczenia:

Lp.	Rodzaj gruntów	Powierzchnia gruntów w ha:
		Stan na dzień 31.12.2020 r.
1	Grunty orne	12,6
2	Tereny zielone i lasy miejskie	28,9
3	Grunty zabudowane i niezabudowane	76,7
4	Drogi	91,5
5	Grunty pozostałe	23,0
	R a z e m :	232,7

W 2020 r. dokonywał się obrót nieruchomościami Miasta, jak niżej:

- 1) w trybie bezprzetargowym sprzedano 7 działek o łącznej powierzchni 320 m² za kwotę - 34 728,00 zł jako część nieruchomości niezbędnych do poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległych. Nie mogły być one zbyte jako nieruchomości odrębne.
- 2) podjęto liczne próby uregulowania stanów prawnych nieruchomości stanowiących własność Miasta, a użytkowanych faktycznie przez inne podmioty. W związku z tym zostały zawarte 4 umowy dzierżawy, 1 nieruchomość została sprzedana, a procedura sprzedaży została rozpoczęta w przypadku 6 nieruchomości.
- 3) sprzedano na rzecz najemców 4 lokale mieszkalne w budynkach wielorodzinnych o łącznej powierzchni użytkowej 143,36 m² przy
 - ul. Wiktorowo 77 1 lokal
 - os. 1000-lecia 3 1 lokal
 - os. 1000-lecia 4 1 lokal
 - os. 1000-lecia 4A 1 lokal

Ogółem ze sprzedaży w/w lokali mieszkalnych uzyskano dochód w wysokości 154 851,50 zł plus 7 017,00 zł z tytułu udziału we własności nieruchomości (gruntu).

- 4) dokonano zamiany z Powiatem Grajewskim 1 nieruchomości położonej przy ul. dr Tadeusza Nowickiego z przeznaczeniem pod drogę bez obowiązku dokonywania dopłat.
- 5) Miasto nabyło :
 - a) nieodpłatnie od osoby fizycznej udz. 1/52 w nieruchomości położonej przy ul. Ignacego Krasickiego z przeznaczeniem pod drogę,
 - b) za kwotę 17 839,00 zł od osoby fizycznej nieruchomość położoną przy ul. Cmentarnej o pow. 0,0046 ha z przeznaczeniem pod drogę,
 - c) za kwotę 282 900,00 zł od osoby fizycznej nieruchomość położoną przy ul. Cudro o pow. 4,9106 ha z przeznaczeniem pod realizację zamierzeń inwestycyjnych związanych z jeziorem Brajmura.

W roku 2020:

- 1) powiadomiono 1 osobę fizyczną (nowo wyodrębniony garaż od Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej) o naliczeniu wysokości opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego.
Nie aktualizowano i nie zmieniano stawek procentowych z 1% na 3% dla użytkowników wieczystych. Windykacja zaległych należności polegała na wysłaniu wezwań do zapłaty oraz złożeniu 2 pozwów do Sądu Rejonowego o zapłatę.
 - 2) przeprowadzono 22 postępowania administracyjne w sprawie podziału nieruchomości. Na wniosek wydano 18 decyzji zatwierdzających podział nieruchomości, natomiast z urzędu 4 decyzje. Każde postępowanie rozpoczęto wydaniem postanowienia (opinii) o możliwości podziału nieruchomości.
- Przeprowadzono dwa postępowania dotyczące rozgraniczenia nieruchomości. W obu przypadkach wydano decyzje administracyjne o przebiegu granic nieruchomości.

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe przekształciło się w prawo własności. Art. 4 pkt 3 w/w ustawy nałożył na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast obowiązek wydawania zaświadczeń potwierdzających przekształcenie w przypadku gruntów stanowiących własność jednostek samorządu terytorialnego. Burmistrz realizował to zadanie zgodnie z ustawą.

W 2020 r. wydano 1 zaświadczenie o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności dla gruntów położonych na terenie miasta zabudowanych na cele mieszkaniowe, spełniających warunki ustawy. Zaświadczenie to zostało przekazane dotychczasowym użytkownikom wieczystym, sądom właściwym do prowadzenia księgi wieczystej oraz ewidencji gruntów i budynków.

Zgodnie z art. 7 ustawy przekształceniowej nowy właściciel gruntu wnosi na rzecz Miasta przez okres 20 lat, począwszy od 1 stycznia 2019 r. roczną opłatę z tytułu przekształcenia, bądź też może w każdym czasie trwania obowiązku wnoszenia opłaty zgłosić Burmistrzowi na piśmie zamiar jednorazowego jej wniesienia w kwocie pozostającej do spłaty (opłata jednorazowa). W roku 2020 rozpatrzono 48 wniosków o wniesienie jednorazowej opłaty przekształceniowej.

Stosownie do art. 9a ustawy przekształceniowej Burmistrz udziela, na wniosek, bonifikaty od opłaty jednorazowej w wysokości 99%: W 2020 roku rozpatrzono 19 wniosków (w 2019 roku 123 wnioski) o jednorazową opłatę z tytułu przekształcenia z zastosowaniem 99% bonifikaty przewidzianej w ustawie.

Zgodnie z art. 4 ustawy przekształceniowej Burmistrz może udzielić osobom fizycznym będącym właścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych lub spółdzielniom mieszkaniowym 50% bonifikaty od opłaty jednorazowej na podstawie Uchwały Rada Miasta Nr XIII/104/19 z dnia 27 listopada 2019 r. z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe.

W 2020 roku rozpatrzono 27 wniosków/ w 2019 r.- 710 wniosków o jednorazową opłatę z tytułu przekształcenia z zastosowaniem 50% bonifikaty przewidzianej w ww. uchwale

Dwa podmioty uiściły jednorazową opłatę przekształceniową bez zastosowania bonifikaty.

W ramach obowiązku prowadzenia ewidencji ulic oraz numerów porządkowych nieruchomości wydano 23 zaświadczenia o nadaniu numeru porządkowego budynku. Nadano nazwy dwóm ulicom – ul. Danuty Siedzikówny „Inki” i ul. Pośła Jana Zyskowskiego

odpowiednio Uchwała Nr XXII/187/20 Rady Miasta z dnia 26 sierpnia 2020 r. oraz Uchwała Nr XXII/203/20 Rady Miasta z dnia 28 października 2020r.

Istniejące już nazwy ulic: mjr. Jana Tabortowskiego, Pilota Kazimierza Sztramko, św. Piotra, 9-go Pułku Strzelców Konnych i Partyzantów przedłużono uzupełniając je o nowe nr działek.

2. Plany zagospodarowania przestrzennego i warunki zabudowy

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało przyjęte Uchwałą Rady Nr 75/XV/99 z dn. 29 grudnia 1999 roku z późn. zm.

Studium jest osobnym, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego na terenie Miasta Grajewo, stanowiącym podstawę uchwalenia planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest ono podstawowym dokumentem planistycznym służącym określeniu polityki przestrzennej miasta. Studium jest także dokumentem zawierającym syntetyczny zestaw podstawowych informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego miasta, a także funkcjonowania jego systemów komunikacyjnych i uzbrojenia technicznego.

W wyniku przeprowadzonej przez Burmistrza Miasta oceny aktualności Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta sporządzoną w 2018 r. i obejmującą okres od II połowy 2014 r. do I połowy 2018 r., stwierdzono że Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta wymaga aktualizacji ze względu na:

- 1) potrzebę weryfikacji i doprecyzowania ustaleń studium wynikającą z uregulowań formalno-prawnych określonych w zmienionej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisach odrębnych,
- 2) zmianę granic administracyjnych miasta,
- 3) zmianę uwarunkowań o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały określone i przyjęte w zaktualizowanym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego, w tym. dotyczące układu komunikacyjnego, przebiegu korytarzy ekologicznych, terenów zalewowych,
- 4) potrzebę dokonania korekty kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględniającą dotychczasowy rozwój przestrzenny miasta i zmieniające się uwarunkowania społeczno-ekonomiczne i gospodarcze oraz konieczność zapewnienia zrównoważonego rozwoju miasta.

Na terenie Miasta w 2020 r. obowiązywało 20 planów miejscowych i zmian planów miejscowych, które zostały uchwalone po 1 stycznia 1995 r. Łączna powierzchnia terenów objętych planami miejscowymi wynosi 160 ha, co stanowi ok 8,0 % obszaru miasta. Zgodnie z opracowaną oceną aktualności Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta o której była mowa wyżej miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w większości są aktualne i nie wymagają zmian.

Należy kontynuować prace nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które zostały określone w „Wieloletnim programie sporządzania planów miejscowych”, z uwzględnieniem pojawiających się nowych potrzeb inwestycyjnych związanych z rozwojem przemysłowej części miasta wraz z Podstrefą Grajewo wchodzącą w skład Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S. A. oraz wzmożonym ruchem inwestycyjnym na tym obszarze.

W opracowaniu znajduje się „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Centrum w Grajewie w rejonie ulic: Ełckiej i Kopernika”. Miasto w ramach projektu unijnego pn: „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach” w terminie od lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. konsultowało społecznie

w/w dokument. Następnie, w lutym 2018 r. projekt planu, został skierowany do zaopiniowania i uzgodnienia do organów, o których mowa w art. 17 pkt. 6 ustawy - uzyskując ich akceptację. W kolejnym etapie ma on zostać wyłożony do publicznego wglądu, tak aby wszyscy zainteresowani mieli okazję zapoznać się i wnieść ewentualne uwagi.

W dniu 24 kwietnia 2019 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę nr VII/61/19 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Sportową, Piłsudskiego, Braci Świackich i Partyzantów w Grajewie”. Przedmiotem zmiany planu są m. in. szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości, a także zmiana nieprzekraczalnej linii zabudowy w obszarze oznaczonym symbolem U-4. Miasto również w ramach projektu pn. „Konsultacje dokumentów planistycznych w podlaskich gminach – edycja II” w terminie od 2 września 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. konsultowało społecznie w/w dokument. Projekt zmiany miejscowego planu został zaopiniowany i uzgodniony przez instytucje wykonujące zadania związane z uchwaleniem zmiany miejscowego planu, m. in. z zakresu ochrony zdrowia, bezpieczeństwa ludzi i mienia, z organami wojskowymi oraz odpowiedzialnymi za ochronę granic i bezpieczeństwo Państwa czy z właściwym zarządcą drogi. Projekt zmiany planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został wyłożony do publicznego wglądu w dniach od 24.11.2020 r. do 15.12.2020 r. W trakcie wyłożenia, w dniu 11.12.2020 r., odbyła się dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie zmiany planu. Termin na składanie uwag upłynął 31.12.2020 r. Mieszkańcy mieli możliwość składania uwag w formie pisemnej bądź elektronicznej. Wpłynęły dwa pisma tej samej treści. Zawierały dwie uwagi, które zostały uwzględnione. W związku z uwzględnieniem uwag, projekt zmiany planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został ponownie wyłożony do publicznego wglądu w 2021 r.

Dnia 27 grudnia 2019 r. Rada Miasta podjęła Uchwałę nr XIV/112/189 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Przemysławą, Wiórową i Robotniczą w Grajewie”. Obszar opracowania znajduje się w Suwalskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej S.A. w Podstrefie Grajewo. Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ułatwi proces inwestycyjny. W marcu 2020 r. Burmistrz ogłosił o przystąpieniu do sporządzenia MPZP, w granicach określonych w wyżej wymienionej uchwale.

Mieszkańcy zostali poinformowani o możliwości składania wniosków do MPZP, miejscu składania wniosków, informacjach, jakie zawierać powinny wnioski oraz terminie, w jakim można je składać. W odpowiedzi wpłynęły dwa wnioski od właścicieli działek znajdujących się w granicach opracowania MPZP, które zostały uwzględnione.

Burmistrz Miasta zawiadomił także na piśmie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu instytucje i organy właściwe do uzgadniania oraz opiniowania planu. Projekt MPZP jest w trakcie opiniowania przez Miejską Komisję Urbanistyczno – Architektoniczną.

Na dzień 31.12.2020 r. na terenie Miasta obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

- 1) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotycząca osiedla „Marii Konopnickiej” – Uchwała Nr 166/XXVII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 13 listopada 1997 r.,
- 2) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa w rejonie działki nr 2671 przy ul. Piłsudskiego – Uchwała Nr 179/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,
- 3) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa w rejonie ulicy Elektrycznej i Kopernika – Uchwała Nr 180/XXVIII/97 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 29 grudnia 1997 r.,

- 4) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa w obrębie ulic: 23 Stycznia, Wyzwolenia, Spółdzielczej i Wesolej na osiedlu mieszkaniowym „Huta” – Uchwała Nr 200/XXXI/98 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 17 czerwca 1998 r.,
- 5) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotycząca terenów położonych w rejonie ulic Wojska Polskiego i Spokojnej – Uchwała Nr 57/XI/99 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 12 lipca 1999 r.,
- 6) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotycząca terenu przy ul. Dwornej w Grajewie "Targowica miejska" – Uchwała Nr 148/XXVI/2001 Rady Miasta Grajewa z dnia 28 lutego 2001 r.,
- 7) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotycząca obszaru położonego na osiedlu „Jana Pawła II” – Uchwała Nr 171/XXX/2001 Rady Miasta Grajewa z dnia 10 lipca 2001 r.,
- 8) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotycząca terenu położonego przy ul. Targowej "Teren urządzeń zaplecza komunikacji" – Uchwała Nr 182/XXXIII/01 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 listopada 2001 r.,
- 9) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotycząca terenu położonego przy ul. Konopskiej – Uchwała Nr VIII/47/03 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 maja 2003 r.,
- 10) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu, położonego w rejonie ulic: Piłsudskiego i Lawendowej w Grajewie – Uchwała Nr XXXIII/196/05 z dnia 28 października 2005 r.,
- 11) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu, położonego pomiędzy ulicami: Sportową, Piłsudskiego, Braci Świąckich i Partyzantów w Grajewie – Uchwała Nr XL/236/06 z dnia 30 maja 2006 r.,
- 12) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Konstytucji 3 Maja w Grajewie – Uchwała Nr XIV/71/07 z dnia 28 września 2007 r.,
- 13) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego na osiedlu Jana Pawła II w Grajewie na północny-wschód od Kościoła p.w. Matki Boskiej Nieustającej Pomocy – Uchwałą Nr XXI/120/08 z dnia 11 kwietnia 2008 r.,
- 14) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego pomiędzy ulicami: Stefczyka, Działkową, Konopnickiej, Konopską, rowem melioracyjnym i ul. Łąkową na osiedlu M. Konopnickiej w Grajewie – Uchwała Nr XXXIX/232/09 z dnia 2 grudnia 2009 r.,
- 15) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Targowej i Ekologicznej w Grajewie – Uchwała Nr XXXII/187/05 z dnia 27 września 2005 r.,
- 16) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Konopnickiej, Sadowej i Piłsudskiego w Grajewie – Uchwała Nr XIV/88/11 z dnia 25 października 2011 r.,
- 17) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmująca teren położony na osiedlu Centrum w Grajewie- Uchwała Nr XXXVII/269/13 z dnia 27 czerwca 2013 r.,
- 18) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotyczącego terenu położonego na os. Jana Pawła II – Uchwała Nr XXLV/326/14 z dnia 24 stycznia 2014 r.,
- 19) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Grajewa dotyczącego terenu położonego na os. Jana Pawła II – Uchwała Nr XIII/104/15 z dnia 29 września 2015 r.,
- 20) plan miejscowy zagospodarowania przestrzennego Grajewa w rejonie ulic: Kilińskiego, Ks. J. Popiełuszki, Józefa Piłsudskiego i Pl. Niepodległości.- Uchwała Nr XIII/105/15 z dnia 29 września 2015 r.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących istnieje obecnie możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej niezależnie od ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub bez konieczności wydawania decyzji o warunkach zabudowy na tych terenach, na których nie ma obowiązujących planów. Ustawa ta wprowadziła w art. 19 ust. 1 możliwość podjęcia przez Radę Miasta uchwały w sprawie określenia lokalnych standardów urbanistycznych, które mogą różnić się od wymogów ustawowych. W związku z powyższym Rada Miasta dnia 24 kwietnia 2019 r. podjęła uchwałę nr VII/59/19 w sprawie określenia lokalnych standardów urbanistycznych na terenie miasta, która została zmieniona uchwałą nr XX/167/20 z dnia 27 maja 2020 r. Zmiana dotyczyła zmniejszenia wskaźnika miejsca parkingowego z 2 na 1,5 dla samochodów osobowych na lokal mieszkalny, niezbędnego dla obsługi realizowanej inwestycji mieszkaniowej wielorodzinnej.

W sierpniu 2020 r. do Rady Miasta wpłynął jeden wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej dla terenu położonego w Grajewie przy ul. Wojska Polskiego. Burmistrz na każdym etapie postępowania zapewnił jawność i przejrzystość procedowania. W szczególności dotyczyło to etapów związanych z udziałem społeczeństwa. Rada Miasta po uzyskanych uzgodnieniach i opiniach podjęła uchwałę nr XXIV/202/20 z dnia 16 października 2020 r. w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej przy ul. Wojska Polskiego na działkach nr 2031/142, 2031/136 obręb 0001 w Grajewie.

Instrumentem prawnym ograniczającym dowolne inwestowanie na obszarze nie objętym planem miejscowym, jest obok przepisów szczególnych, decyzja ustalająca warunki zabudowy dla inwestycji niepublicznych oraz decyzja ustalająca lokalizację inwestycji celu publicznego. Decyzje te mają charakter promesy ale też przesadzają o treści kolejnej decyzji – pozwolenia na budowę. Wygasają z chwila, gdy inny wnioskodawca uzyskał pozwolenie na budowę lub dla tego terenu uchwalono plan miejscowy, którego ustalenia są sprzeczne z treścią decyzji.

Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w 2020 r. Burmistrz Miasta wydał ogółem 53 decyzje o warunkach zabudowy. Najwięcej dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (28 decyzji). Decyzji dot. zabudowy wielorodzinnej wydano 4, zabudowy usługowej 4, a zabudowy innej (m. in. przemysłowej) – 17. Nie wydano odmownych decyzji o warunkach zabudowy.

Decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w 2020 r. zostało wydanych 13. Przeważały inwestycje liniowe, tj. budowa kanalizacji sanitarnej, wodociągowej, deszczowej, kablowej linii oświetleniowej czy obiektu liniowego gazociągu średniego ciśnienia.

3. Zabytki Miasta

Realizacja programów przyjętych uchwałami Rady Miasta.

Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami gminy mają dbać m. in. o zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie czy zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków. Do obowiązków nałożonych przez ustawę na Miasto należy także uwzględnienie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska, czemu ma służyć gminna ewidencja zabytków.

Miejski Program Opieki nad Zabytkami sporządzony został przez Burmistrza, a następnie po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków został przyjęty przez Radę Miasta Uchwałą Nr LV/412/18 z dnia 29 sierpnia 2018 r.

Program określił priorytety i kierunki działań zarówno samorządu, jak i mieszkańców - obecnych oraz przyszłych właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych. Celem Programu jest aktywne i efektywne zarządzanie zasobami dziedzictwa kulturowego Miasta, poprzez wyznaczenie podstawowych kierunków działań i budowanie spójnej polityki ochrony zabytków w perspektywie wieloletniej. Oczekiwanymi rezultatami była poprawa stanu zachowania zabytków, wyeksponowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz wykorzystanie zabytków na potrzeby turystyczne, społeczne i gospodarcze.

Wyznaczone cele, zawarte w Miejskim Programie Opieki nad Zabytkami Miasta w 2020 roku realizowano poprzez:

- 1) prowadzenie i bieżącą aktualizację gminnej ewidencji zabytków nieruchomości (GEZ) Miasta oraz przekazywanie aktualnej ewidencji do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- 2) stałą współpracę Miasta z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.- Urząd Miasta współpracuje w sprawach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, m.in. w zakresie uzgadniania dokumentacji dotyczących polityki przestrzennej miasta, decyzji o warunkach zabudowy, prowadzenie i aktualizacja (Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków), zaleceń konserwatorskich,
- 3) zamieszczanie w wydawnictwach materiałów, artykułów przedstawiających działania związane z propagowaniem historii i dziedzictwa miasta, prezentujące, m.in. tematy historyczne związane z miastem,
- 4) wsparcie w formie dotacji celowej udzielone przez Miasto Grajewskiemu Centrum Kultury w kwocie 1 934 000,00 zł na realizację projektu „Rewaloryzacja zabytkowego budynku pokoszarowego GCK” oraz na wykonanie wewnętrznej instalacji systemu sygnalizacji włamania i napadu oraz systemu monitoringu wizyjnego ww. obiektu w kwocie 109 498,75 zł. W wyremontowanym budynku zlokalizowana została Grajevska Izba Historyczna, której celem jest prezentowanie lokalnego dziedzictwa historyczno-kulturowego. Dzięki przeprowadzonej rewitalizacji obiekt pokoszarowy przy ul. Legionistów 9 stał się lokalnym centrum działalności kulturalnej.

Wyznaczone w programie cele i zadania były realizowane z wykorzystaniem środków prawnych, finansowych i edukacyjno - społecznych. Działania te służyły i służyć będą osiągnięciu efektów, to jest poprawę stanu zachowania obiektów zabytkowych mieszczących się w granicach miasta. Zrealizowane, jak również zamierzone na przyszłość zadania służą budowie tożsamości lokalnej oraz dbałości o wizerunek miasta.

W Gminnej Ewidencji Zabytków miasta na dzień 31.12.2020 r. figuruje 59 obiektów oraz znajduje się 14 obiektów objętych ochroną prawną wynikającą z ujęcia ich w rejestrze zabytków Województwa Podlaskiego, prowadzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4. Lokale mieszkalne i użytkowe Miasta

Gospodarowaniem komunalnymi lokalami mieszkalnymi i użytkowymi zajmuje się Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Grajewie utworzony Uchwałą Nr 34/VIII/94 Rady Miejskiej z dnia 8 grudnia 1994 roku w sprawie utworzenia zakładu budżetowego. Zakład jest jednostką organizacyjną Miasta nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie zakładu budżetowego.

ZADM wykonuje remonty, konserwacje i modernizacje budynków, świadczy usługi lokatorskie oraz utrzymuje inne obiekty oraz urządzenia infrastruktury technicznej, stanowiące własność Miasta.

Nadzór nad działalnością ZADM sprawuje Burmistrz Miasta. Działalnością ZADM kieruje dyrektor, który reprezentuje zakład budżetowy na zewnątrz, odpowiada za jego funkcjonowanie oraz powierzone składniki majątkowe.

ZADM prowadzi gospodarkę finansową na zasadach ustalonych dla zakładów budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej jest roczny plan przychodów i rozchodów zwany planem finansowym, sporządzony na podstawie uchwalonego budżetu Miasta.

Przychodami Zakładu są: czynsze lokali mieszkalnych i użytkowych, garaży, reklam, opłaty komunalne lokali mieszkalnych i użytkowych, dzierżawa śmietników, pokrycie amortyzacji, pozostałe koszty operacyjne oraz dotacje Miasta, odsetki za nieterminowe regulowanie należności. W 2020 roku wyniosły one - 3.278.921,60 zł, w tym dotacja przekazana do Zakładu na remonty lokali mieszkalnych w kwocie – 379.572,80 zł.

Koszty, odpisy amortyzacji i pozostałe koszty operacyjne w 2020 roku wyniosły - 3.251.356,36 zł

Majątek Miasta administrowany przez ZADM na dzień 31.12.2020 r.

L.p.	Nazwa środka trwałego	Ilość	Wartość brutto	Umorzenie
1.	Grunty	71.804,40m ²	5.974.929,66	
2.	Budynki i lokale: w tym: budynki mieszkalne	126 76	15.889.219,49 14.239.588,1	5.917.945,56 5.224.112,59
3.	Budowle	15	696.292,56	199.967,64
4.	Maszyny i urządzenia	3	62.186,98	16.413,12
5.	Środki transportu	1	46.284,58	46.284,58
	Ogółem		22.668.913,27	6.180.610,90

Na 31.12.2020 r. Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w zasobach komunalnych posiada:

- 51 budynków mieszkalnych oraz udziały w 25 budynkach Wspólnot Mieszkaniowych,
- 2 budynki lokali użytkowych,
- 31 budynków gospodarczych,
- 579 lokali mieszkalnych, w tym 78 o najmie socjalnym.

W obcym zarządzie znajduje się 19 lokali mieszkalnych, w tym 11 lokali mieszkalnych w Spółdzielni „ZGODA”, 3 lokale w firmie Administrowanie Wspólnot Mieszkaniowych s.c. Grajewo oraz 5 lokali mieszkalnych w Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej w Grajewie.

Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych, w tym o najmie socjalnym na dzień 31.12.2020 roku wynosi 23.701,19 m².

Budynki, które w 100% są własnością miasta (51 szt.) wyposażone są w instalacje kanalizacyjno- wodociagową. Natomiast tylko 8 posiada przyłącze do miejskiej instalacji centralnego ogrzewania, w pozostałych są piece fizyczne oraz centralne ogrzewanie wewnętrzne.

W 2020 roku:

- 1) przydzielono 1 lokal mieszkalny, a 3 rodzinom mieszkania z listy osób oczekujących na lokale o najmie socjalnym,
- 2) 2 rodzinom dokonano zamiany mieszkań z listy zamian oraz wyrażono zgodę na 2 dobrowolne zamiany.

Najemcy mieszkań komunalnych i socjalnych posiadają zadłużenia wobec Miasta. Aktualnie przedstawia się ono następująco:

Zaległości najemców bez odsetek (w zł):

	31.12.2019 r.	31.12.2020 r.
Razem:	490.619,00 zł	550.409,00 zł

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 132/19 Burmistrza Miasta z dnia 25 września 2019 r. od 1 lutego 2020 r. stawka bazowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wynosi 3,32 zł, natomiast stawka czynszu w lokalu socjalnym wynosi 1,39 zł/m².

Zaległość ogółem na 31.12.2020 roku w stosunku do zaległości na 31.12.2019 roku, wzrosła o 12,19%. Na wzrost zadłużenia ma duży wpływ epidemia covid 19 oraz „ustawa covidowa”, która zakazuje wykonywania eksmisji z lokali mieszkalnych.

W 2020 roku 8 osób na kwotę 3.035 zł odpracowało zadłużenie w formie świadczeń rzeczowych (zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 35/15 z 17.02.2015r.). Prace wykonywane polegały na sprzątaniu posesji, śmietników, placów zabaw, piwnic.

Ogółem w projekcie uczestniczy 24 osoby, które do 31.12.2020 roku odpracowały 85.795 zł zaległości czynszowych.

W stosunku do zadłużonych najemców zajmujących lokale mieszkalne podejmowano następujące działania:

- 1) do Sądu wniesiono i opłacono 8 spraw, do komornika 20 spraw o egzekucję należności na kwotę 103.370,45zł.
- 2) komornik wyegzekwował od 7 dłużników 6.300,61 zł, natomiast umorzył 16 egzekucji na kwotę 122.942,68 zł,
- 3) wysłano 57 pism przedwypowiedzeniowych, natomiast 3 umowy wypowiedziano.
- 4) w Krajowym Rejestrze Długów umieszczono 47 dłużników.

W ramach działalności remontowej i modernizacyjnej ZADM wykonywano następujące rodzaje prac: wymiana okien, drzwi wejściowych w budynkach, remont lokali mieszkalnych, użytkowych, usuwanie skutków pożaru (Kopernika 10, Nowickiego 3), przebudowa trzonów kuchennych i pieców kaflowych, remonty ścian zewnętrznych budynków, remont pomieszczeń gospodarczych i śmietników, pokryć dachowych, przeglądy techniczne, kominiarskie i instalacji elektrycznych, remont klatek schodowych, podłączenie lokali do sieci sanitarnej, remont elewacji 3 budynków mieszkalnych oraz udział w remontach poprzez wpłaty na fundusz remontowy mieszkań komunalnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych na kwotę 376.254,27 zł.

Koszty związane z administrowaniem i utrzymaniem nieruchomości wspólnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych w 2020 rok wyniosły 154.624,98 zł.

Ponadto z inicjatywy lokalnej mieszkańcy wyremontowali klatkę schodową w budynku nr 5 przy ul. Piłsudskiego. Inicjatywa lokalna, jest jedną z nowych form współpracy Urzędu Miasta z mieszkańcami w celu wspólnego realizowania zadania publicznego na rzecz społeczności lokalnej. W Grajewie ta forma została zapoczątkowana w 2018 roku podczas realizacji projektu pn. „Rewitalizacja centrum Grajewa” w ramach konkursu „Modelowa Rewitalizacja Miast”. Przedsięwzięcie odpowiada na problem degradacji tkanki miejskiej oraz niskiej aktywności społecznej. Niewielkie działania remontowe polegające na zakupie przez Miasto materiałów, sprzętu i narzędzi niezbędnych do przeprowadzenia prac naprawczych i udzielenia wsparcia organizacyjnego oraz wykonania przez mieszkańców zgłoszonej wcześniej inicjatywy, jest istotne z punktu widzenia procesu definiowania nowej ścieżki rozwoju Grajewa. Wdrożenie inicjatywy lokalnej przyniosło wiele pozytywnych efektów. Mieszkańcy zintegrowali się na rzecz zmiany swojego otoczenia: wspólnie zdiagnozowali swoje potrzeby i razem zrealizowali swój pomysł. Podejmowanie decyzji o przedsięwzięciach realizowanych w ramach inicjatywy lokalnej i pełne zaangażowanie mieszkańców zwiększyło w nich poczucie odpowiedzialności za wspólne dobro i dbałość o nie, co ogranicza akty wandalizmu i zaniedbań. Powyższe działania stanowią element aktywizacji społecznej.

V. Inwestycje – drogowe, sieciowe, mieszkaniowe, sportowe

1. Budowa ciągu ulic: Ekologicznej, Elektrycznej i 9-go Pułku Strzelców Konnych w Grajewie.

Inwestycja jest kontynuacją zadania z roku 2019 r. na podstawie umowy nr 15/2019 zawartej w dniu 07.11.2019 r. z Konsorcjum: PHU „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6 – Lider, oraz PDM „UNIDROG” sp. z o.o. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 4 – Partner, na kwotę 13 941 928,21 zł brutto, terminem realizacji 800 dni od podpisania umowy. Zadanie realizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych. Nadzór inwestorski w ramach umowy 16/2019 z dnia 07.11.2019 r. pełnił „BUDOMARK” Marek Gierasimiuk z siedzibą 19-200 Ełk Barany ul. Wrzosowa 6, za kwotę 97 300,00 zł brutto.

Na dzień 26.11.2020 r. w ramach przeprowadzonych odbiorów częściowych zostały odebrane i opłacone roboty na łączną wartość 6 533 723,93 zł.

2. Budowa nawierzchni chodników na os. Parkowa – dokumentacja.

W dniu 20.02.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 2/2020 z firmą BW PROJEKT Bartosz Wojtkowski z siedzibą Piłaki Wielkie 16B, 11-610 Pozezdrze, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 19 000,00 zł brutto. Protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 24.07.2020 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

3. Budowa nawierzchni jezdni i chodnika w ul. Baśniowej – dokumentacja.

W dniu 24.04.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 3/2020 z firmą DROSAN-PROJEKT Mariusz Pawluczuk z siedzibą 16-010 Wasilków ul. G. Sosnkowskiego 10, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 8 733,00 zł brutto. Protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 02.10.2020 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

4. Budowa nawierzchni chodnika w pasie drogowym w ul. Łaziennej.

W dniu 24.02.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 2/2020 z firmą BW PROJEKT Bartosz Wojtkowski z siedzibą Piłaki Wielkie 16B, 11-610 Pozezdrze, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 11 685,00 zł brutto. Protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 03.11.2020 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

Dnia 29.10.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania pn.: „Budowa nawierzchni chodnika w pasie drogowym w ul. Łaziennej”. Dnia 30.10.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowej inwestycji. W przedmiotowym przetargu wpłynęło 9 ofert.

Dnia 08.12.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z PHU „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6 na kwotę 135 403,79 zł brutto i terminem wykonania do 30.05.2021 r. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 08.12.2020 r. umowy za kwotę 1 500,60 zł brutto.

5. Budowa nawierzchni chodników na os. Szkolna.

Dnia 03.04.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania pn.: Budowa nawierzchni chodników na os. Szkolna - ul. T. Kościuszki. Dnia 08.04.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowej inwestycji. W przedmiotowym przetargu wpłynęło 6 ofert.

Dnia 20.05.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowo-Usługowo-Transportowym „SAM-POL” s.c. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Ełcka 18 na kwotę 58 925,00 zł brutto i terminem wykonania 45 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 20.05.2020 r. umowy za kwotę 492,00 zł brutto.

W dniu 27.05.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 17.06.2020 r.

6. Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej na os. Jana Pawła II w Grajewie-dokumentacja.

Dnia 20.07.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową do realizacji zadania polegającego na opracowaniu dokumentacji projektowej pn.: Budowa nawierzchni i brakującej infrastruktury technicznej na os. Jana Pawła II w Grajewie.

Dnia 20.07.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowego zadania. W przedmiotowym przetargu wpłynęła 1 oferta.

Dnia 25.08.2020 r. została podpisana umowa na opracowanie przedmiotowej dokumentacji projektowej z firmą „Mplan” sp. z o. o. z siedzibą 13-100 Nidzica, ul. Osińskiego 2/6 na kwotę 119 310,00 zł brutto i terminem wykonania 180 dni od podpisania umowy.

7. Zagospodarowanie terenu położonego przy ul. Popiełuszki w ramach rewitalizacji centrum Grajewa.

Dnia 23.07.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania pn.: Zagospodarowanie terenu położonego przy ul. Popiełuszki w ramach rewitalizacji centrum Grajewa. Dnia 24.07.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowej inwestycji. W przedmiotowym przetargu wpłynęło 5 ofert.

Dnia 07.09.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z PHU „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6, na kwotę 511 500,68 zł brutto, terminem realizacji 90 dni od podpisania umowy. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 07.09.2020 r. umowy za kwotę 5 381,00 zł brutto. W dniu 01.12.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 04.12.2020 r.

8. Budowa nawierzchni w ul. Wojska Polskiego (sięgacz od ul. Cmentarnej).

Dnia 20.07.2020r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie wykonania robót budowlanych zadania pn.: „Budowa nawierzchni w ul. Wojska Polskiego (sięgacz od ul. Cmentarnej)”. W odpowiedzi na zapytanie ofertowe wpłynęły 2 oferty.

Dnia 14.08.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowo-Usługowo-Transportowym „SAM-POL” s.c. z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Elcka 18 na kwotę 79 335,00 zł brutto i terminem wykonania 45 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 14.08.2020 r. umowy za kwotę 1 000,00 zł brutto. W dniu 28.09.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 02.10.2020 r.

9. Budowa nawierzchni chodników na os. Huta.

Dnia 20.07.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania pn.: Budowa nawierzchni chodników na os. Huta. Dnia 21.07.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowej inwestycji. W przedmiotowym przetargu wpłynęło 5 ofert.

Dnia 08.09.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Targowa 19, na kwotę 59 671,52 zł brutto i terminem wykonania 45 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 08.09.2020 r. umowy za kwotę 719,55 zł brutto. W dniu 07.10.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 15.10.2020 r.

10. Budowa drogi dojazdowej do Otwartej Strefy Aktywności położonej na działce nr 1795/3 przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B – dokumentacja.

W dniu 05.11.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 29/2020 z firmą „DROSAN-PROJEKT” mgr inż. Mariusz Józef Pawluczuk z siedzibą 16-010 Wasilków ul. Gen. Sosnowskiego 10, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 21 000,00 zł brutto. Termin zakończenia prac projektowych 90 dni.

11. Rozbudowa cmentarza komunalnego.

Dnia 28.08.2020 r. Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie wydano polecenie wykonania przyłącza wodociągowego wraz ze studnią wodomierzową od strony ul. Geodetów do rozbudowywanego cmentarza komunalnego w ramach zadania inwestycyjnego pn.: „Rozbudowa cmentarza komunalnego” za kwotę 8 372,80 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 25.09.2020 r.

12. Modernizacja węzła ciepłowniczego w budynku Urzędu Miasta Grajewo.

W dniu 10.11.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 29/2020 z firmą Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Grajewie z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Targowa 22, na wykonanie przedmiotowego zadania na kwotę 58 040,00 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 08.12.2020 r.

13. Adaptacja pomieszczeń łazienek w budynku Urzędu Miasta Grajewo celem ich dostosowania na potrzeby dla osób niepełnosprawnych.

Dnia 06.07.2020 r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie opracowania dokumentacji projektowej pn.: „Adaptacja pomieszczeń łazienek w budynku Urzędu Miasta celem ich dostosowania na potrzeby osób niepełnosprawnych”.

Dnia 23.07.2020 r. została podpisana umowa na wykonie zadania z Pracownia Projektowa „CHRZĄSZCZ” Grzegorz Mózdzynski ul. Św. Rocha 11/1 lok. 707 15-879 Białystok, na kwotę 12.500,00 zł brutto i terminem wykonania 45 dni. Trwają prace projektowe.

14. Budowa boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie – dokumentacja.

Dnia 04.11.2020 r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie wykonania dokumentacji projektowej na zadanie pn.: „Budowa boiska lekkoatletycznego przy Szkole Podstawowej nr 4 w Grajewie”. W wymaganym terminie wpłynęło 14 ofert.

Dnia 15.12.2020 r. została podpisana umowa na wykonie zadania z firmą „PRIMTECH” Szymon Kita z siedzibą ul. Sienkiewicza 4/6, 42-600 Tarnowskie Góry, ma kwotę 19 680,00 zł i terminem wykonania 90 dni od podpisania umowy. Trwają prace projektowe.

15. Budowa chodnika wokół boiska wielofunkcyjnego Szkoły Podstawowej Nr 2.

Zadanie realizowane przez Szkołę Podstawową nr 2.

16. Adaptacja pomieszczenia na magazyn w Przedszkolu Miejskim nr 4.

Zadanie realizowane przez Przedszkole Miejskie nr 4.

17. Budowa siłowni zewnętrznej przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Grajewie.

Zadanie realizowane przez Szkołę Podstawową nr 1.

18. Adaptacja pomieszczeń do funkcjonowania świetlicy środowiskowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Grajewie (ul. Konstytucji 3 maja 2B).

Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie

19. Utworzenie dodatkowego jednego oddziału żłobkowego w istniejącym Przedszkolu Miejskim Nr 2.

Kontynuacja realizacji zadania z 2019 r. Umowa zawarta w dniu 02.01.2020 r. z firmą ROB-BUD Robert Krasinski z siedzibą 19-230 Szczuczyn, Tarachy 5, na kwotę 77 275,05 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 04.02.2020 r.

20. Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Geodetów.

Dnia 23.04.2020 r. Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie wydano polecenie wykonania studni rewizyjnej kanalizacji deszczowej w ramach zadania inwestycyjnego

pn. „Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Geodetów w Grajewie” za kwotę 6765,00 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 29.05.2020 r.

21. Budowa kanalizacji deszczowej na os. Południe.

W dniu 22.05.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 7/2020 z firmą „PROJEKT” Jacek Łazewski z siedzibą 15-161 Białystok ul. W. Raginisa 34, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 4 920,00 zł brutto. Protokołem z dnia 26.11.2020 r. dokumentacja została odebrana.

W dniu 26.11.2020 r. połączono wykonanie w/w zadania Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Grajewie za kwotę 60 000,00 zł brutto i terminem realizacji do 30.12.2020 r. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 29.12.2020 r.

22. Zagospodarowanie Parku Solidarności oraz utworzenie terenów zielonych w Grajewie.

Kontynuacja realizacji zadania z 2018 r. na podstawie umowy nr 24/2018 z dnia 29.10.2018 r. z firmą NOVUM spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa, ul. Bolesława Chrobrego 1, 12-100 Szczytno na kwotę 6 287 895,24 zł brutto. Nadzór inwestorski w ramach umowy nr 25/2018 z dnia 29.10.2018 r. pełniła firma „OMEGA” Wioletta Kacprzak z siedzibą w 19-335 Prostki Bogusze, ul. Bojowników 74 za kwotę 73 433,46 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 06.05.2020 r.

23. Utworzenie terenów zielonych.

W dniu 24.04.2020 r. został ogłoszony przetarg nieograniczony pn. „Utworzenie terenów zielonych w mieście Grajewo” obejmujący swym zakresem następujące części zamówienia:

Część 1 – Utworzenie terenu zielonego przy ul. Zielonej i Koszarowej,

Część 2 – Utworzenie terenu zielonego przy ul. Łaziennej,

Część 3 – Utworzenie terenu zielonego na skarpach przy oś. Broniewskiego i ul. Łaziennej.

Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 20.05.2020 r. Wpłynęło 5 ofert w zakresie Części 1, 5 ofert w zakresie Części 2 oraz 4 oferty w zakresie Części 3.

W dniu 17.06.2020 r. została zawarta umowa nr 9/2020 na Część 1 i Część 3 z firmą „ABIES Kuczyńscy s. c.” Marcin Kuczyński, Danuta Kuczyńska, Miecze 26, 19-206 Rajgród na kwotę 376 738,66 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 30.11.2020 r.

W dniu 17.06.2020 r. została zawarta umowa nr 8/2020 na część 2 z firmą PHU „UNIROL” Dorota Kulikowska z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Robotnicza 6, na kwotę 204 660,18 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 04.12.2020 r.

Nadzór inwestorski w ramach umowy nr 10/2020 z dnia 17.06.2020 r. z firmą „OMEGA” Wioletta Kacprzak z siedzibą 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na kwotę 6 380,00 zł brutto.

24. Dostawa i montaż automatycznej toalety w Parku Solidarności w Grajewie

Dnia 12.08.2020 r. Burmistrz miasta powołał komisję przetargową na realizację zadania pn.: „Dostawa i montaż automatycznej toalety w Parku Solidarności w Grajewie. Dnia 12.08.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na realizację tego zadania. W przedmiotowym przetargu wpłynęła 1 oferta. 08.09.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z firmą „HAMSTER POLSKA” Sp. z o. o. z siedzibą 44-206 Rybnik, ul. Pod Hałdą 37B, na kwotę 159 900,00 zł brutto i terminem wykonania 60 dni. W dniu 05.11.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 05.11.2020 r.

25. Zagospodarowanie Parku Solidarności oraz tworzenie terenów zielonych w Grajewie – etap II w tym:

Część 1 – zadanie w trybie zaprojektuj-wybuduj” pn. „Budowa placu zabaw oraz strefy rodzinnej na terenie Parku Solidarności w Grajewie”,

Część 2 – zadanie pn.: „Budowa pumtracku na terenie Parku Solidarności w Grajewie”

Dnia 03.08.2020 r. Burmistrz Miasta powołał komisję przetargową przedmiotowego zadania pn.: „Zagospodarowanie Parku Solidarności oraz tworzenie terenów zielonych w Grajewie – etap II”. Dnia 03.08.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony na wykonanie przedmiotowej inwestycji. W przedmiotowym przetargu wpłynęło w części 1 - 3 oferty, w części 2 – 2 oferty.

Dnia 16.09.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie Części 1 – zadania w trybie zaprojektuj-wybuduj” pn. „**Budowa placu zabaw oraz strefy rodzinne na terenie Parku Solidarności w Grajewie**”, z firmą NOVUM spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa, ul. Bolesława Chrobrego 1, 12-100 Szczytno, na kwotę 546 290,54 zł brutto i terminem wykonania 60 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 16.09.2020 r. umowy za kwotę 5 043,00 zł brutto. Pismem z dnia 04.12.2020 r. Wykonawca zgłosił wykonanie zadania do odbioru końcowego.

Dnia 09.09.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie Części 2 – zadania pn.: „**Budowa pumtracku na terenie Parku Solidarności w Grajewie**” z firmą 4FUN sp. z o.o. z siedzibą 58-500 Jelenia Góra ul. Pocztowa 9-10, na kwotę 312 000,00 zł brutto i terminem wykonania 60 dni. Nadzór inwestorski zlecono firmie „OMEGA” Wioletta Kacprzak 19-335 Bogusze ul. Bojowników 74, na podstawie zawartej w dniu 09.09.2020 r. umowy za kwotę 3 001,20 zł brutto.

Pismem z dnia 13.11.2020 r. Wykonawca zgłosił wykonanie zadania do odbioru końcowego. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 20.11.2020 r.

26. Modernizacja wieży ciśnień na os. Jana Pawła II w Grajewie - dokumentacja.

Zadanie kontynuowane z 2019 r. W dniu 30.09.2019 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 12/2019 z firmą Pracownia Projektowa „Projekt Plus” Dariusz Jackowski z siedzibą 19-300 Ełk ul. Kolejowa 14/1, za kwotę 9 840,00 zł brutto. Protokołem z dnia 01.07.2020 r. dokumentacja projektowa została odebrana.

27. Dostawa i montaż fontanny pływającej w Parku Solidarności w Grajewie.

Dnia 17.09.2020 r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe dotyczące zadania pn.: Dostawa i montaż fontanny pływającej w Parku Solidarności w Grajewie. W przedmiotowym postępowaniu wpłynęła 1 oferta.

Dnia 08.10.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie zadania z firmą „ABIES Kuczyńscy s.c.” Marcin Kuczyński, Danuta Kuczyńska, Miecze 26, 19-206 Rajgród na kwotę 39 500,00 zł brutto i terminem realizacji 45 dni. W dniu 20.11.2020 r. wykonawca zgłosił do odbioru końcowego przedmiotową inwestycję. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 30.11.2020r.

28. Rozbudowa oświetlenia w Parku Solidarności.

Dnia 30.10.2020 r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe dotyczące wykonania w trybie „zaprojektuj-wybuduj” zadania pn.: **Rozbudowa oświetlenia w Parku Solidarności.** W przedmiotowym postępowaniu wpłynęły 3 oferty. W dniu 01.12.2020 r. została zawarta umowa nr 32/2020 firmą „MEGAWAT” J.Górniak i Wspólnicy z siedzibą ul. Elewatorska 8A 19-200 Grajewo, na kwotę 92 500,00 zł brutto i terminem realizacji 90 dni od podpisania umowy.

29. Budowa instalacji fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej Miasta.

W dniu 30.03.2020 r. został ogłoszony publiczny przetarg nieograniczony pn. „Budowa instalacji fotowoltaicznych w miejskich budynkach użyteczności publicznej Miasta Grajewo”. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 19.05.2020 r. W wymaganym terminie wpłynęło 12 ofert w ramach Części 1 oraz 11 ofert w ramach Części 2.

W dniu 15.07.2020 r. została zawarta umowa nr 11/2020 na Część 1 z firmą „KOMTECH” Piotr Martuszeński z siedzibą ul. Barbackiego 15, 33-300 Nowy Sącz na kwotę 486 851,22 zł brutto. Planowany termin zakończenia do 16.11.2020 r.

W dniu 15.07.2020 r. została zawarta umowa nr 12/2020 na Część 2 z firmą „EKOSERWIS BP” sp. z o.o. z siedzibą Aleja Tysiąclecia 21/1, 21-500 Biała Podlaska na kwotę 405 858,18 zł brutto. Planowany termin zakończenia do 16.11.2020 r.

Nadzór inwestorski w ramach umowy nr 13/2020 z dnia 15.07.2020r. z firmą „ESCO PROJEKT” Roman Dębowski z siedzibą 05-270 Marki ul. M. Małachowskiego 1/107 na kwotę 14 760,00 zł brutto (część 1 – 8 049,60 zł brutto, część 2 – 6 710,40 zł brutto).

W dniu 12.11.2020 r. Wykonawca Części 1 firma „KOMTECH” Piotr Martuszeński z siedzibą ul. Barbackiego 15, 33-300 Nowy Sącz zgłosił do odbioru końcowego wykonanie zadania. Odbiór końcowy przeprowadzony został w dniu 20.11.2020 r.

W dniu 27.10.2020 r. Wykonawca Części 2 firma „EKOSERWIS BP” sp. z o.o. z siedzibą Aleja Tysiąclecia 21/1, 21-500 Biała Podlaska zgłosił do odbioru końcowego wykonanie zadania. Odbiór końcowy przeprowadzony został w dniu 09.11.2020 r.

30. Wykonanie oświetlenia dwóch przejść dla pieszych.

W dniu 09.09.2020 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 23/2020 z firmą „MEGAWAT” sp. j. J. Górniak i Wspólnicy z siedzibą 19-200 Grajewo ul. Elewatorska 8A, na realizację w trybie zaprojektuj-wybuduj zadania pn.: Wykonanie oświetlenia dwóch przejść dla pieszych” za kwotę 25 000,00 zł brutto. Odbiór końcowy przeprowadzony został w dniu 21.12.2020 r.

31. Modernizacja oświetlenia ulicznego w Grajewie - wymiana opraw drogowych rteciovych i sodowych na oprawy LED.

Zadanie realizowane jest przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta.

32. Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na os. Jana Pawła II w Grajewie (płn-wschód od kościoła MBNP).

Kontynuacja realizacji zadania z 2019 r. W dniu 16.07.2019 r. w trybie art. 4 pkt. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych została zawarta umowa nr 8/2019 zawarta z firmą PROJEKT Jacek Łazewski z siedzibą 15-161 Białystok ul. W. Raginisa, na opracowanie dokumentacji projektowej za kwotę 19 680,00 zł brutto. Dnia 03.01.2020 r. nastąpił odbiór częściowy dokumentacji projektowej (I etap przedmiotu umowy) na kwotę 9 840,00 zł brutto. Przekazanie opracowanej dokumentacji nastąpiło w dniu 16.12.2020r.

33. Renaturyzacja systemu hydrologicznego Jeziora Brajmura wraz z wykonaniem programu funkcjonalno-użytkowego oczyszczalni mokradeł w rejonie ul. Wilczewo w Grajewie.

Zadanie realizowane przez Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta.

34. Modernizacja sceny plenerowej przy Klubie Hades.

Dnia 03.04.2020 r. skierowano na BIP zapytanie ofertowe odnośnie wykonania robót budowlanych zadania pn; „Modernizacja sceny plenerowej przy Klubie Hades” W odpowiedzi na zapytanie ofertowe wpłynęło 5 ofert. Dnia 12.05.2020 r. została podpisana umowa na wykonanie robót z Firmą Handlowo Usługową „EPIGRA” Krzysztof Dowolnia z siedzibą Mrozy Wielkie ul. Jaśminowa 23, 19-300 Ełk na kwotę 60 894,42zł brutto. Dnia 02.06.2020 r. zawarty został aneks Nr 1 zwiększający zakres rzeczowy robót i wynagrodzenie. Końcowa kwota brutto 72 077,88 zł. Odbiór końcowy został przeprowadzony dnia 29.06.2020 r.

35. Budowa budynku hali sportowej z łącznikiem wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy Szkole Podstawowej nr 4 (dawniej ZSM nr 3).

Dnia 28.08.2020 r. Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji wydano polecenie wykonania studni kanalizacji sanitarnej w ramach zadania inwestycyjnego pn. z „Budowa budynku hali sportowej z łącznikiem wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy Szkole Podstawowej

nr 4 (dawniej ZSM nr 3)” za kwotę 5 100,00 zł brutto. Odbiór końcowy został przeprowadzony w dniu 17.09.2020r.

36. Rozbudowa miasteczka ruchu drogowego w Parku Solidarności.

Zadanie zostało zrealizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

VI. Programy i projekty finansowane z udziałem środków zewnętrznych

Miasto w celu pozyskiwania środków zewnętrznych:

- 1) sukcesywnie wyszukuje możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych i innych,
- 2) aplikuje o dofinansowanie na realizację poszczególnych zadań i projektów.

Wszystkie realizowane przez Miasto projekty wynikają i wpisują się w działania oraz priorytety zawarte w Programie Rozwoju Miasta na lata 2016-2023 przyjętego Uchwałą Nr XXXI/240/17 Rady Miasta 25 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Miasta na lata 2016-2023. Część z tych projektów to projekty wieloletnie, których realizacja rozpoczęła się w roku 2019, natomiast zakończy się w roku 2020 lub później.

W roku 2020 zrealizowano lub podjęto realizację następujących projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych:

1. „Zagospodarowanie Parku Solidarności oraz tworzenie terenów zielonych w Grajewie” .

Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020; oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu; działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego.

Okres realizacji projektu: 2018 – 2020 (realizacja zakończona)

Celem głównym projektu było: zwiększenie powierzchni terenów zieleni dostępnych w mieście Grajewo oraz edukacja ekologiczna mieszkańców poprzez zagospodarowanie trzech wyodrębnionych obszarów dla potrzeb wypoczynku i rekreacji.

Projekt zakładał urządzenie trzech obszarów parkowych o łącznej powierzchni 8,81 ha. Docelowy sposób zagospodarowania terenu zakładał, że każdy z terenów będzie w minimum 70 % pokryty zielenią. Wszelkie ubytki w zieleni, które wystąpią w trakcie realizacji projektu zostaną naprawione lub skompensowane przez nowe nasadzenia. Wszystkie tereny zieleni miejskiej po zakończeniu realizacji projektu będą bezpłatnie dostępne dla społeczeństwa.

Opis wyznaczonych obszarów:

Obszar 1. Park Solidarności

Park Solidarności został zaplanowany jako wielofunkcyjna przestrzeń spacerowo-rekreacyjna. Przestrzeń parku została podzielona na dwie strefy:

- część południowa - zadrzewiona, jako teren parkowy spacerowy z wykorzystaniem układu istniejących ścieżek;

- część północna - z niską zielenią krzewów i kwiatów, jako teren lokalizacji stref rekreacyjnych: placu zabaw, wiaty rekreacyjnej, strefy piknikowej, siłowni terenowej, itp.

Zakres planowanych prac zakładał:

- regulację linii brzegowej stawów wraz z jej wzmocnieniem oraz obsadzeniem roślinami wodnymi;

- budowę alejek i ścieżek spacerowych;

- nowe nasadzenia drzewami, krzewami, bylinami, roślinami ozdobnymi, utworzenie łąk kwietnych oraz klombów;

- wykonanie oświetlenia parku;

- budowę placu zabaw, pump-tracku, toalety samoobsługowej;

- montaż elementów małej architektury (ławki, wiaty, elementy rekreacyjne, itp.)

Obszar 2. Skwer na Osiedlu Jana Pawła II

Głównym celem wykonania prac na tym obszarze było stworzenie miejsca parkowo-rekreacyjnego o kameralnym charakterze, które nawiązywałoby do historycznych tradycji miejsca z uwzględnieniem najnowszych trendów projektowych. Istniejący drzewostan uzupełniony zostanie żywopłotami liściastymi zróżnicowanymi kolorystycznie. Koncepcja zakłada utworzenia miejsca wypoczynkowego w postaci niewielkiego prostokątnego placu o wymiarach ok. 23 x 16 m w centralnej części terenu, w bezpośrednim sąsiedztwie starego budynku wieży ciśnień. Dodatkową atrakcją ma być wydzielony w niewielkiej odległości placzyk z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu.

Obszar 3. Skwer przy ul. Ekologicznej (teren w sąsiedztwie Pływalni Miejskiej i Muzeum Mleka)

Zagospodarowanie terenu przy ul. Ekologicznej zakładało, iż teren byłby jednym z wielu terenów zielonych miasta połączonych ścieżkami rowerowymi w trakt poprzetykany terenami zielonymi i rekreacyjnymi. W ramach zagospodarowania zielenią przewidywano wykonanie nowych nasadzeń uporządkowanej zieleni wysokiej i niskiej. Na części terenu zaplanowano plac zabaw z elementami siłowni plenerowej, co uzupełni i wzbogaci ofertę rekreacyjną miejsca.

Całkowita wartość projektu: 8.681.148,45 zł,

w tym dofinansowanie ze środków UE: 5.378.502,38 zł.

2. Rewaloryzacja zabytkowego budynku pokoszarowego Grajewskiego Centrum Kultury.

Okres realizacji projektu: 2018 – 2020 (realizacja zakończona).

Wartość całkowita projektu: 2.646.336,46 zł

Wartość dotacji: 724.130,50 zł

Realizacja projektu: Grajewskie Centrum Kultury

Opracowanie wniosku: Urząd Miasta

Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 ; Oś Priorytetowa VIII: Infrastruktura dla usług na użyteczności publicznej; Działanie 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego

Przedmiotem projektu były prace konserwatorskie i remontowe w budynku pokoszarowym położonym przy ul. Legionistów 9 w Grajewie, popularnie zwanym Klub Hades, który obecnie użytkowany jest przez Grajewskie Centrum Kultury.

Obiekt został wpisany do rejestru zabytków decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku z dnia 9 stycznia 2008 r. pod nr rejestru A-179 i na tej podstawie jest objęty ochroną z mocy przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W ramach projektu zostały wykonane następujące działania:

- konserwacja budowlana istniejącej zewnętrznej struktury budowlanej;
- zabezpieczenie i wzmocnienie zniszczonych elementów konstrukcyjno-budowlanych budynku;
- wykonanie nowej obróbki blacharskiej gzymsu attyki;
- kompleksowa konserwacja, renowacja i odtworzenie wszystkich elementów architektonicznych w ceglanych elewacjach budynku oraz kompleksowa odtworzeniowa wymiana zewnętrznej drewnianej stolarki okiennej;
- remont i przebudowa zewnętrznych nienormatywnych półokrągłych podestów wejściowych, wykonanie podjazdów dla wózków inwalidzkich;
- projektowana przebudowa wewnętrzna budynku w strefie tworzonych pomieszczeń

- sanitarno-higienicznych;
- likwidacja istniejącej sceny w konstrukcji drewnianej oraz wykonanie nowej konstrukcji żelbetowej na fundamentach żelbetowych i ścian murowanych;
- udrożnienie otworów i przemurowanie wylotów istniejących kominów wentylacji grawitacyjnej;
- kompleksowy remont, przebudowa i zmiana wykończenia wewnętrznego budynku i aranżacji wnętrz w celu dostosowania do obowiązujących standardów użytkowania;
- demontaż i wymiana istniejących oraz wykonanie nowych instalacji i urządzeń sanitarnych, centralnego ogrzewania, elektrycznych oraz technologicznych, zabezpieczenie przeciwpożarowe budynku;
- kompleksowe ocieplenie budynku w przestrzeni stropowej oraz wykonanie wjazdu dachowego.

3. „Nasze Grajewo model wspólnotowego zarządzania rewitalizacją z wykorzystaniem doświadczeń Turynu”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie 4.3 Współpraca ponadnarodowa.

realizacja: Beneficjent /Lider – Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w Białymstoku

Partner: Miasto Grajewo

Partner: Comune di Torino (Włochy).

Projekt jest wyrazem realizacji Uchwały Nr XLVII/370/18 Rady Miasta z dnia 19 marca 2018 r. w sprawie przyjęcia gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Grajewo na lata 2017-2027. Celem projektu jest rozwój funkcji społeczno-gospodarczych Miasta poprzez opracowanie, przetestowanie i wdrożenie nowatorskiego rozwiązania współzarządzania sektora publicznego i społecznego zarówno procesem rewitalizacji jak też współzarządzania usługami społecznymi w obszarze rewitalizacji Miasta we współpracy z partnerem włoskim Miastem Turyn. Wypracowane rozwiązanie zostanie wdrożone przez Miasto, w formie opracowania i wdrożenia modelu współzarządzania procesem rewitalizacji oraz inicjatywami realizowanymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji poprzez opracowanie szeregu działań z zakresu demokracji bezpośredniej partycypacji obywatelskiej, które ożywią rewitalizowaną część miasta. Planowany model będzie miał konstrukcję multisektorową, w której funkcja koordynacyjna należeć będzie do sektora publicznego, natomiast podmioty ekonomii społecznej oraz mieszkańcy będą aktywnie włączani zarówno w proces prowadzenia rewitalizacji jak również poszczególnych inicjatyw realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2017-2027.

W 2020 roku projekt skupiał się na:

- 1) testowaniu wypracowanego rozwiązania na grupie docelowej projektu poprzez:
 - a) opracowanie Planu zaangażowania mieszkańców i partnerów społecznych dokument strategiczny uwzględniający wielopoziomowy system włączenia mieszkańców z zastosowaniem nowatorskich metod aktywizacji społecznej wraz z ustaleniem potencjalnych źródeł finansowania,
 - b) wdrożenie funkcji koordynacyjnej w Urzędzie Miasta (analiza dokumentów, wyłonienie pełnomocnika ds. rewitalizacji - Zastępcy Burmistrza Macieja Pawła Bednarko,
 - c) zogniskowanie animacji lokalnej w środowisku skupiającym się wokół przedsięwzięć z Gminnego Programu Rewitalizacji
- 2) analizie efektów testowanego rozwiązania poprzez:
 - a) przeprowadzenie konsultacji społecznych Planu zaangażowania mieszkańców

- i partnerów społecznych z włączeniem mieszkańców i grup defaworyzowanych (od 7 do 20 lutego) ,
- b) audyt funkcji koordynacyjnej Urzędu Miasta, przegląd opracowanych procedur i przyjętej struktury org. w Urzędzie,
- c) analizę efektów podjętych działań animacyjnych i raportu z analizy efektów.
- 3) opracowaniu z partnerem ponadnarodowym ostatecznej wersji wdrożeniowej projektu biorąc pod uwagę wyniki konsultacji społecznych Planu angażowania mieszkańców i partnerów społecznych, wyniki audytu funkcji koordynacyjnej urzędu oraz raportu z analizy wyników testowania
- 4) wdrożeniu rozwiązania do praktyki – zlecenie pakietu usług społecznych, zgodnie z modelem zlecenia usługi i modelem innowacyjnych usług społecznych poprzez:
 - a) założenie Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie z siedzibą w budynku w parku przy ul. Wojska Polskiego
 - b) opracowanie projektu dokumentu „Współzarządzanie procesem rewitalizacji Miasta Grajewo – model inspirowany rozwiązaniami włoskimi z Turynu”
 - c) przeprowadzenie konsultacji społecznych projektu dokumentu pn. „Współzarządzanie procesem rewitalizacji Miasta Grajewo – model inspirowany rozwiązaniami włoskimi z Turynu” z włączeniem mieszkańców i grup defaworyzowanych (Od 6 do 19 Listopada)
 - d) poszerzenie składu komisji ds. rewitalizacji (obecnie komisja liczy 5 członków)

Wartość projektu 1.236.423,60 zł, w tym wartość dofinansowania 1.197.423,60 zł z czego dofinansowanie skierowane dla Miasta to 282.500,00 zł. Wkład własny Miasta w wysokości 39.000,00 zł w formie wkładu finansowego związanego z realizacją zadań publicznych.
Termin zakończenia realizacji projektu: 31.12.2021 r.

4. Propagowanie łączności internetowej w społecznościach lokalnych - WiFi 4EU.

Voucher ze środków Unii Europejskiej w wysokości 15.000,00 EURO otrzymany w ramach projektu WiFi4EU Miasto Grajewo wykorzystano na montaż 12 ogólnodostępnych punktów dostępu do internetu WiFi. Do dnia 21.05.2020 zainstalowano ogólnodostępne punkty WiFi w następujących lokalizacjach:

Lokalizacje zewnętrzne:

1. Skwer przed Urzędem Miasta
2. Park Wolności
3. Park przy ul. Wojska Polskiego
4. Park Solidarności – 3 punkty dostępne
5. Teren przed Klubem Hades

Lokalizacje wewnętrzne:

1. Urząd Miasta
2. Centrum Tradycji Mleczarstwa - Muzeum Mleka
3. Grajewskie Centrum Kultury
4. Klub Seniora
5. Hala MOSiR przy ul. Strażackiej

5) „Modernizacja oświetlenia ulicznego w Mieście Grajewo”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.

Całkowita wartość projektu to: 3 734 157,00zł,

W tym dofinansowanie ze środków UE: 2 800 617,75zł.

Planowany okres realizacji projektu do 30.05.2021

Przedmiotem projektu jest modernizacja systemu oświetlenia ulicznego Miasta polegająca na wymianie opraw drogowych rtęciowych i sodowych na oprawy LED oraz montaż systemu zarządzania i sterowania umożliwiającego redukcję mocy w godzinach późnonocnych.

Zakres prac przewidzianych do realizacji:

- demontaż opraw (1840 szt.)
- montaż energooszczędnych opraw LED (1766 szt.) z systemem sterowania.

Celem projektu jest:

- 1) poprawa stanu środowiska, w tym przede wszystkim poprawa stanu jakości powietrza w skali lokalnej w pierwszym pełnym roku po zakończeniu inwestycji, poprzez modernizację oświetlenia na całym obszarze Miasta,
- 2) ograniczenie emisji zanieczyszczeń, szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi,
- 3) zmniejszenie zużycia energii, dzięki wymianie oświetlenia ulicznego na obszarze Miasta.

Wskaźnikami produktu są:

Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych: 384,018 Ton równoważnika CO₂

Liczba zmodernizowanych punktów oświetlenia ulicznego: 1766 szt.

Ilość całkowitej oszczędności nieodnawialnej energii pierwotnej: 491 697 kWh

Po dwukrotnym przeprowadzeniu postępowaniu przetargowego na wyłonienie wykonawcy zadania, dnia 30.10.2020 podpisano umowę z firmą LUG Light Factory Sp. z o.o. z Zielonej Góry na kwotę 1.960.348,19 zł.

6) „Budowa ciągu ulic: Ekologicznej, Elektrycznej i 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie”.

Zadanie jest współfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Realizacja zadania polega na wykonaniu n/w elementów robót:

1) Budowa ulicy Ekologicznej na odcinku od km 0+035 do km 1+650 obejmująca swym zakresem n/w elementy:

- a) nawierzchnia jezdni, ścieżek rowerowych i chodników
- b) kanalizacja deszczowa na odcinku od studni nr D12 do studni nr D40
- c) oświetlenie uliczne:

d) kanalizacja sanitarna na odcinku od studni nr S1 do studni nr S38

2) Budowa ulicy Elektrycznej na odcinku od km 0+000 do km 0+641 obejmująca swym zakresem n/w elementy:

- a) nawierzchnia jezdni i chodników
- b) kanalizacja deszczowa na odcinku od studni nr D12 do studni nr D19
- c) oświetlenie uliczne:

- montaż opraw oświetleniowych,

d) kanalizacja sanitarna na odcinku od studni nr S1 do istniejącej studni nr Si

3) Budowa ulicy 9-go Pułku Strzelców Konnych na odcinku od km 0+000 do km 0+246 obejmująca swym zakresem n/w elementy:

- a) nawierzchnia jezdni, ścieżek rowerowych i chodników
- b) kanalizacja deszczowa na odcinku od studni nr D1 do studni nr D7
- c) oświetlenie uliczne:
- d) kanalizacja sanitarna na odcinku od studni nr S1 do studni nr S24
- e) sieć wodociągowa z rur PE o śr.160 mm o długości ok. 202 mb (od węzła W1).

Przeprowadzono postępowanie przetargowe. Wyłoniono wykonawcę: firmę UNIROL z Grajewa, z którym podpisano umowę dnia 07.11.2019 r.

Całkowita wartość zadania: 14.040.928,21 zł

w tym kwota dofinansowania: 6.898.814,00 zł
Planowane zakończenie realizacji zadania do grudnia 2021 roku.

7) „Budowa instalacji fotowoltaicznych w miejskich budynkach użyteczności publicznej Miasta Grajewa”.

Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, w ramach Osi Priorytetowej V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1 Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii. Okres realizacji: kwiecień 2020 – grudzień 2020 (realizacja zakończona)

Ogólna wartość projektu: 1 428 404,36 zł

Wnioskowane dofinansowanie ze środków UE: 1 071 303,25 zł

Projekt dotyczył dostawy i montażu 6 instalacji fotowoltaicznych produkujących energię elektryczną na potrzeby własne 6 obiektów użyteczności publicznej:

1. Urząd Miasta
2. Przedszkole Miejskie Nr 2
3. Przedszkole Miejskie Nr 4
4. Szkoła Podstawowa Nr 1
5. Szkoła Podstawowa Nr 2
6. Szkoła Podstawowa nr 4

Łączna moc zainstalowanych urządzeń w ramach projektu- 214,6 kWp. Okres rzeczowej realizacji projektu: kwiecień 2020r. - grudzień 2020r. Strategicznym celem projektu była poprawa jakości środowiska naturalnego (powietrza) na terenie miasta, poprzez rozwój wykorzystywania odnawialnych źródeł energii. Realizacja celu przyczyniła się do zmniejszenia ilości zanieczyszczeń powietrza wskutek zmniejszenia emisji CO₂, pyłów PM_{2,5} i PM₁₀ i in. Efekty projektu odczują przede wszystkim mieszkańcy Grajewa i województwa podlaskiego. Rezultatem projektu będzie dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych oraz spadek emisji CO₂ dzięki produkcji energii elektrycznej z OZE. Redukcja emisji CO₂ w ramach przedmiotowego projektu wyniesie – 165,02 ton równoważnika CO₂, co daje redukcję o 52,497% względem roku bazowego. Łączna produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych instalacji wykorzystujących OZE (MWh/rok) – 203,219 MWh/rok.

8) „Nowe miejsca opieki w Grajewskim Żłobku”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa, Działania 2.2 Działania na rzecz równowagi praca – życie.

Planowany okres realizacji projektu: grudzień 2019 r. – listopad 2021 r.

Całkowita wartość projektu wynosi 898.700,00 zł, w tym dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w wysokości 763.874,00 zł.

Główne zadania:

1. Adaptacja i wyposażenie pomieszczeń żłobka

W styczniu oraz lutym 2020 r. wykonano niezbędne prace remontowo - adaptacyjne niezbędne w celu dostosowania lokalu do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. oraz przepisów sanitarnych. Pomieszczenie zostało przystosowane do potrzeb grupy żłobkowej liczącej 24 dzieci. Nowopowstały oddział żłobkowy wyposażono w meble (w tym stoliki, krzeselka, foteliki dla dzieci, szatnie, leżaki, półki itp.), dywany, pomoce dydaktyczne oraz wyposażenie kuchni (wózek kelnerski, garnki, talerze i sztućce)

2. Bieżące funkcjonowanie żłobka

Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród 24 rodziców (22 kobiet i 2 mężczyzn) sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 z Miasta w okresie do 30.11.2021 r. poprzez dostęp do miejsc instytucjonalnej opieki żłobkowej.

Główne rezultaty projektu:

- 1) zwiększenie aktywności zawodowej 24 rodziców (22 kobiet i 2 mężczyzn) dzieci do lat 3,
- 2) powrót na rynek pracy 8 rodziców dzieci do lat 3 (efekt zatrudnieniowy),
- 3) utworzenie 24 miejsc instytucjonalnej opieki żłobkowej.

Projekt skierowany jest do:

- 1) rodziców/opiekunów prawnych pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 - powracających na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem lub wychowaniem dzieci (przebywających na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym),
- 2) rodziców/opiekunów prawnych pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3 pozostających bez zatrudnienia (bezrobotnych/nieaktywnych zawodowo) planujących powrót na rynek pracy,
- 3) pracujących rodziców/opiekunów prawnych pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3.

Uczestnik projektu otrzyma wsparcie w postaci zapewnienia miejsca opieki nad dzieckiem do lat 3, co pozwoli mu na podjęcie zatrudnienia/poszukiwania pracy/powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka/utrzymać posiadane zatrudnienie. Maksymalny okres objęcia dziecka opieką żłobkową w projekcie wynosi 23 miesiące.

Pracę z grupą 24 dzieci w wieku 1-3 lat rozpoczęto od 15 lutego 2020 r. Na potrzeby zapewnienia opieki nad nowoprzyjętymi dziećmi zatrudniono 3 opiekunki (każda w wymiarze 1 etatu) oraz 2 salowe (również w wymiarze 1 etatu). W Żłobku Miejskim zostało zapewnione wyżywienie w formie cateringu. Istnieje możliwość dostosowania diety do potrzeb dziecka. Ponadto, dzieci uczęszczające do Żłobka Miejskiego zostały ubezpieczone. Opieka żłobkowa jest bezpłatna.

9) Dofinansowanie funkcjonowania grupy żłobkowej w 2020 roku.

W dniu 27.05.2020 r. Miasto podpisało umowę z Wojewodą Podlaskim na realizację projektu dofinansowanego z Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2020.

Dofinansowanie ze środków budżetu państwa wyniosło 61.275,05 zł, z czego 37.275,05 zł przeznaczone zostało na utworzenie nowego oddziału w Żłobku Miejskim dla 24 dzieci oraz 24.000,00 zł na funkcjonowanie utworzonych w ramach programu miejsc.

W ramach utworzonych nowych miejsc na początku roku zostały wykonane prace adaptacyjne 2 istniejących pomieszczeń na potrzeby sali zajęć dla 24 dzieci wraz z wydzieleniem zaplecza sanitarnego.

Środki pozyskane z Programu "Maluch+" 2020 stanowiły wkład własny do projektu pn. "Nowe miejsca opieki w Grajewskim Żłobku" realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

10) Rozwój cyfrowych usług Województwa Podlaskiego.

Projekt dotyczy rozwoju usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną oraz podniesienia ich jakości i bezpieczeństwa. Przedsięwzięcie realizowane będzie na obszarze województwa podlaskiego. W projekcie weźmie udział Województwo Podlaskie – jako jego Lider oraz 13 Partnerów – Jednostek Samorządu Terytorialnego, w tym Miasto. Realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia przyczyni się w istotny sposób do rozwoju e-administracji w regionie oraz będzie skutkowała usprawnieniem obsługi klientów administracji, zmniejszeniem obciążeń administracyjnych na linii obywatel-samorząd, obniżeniem kosztów funkcjonowania

urzędów, co w konsekwencji doprowadzi do poprawy dostępu do usług mieszkańców województwa i przedsiębiorców.

Głównym celem projektu jest rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną oraz podniesienie ich jakości i bezpieczeństwa

Jednym z głównych celów projektu jest realizacja elektronicznych usług publicznych dla ludności. Będzie to wymagało integracji systemów dziedzinowych, finansowo-księgowych i platform e-usług tj. Cyfrowy Urząd i/lub obywatel.gov.pl, zapewnienia bezpieczeństwa świadczonych usług, a także podjęcia przez JST szeregu działań informacyjno-promocyjnych. W ramach projektu dla Miasta zaplanowano:

- zakup i wdrożenie urządzeń ochrony sieci teleinformatycznej urzędu
- zakup i wdrożenie systemu ochrony i archiwizacji danych
- serwer aplikacyjny systemów dziedzinowych (2 szt.)
- zakup usług związanych z podniesieniem poziomu cyfrowego JST
- dostawa i wdrożenie e-usług
- szkolenia – umiejętności i kompetencje cyfrowe (20 os.). Zakres szkoleń obejmuje: e-usługi, e-bezpieczeństwo, podpis elektroniczny, dokument elektroniczny, systemy informatyczne wspomagające świadczenie e-usług. Szkolenia mają na celu przygotowanie pracowników urzędu do informowania o e-usługach, świadczenia e-usług oraz wykorzystania systemów informatycznych administracji.
- szkolenia specjalistyczne IT (1 os.). Szkolenie skierowane do informatyków urzędowych, obejmuje obszary tematyczne jak: bezpieczeństwo sieci teleinformatycznych urzędu, bezpieczeństwo gromadzenia i przetwarzania danych elektronicznych urzędu, system archiwizacji.

Obecnie Lider projektu – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego jest na etapie wyłonienia Inżyniera Kontraktu, który ma zapewnić odpowiedni poziom wdrażanych usług u Partnerów projektu.

Całkowita wartość projektu: 7.915.736,10 zł w tym Partner Miasto Grajewo – 336.875,23 zł
Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej: 6.728.375,59 zł w tym Partner Miasto Grajewo: 286.343,94 zł

Wkład własny Miasto: 50.531,29 zł

Planowany okres realizacji: grudzień 2019 r. do lutego 2022 r.

11) Zdalna Szkoła.

Miasto otrzymało grant na podstawie Umowy nr 2248/2020 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dotyczącej realizacji projektu grantowego pn. "Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego".

Wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej wyniosła 85.000,00 zł

Dnia 04.06.2020 przekazano trzem grajewskim szkołom podstawowym 32 szt. laptopów zakupionych w ramach dotacji w celu usprawnienia nauczania zdalnego.

12) Zdalna Szkoła+.

Miasto otrzymało grant na podstawie Umowy nr 719-153-20-12 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” działania 1.1: „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach” dotyczącej realizacji projektu grantowego pn. "Zdalna Szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej".

Wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej wyniosła 105.000,00 zł

Dnia 12.11.2020 przekazano trzem grajewskim szkołom podstawowym 42 szt. laptopów zakupionych w ramach dotacji w celu usprawnienia nauczania zdalnego.

13) Projekt zintegrowany tzw. „Bon na szkolenie”.

Agencja Rozwoju Regionalnego „ARES” S.A w Suwałkach w partnerstwie z miastem Suwałki, powiatem suwalskim, powiatem sejneńskim, miastem Grajewo, powiatem grajewskim oraz powiatem monieckim realizuje projekt zintegrowany pn. „Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr subregionu suwalskiego - szkolenia językowe, TIK, wybrane formy kształcenia ustawicznego” - Poddziałanie 3.2.1 oraz „Kształtowanie i rozwój kompetencji kadr subregionu suwalskiego - szkolenie i kursy zawodowe” - Poddziałanie 3.2.2 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014- 2020 tzw. „Bon na szkolenie.

Miasto jest jednym z partnerów ww. projektu na podstawie Umowy o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu zintegrowanego.

Czas trwania projektu obejmuje okres od **01.06.2020 r. do 30.11.2022 r.**

Projekt skierowany jest do:

- 1) osób dorosłych – które w momencie przystąpienia do projektu ukończyły 18 lat,
- 2) mieszkańców subregionu suwalskiego tj. mieszkańców Suwałk, Grajewa, powiatu suwalskiego, sejneńskiego, augustowskiego, grajewskiego i monieckiego.

Głównym celem projektu zintegrowanego jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji 1365 mieszkańców subregionu suwalskiego poprzez ich udział w:

- 1) szkoleniach językowych,
- 2) szkoleniach z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK),
- 3) kursach kompetencji ogólnych,
- 4) studiach podyplomowych,
- 5) szkoleniach i kursach zawodowych w ramach pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego

dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb oraz poprzez wsparcie w zakresie wyboru ścieżki kształcenia poprzez udział w doradztwie edukacyjno-zawodowym.

Projekt skierowany jest zarówno do osób bezrobotnych jak i pracujących w szczególności o niskich kwalifikacjach zawodowych (czyli wykształcenie nie wyższe niż średnie), osób 50 + oraz osób zamieszkujących obszary wiejskie. Planowana liczba uczestników do zrekrutowania przypadająca na Miasto to 118 osób (Poddziałanie 3.2.1 – 89 osób, Poddziałanie 3.2.2 – 29 osób).

Rekrutacja uczestników prowadzona jest w sposób ciągły przez cały okres realizacji projektu aż do wyczerpania wszystkich środków przeznaczonych na dofinansowanie „bonów na szkolenie” z zastrzeżeniem, iż może zostać zawieszona bądź zakończona w poszczególnych grupach po osiągnięciu wskaźników zakładanych w projekcie.

W każdym z miast i powiatów - partnerów projektu powstały Centra Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego. Zostali w nich zatrudnieni koordynatorzy powiatowi, którzy m.in. udzielają informacji osobom zainteresowanym udziałem w projekcie, pomagają w rekrutacji oraz w wypełnianiu dokumentów.

Ogólna wartość projektu zintegrowanego wynosi 18.023.112,80 zł w tym budżet Miasta: 68.100,00 zł. Poziom dofinansowania projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego wynosi 85%. Wkład własny w wysokości 15% wartości bonu będzie wniesiony przez uczestników projektu.

14) „Uczymy się bawiąc - rozwijanie kompetencji kluczowych w Przedszkolach Miejskich w Grajewie”.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa III: Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.1 Kształcenie i edukacja, Poddziałanie 3.1.1 Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.

Celem projektu jest podniesienie kompetencji kluczowych u 279 dzieci (141 K, 138 M) z Przedszkoli Miejskich w Grajewie poprzez rozszerzenie oferty edukacyjnej Przedszkola Miejskiego Nr 1, Przedszkola Miejskiego Nr 2, Przedszkola Miejskiego Nr 4, Przedszkola Miejskiego Nr 6 o zajęcia dodatkowe oraz podniesienie kompetencji zawodowych 31 nauczycieli (31K) z w/w placówek poprzez doskonalenie metod i form pracy sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u dzieci tych kompetencji w okresie 01.09.2020 r.-30.06.2021 r.

Wsparciem w ramach projektu zostanie objętych:

- 60 dzieci (31 K, 29 M) z Przedszkola Miejskiego Nr 1,
 - 71 dzieci (31 K, 40 M) z Przedszkola Miejskiego Nr 2,
 - 48 dzieci (23K, 25 M) z Przedszkola Miejskiego Nr 4,
 - 100 dzieci (56 K, 44 M) z Przedszkola Miejskiego Nr 6
- przejawiających zainteresowania z zakresu edukacji matematycznej oraz
- 6 nauczycieli (6K) z Przedszkola Miejskiego Nr 1,
 - 8 nauczycieli (8K) z Przedszkola Miejskiego Nr 2,
 - 8 nauczycieli (8K) z Przedszkola Miejskiego Nr 4
 - 9 nauczycieli (9K) z Przedszkola Miejskiego Nr 6

chcących poszerzyć swoje kompetencje i zdobyć umiejętności w zakresie nowych, bardziej efektywnych metod i form nauczania.

Zadania w projekcie obejmują realizację: dodatkowych zajęć w Przedszkolach Miejskich – kółka matematycznego z elementami kodowania i robotyki oraz szkoleń dla nauczycieli w/w placówek, a następnie ocenę efektów.

Rezultatem zajęć będzie nie tylko nabywanie przez dzieci kompetencji matematycznych i informatycznych, ale także wspomaganie ich rozwoju poznawczego, społecznego i emocjonalnego, jak również nabywanie przez nich sprawności w zakresie: koncentracji, koordynacji, pamięci i samodzielnego myślenia. Wzmocnione zostaną kompetencje kadry przedszkoli związane z rozwijaniem kompetencji kluczowych u dzieci. Przedszkola Miejskie zostaną wyposażone w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne niezbędne do prowadzenia innowacyjnych i efektywnych zajęć.

Okres realizacji projektu: 01.09.2020-30.06.2021

Wartość projektu: 390.000,00 zł

Wartość dofinansowania: 330.000,00 zł

Wkład własny: 60.000,00 zł

15) „Podniesienie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i nauczycieli Województwa Podlaskiego”.

Projekt został przygotowany do realizacji w partnerstwie Województwa Podlaskiego/ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego z 20 jednostkami samorządu terytorialnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Poddziałanie 3.1.2 Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia ogólnego, ukierunkowanej na rozwój kompetencji kluczowych. Ze strony Grajewa w projekcie wzięła udział Szkoła Podstawowa nr 2.

Celem projektu jest zwiększenie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w szkołach, w nauczaniu przedmiotowym, a w konsekwencji - także w życiu codziennym.

Realizacja projektu zakłada 3 rodzaje działań:

I. Szkolenie nauczycieli

- TIK w nauczaniu przedmiotów humanistycznych
- TIK w nauczaniu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych
- Prowadzenie zajęć z zakresu robotyki i programowania

II. Zakup sprzętu - mobilne pracownie TIK wraz z robotami edukacyjnymi

Każda szkoła otrzyma mobilną pracownię TIK wyposażoną w komputery przenośne i/lub tablety, niezbędne oprogramowanie, system do prezentacji (tablica interaktywna z rzutnikiem, monitor interaktywny lub rzutnik z ekranem projekcyjnym) oraz roboty edukacyjne.

III. Zajęcia dodatkowe dla dzieci

Na zakupionym sprzęcie w każdej szkole prowadzone będą zajęcia dodatkowe w 3 grupach: technologie informacyjno-komunikacyjne dla mniej zaawansowanych, technologie informacyjno-komunikacyjne dla bardziej zaawansowanych oraz zajęcia z robotyki i programowania.

Okres realizacji projektu: sierpień 2020 – czerwiec 2021

Wartość projektu całkowita: 3 541 364,16 zł

Wartość dofinansowania ze środków UE: 3 186 919,66 zł (89,99%)

Wartość wkładu własnego Partnerów: 354 444,50 zł (10,01%)

Wartość projektu Miasto: 195.521,17 zł

Wartość dofinansowania ze środków UE dla Miasta: 175.614,78 zł

Wkład własny Miasto: 19.906,39 zł.

16) Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – 1. nabór wniosków.

W sierpniu 2020 Miasto otrzymało dotację ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczonego na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 w wysokości 3.293.158,00 zł.

Pozyskane środki zostaną przeznaczone na budowę brakującej infrastruktury w ul. Geodetów oraz ul. 11 Listopada.

Okres realizacji: lata 2021 – 2022.

17) Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych – 2. nabór wniosków.

We wrześniu 2020 Miasto złożyło wniosek i uzyskało dotację ze środków budżetu państwa w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych przeznaczonego na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 w wysokości 4.000.000,00 zł.

Pozyskane środki planuje się przeznaczyć na rewitalizację centrum Grajewa, a w pierwszej kolejności na przebudowę Pl. Niepodległości, ul. Traugutta i Kilińskiego, budowę reprezentacyjnego ciągu pieszo-jezdnego (budowa nawierzchni drogowych z parkingami, nawierzchni chodników, oświetlenia ulicznego, sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, sieci C.O., zieleni ozdobnej, małej architektury).

Okres realizacji: lata 2021 – 2022.

18) „Wzmocnienie transgranicznych stosunków społecznych”.

W czerwcu 2020 Miasto wspólnie z litewską Administracją Samorządu Rejonu Solecznickiego (lit. Šalčininkai) złożyły wniosek do transgranicznego Programu Operacyjnego Interreg Polska-Litwa pn. „Wzmocnienie transgranicznych stosunków społecznych”.

Projekt uzyskał pozytywną ocenę i został skierowany do dofinansowania. W grudniu 2020 została podpisana umowa o dofinansowanie przez Lidera projektu – Miasto Soleczniki.

W ramach projektu w Grajewie planowana jest budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Konstytucji 3 Maja 23 przy Szkole Podstawowej nr 4. Obiekt będzie składał się z trzech podstawowych elementów. Wszystkie dojścia i dojazdy będą wykonane z nawierzchni ułatwiających poruszanie się osobom niepełnosprawnym.

- 1) bieżnia lekkoatletyczna (okrężna 4-torowa o długości 400m wraz z bieżnią prostą 6-torową o długości 130m z nawierzchnią sportową tartanową; będzie służyła do uprawiania wszelkich form ruchu: marsz, bieg, bieg przez płotki, ćwiczenia lekkoatletyczne i rekreacyjne);
- 2) plac z urządzeniami do ćwiczeń rehabilitacyjnych i usprawniających dla seniorów i osób niepełnosprawnych;
- 3) pole do gry w Boule.

Szacunkowa wartość komponentu po stronie miasta: 1.500.000 zł brutto.

Planowany okres realizacji: styczeń 2021 – sierpień 2022.

Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej do 75% wydatków kwalifikowalnych.

VII. Działalność w obszarze społecznym

1. Budżet obywatelski

Zasady realizacji tej inicjatywy określiła Uchwała Nr XXI/175/20 Rady Miasta z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących budżetu obywatelskiego na 2021 rok.

Zgodnie z § 15 pkt. 2 ww. Uchwały zadania do Budżetu obywatelskiego były zgłaszane przez mieszkańców miasta wraz z opisem zadania oraz orientacyjnym kosztem jego realizacji

Lista zadań ocenionych pozytywnie i poddanych pod głosowanie

Lp.	Nazwa zadania i jego lokalizacja w brzmieniu proponowanym przez wnioskodawców	Opis zadania	Nr zadania w rejestrze	Orientacyjny koszt brutto w zł *	Uzasadnienie (w przypadku weryfikacji negatywnej)
1	„Plac zabaw z siłownią przy Pływalni i Muzeum Mleka”	Wykonanie bezpiecznego placu zabaw zgodnego z normą PN-EN 1176, składającego się z: 1. zestaw Wieża 12 2. huśtawka kombinowana 3. trampolina ziemna 4. huśtawka ważka podwójna 5. sprężynowiec konik 6. sprężynowiec skuter 7. karuzela wielki wirujący talerz Na placu z kostki brukowej w pobliżu placu zabaw ma zostać wybudowana siłownia zewnętrzna składająca się z mocowanych na jednym pylonie 2 urządzeń w parach: 1. podciągacz + wypychacz 2. wahadło + stepper	BO.1.2021	147.738,05 zł	

		3. orbitrek + rowerek 4. narciarz + wioślarz 5. twister + biegacz Montaż na kostce brukowej w pobliżu placu zabaw dwóch solarnych ławek multimedialnych z WiFi i możliwością ładowania USB.			
2	„Poprawa bezpieczeństwa pieszych”	Powstanie inteligentnych, aktywnych przejść dla pieszych w miejscach niebezpiecznych, często uczęszczanych przez dzieci i młodzież. Proponowany system przejść znacznie poprawiłby bezpieczeństwo. Przejścia wykonane z nawierzchni antypoślizgowej, miałyby białe pasy z czerwonym obramowaniem, a na nim aktywne punkty świetlne i odbłaskowe, czujniki ruchu i lampy ostrzegawcze.	BO.3.2021	133.000,00 zł	

Lista zadań odrzuconych ze względów formalnych, nie poddanych pod głosowanie

Lp.	Nazwa zadania i jego lokalizacja w brzmieniu proponowanym przez wnioskodawców	Opis zadania	Nr zadania w rejestrze	Orientacyjny koszt brutto w zł *	Uzasadnienie (w przypadku weryfikacji negatywnej)
1	„Mural na terenie miasta”	Głównym założeniem jest wykonanie muralu w okolicach centrum lub dworca kolejowego w celu poprawy wyglądu miasta i niejako reklamy Grajewa. Mural zawierałby napis Grajewo oraz motyw czerwonego wilka z herbu miasta z akcentami leśnymi.	BO.4.2021	Brak wpisanego orientacyjnego kosztu	Projekt pozostał w wersji roboczej, brak listy poparcia, brak orientacyjnego kosztu wykonania projektu.
2	„Modernizacja Miasteczka Ruchu Rowerowego w Grajewie”	Działania związane z realizacją zadania: Rozebrane obrzeży na podsypce piaskowej; Ułożenie obrzeży na nowej podsypce piaskowej; Ułożenie z kostki brukowej (lub posadzki przemysłowej /ewentualnie nawierzchnią z innego materiału) nowej nawierzchni alejek rowerowych; Demontaż starych znaków drogowych; Zakup i montaż nowych znaków drogowych; Zakup i montaż tablicy informacyjnej	BO.2.2021	144.300,00 zł	Zadanie będzie proponowane do realizacji w 2020 r. podczas sierpniowej sesji Rady Miasta.

2. Wyniki głosowania na zadania zgłoszone do budżetu obywatelskiego:

W terminie od 14 września 2020 do 27 września 2020 r. trwało głosowanie online mieszkańców miasta nad wyborem zadań do budżetu obywatelskiego. Głosowanie odbywało się stronie internetowej <https://grajewo.budzet-obywatelski.org/>.

- 1) Liczba kart do głosowania wypełnionych online: 1078
- 2) Liczba ważnych głosów oddanych poprzez moduł do głosowania: 1078
- 3) Liczba głosów nieważnych: 0

Wyniki Głosowania

Lp.	Nazwa zadania i jego lokalizacja w brzmieniu proponowanym przez wnioskodawców	Nr zadania w rejestrze	Liczba głosów	Procento wo wynik	Wynik
1	„Plac zabaw z siłownią przy Pływalni i Muzeum Mleka”	BO.1.2021	455	42,21 %	II
3	„Poprawa bezpieczeństwa pieszych”	BO.3.2021	623	57,79 %	I

W wyniku głosowania największą liczbę głosów 623 otrzymało zadanie pod nazwą: „Poprawa bezpieczeństwa pieszych”

3. Zadanie rekomendowane do realizacji w roku budżetowym 2021 w ramach budżetu obywatelskiego.

Konsultacje społeczne zakończyły się więc wpisaniem zadania pn. Wykonanie inteligentnych, aktywnych przejść dla pieszych w ramach projektu pn. **"Poprawa bezpieczeństwa pieszych"** - **Budżet Obywatelski 2021**, jako zadania inwestycyjnego w 2021 roku do Załącznika do projektu Uchwały Rady Miasta w sprawie budżetu miasta na 2021 rok.

2. Organizacje pozarządowe i kluby sportowe

Szczegółowe zasady współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi określone zostały w rocznym Programie współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok, który został przyjęty przez Radę Miasta Uchwałą Nr XIII/106/19 z dnia 27 listopada 2019 r. zgodnie z art. 5a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu współpracy na 2020 rok opracowywany był w oparciu o wcześniejsze doświadczenia oraz zgłaszane uwagi i wnioski podczas spotkania roboczego oraz spotkania konsultacyjnego. Projekt konsultowany był zgodnie z Uchwałą Nr LII/306/10 Rady Miasta z dnia 29 października 2010 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Celem głównym Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy na 2020 rok było efektywne wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców miasta.

Wśród celów szczegółowych Programu wymieniono:

- 1) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną a organizacjami,
- 2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia współodpowiedzialności za społeczność lokalną i realizację jej potrzeb,
- 3) stwarzanie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców Miasta w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb zbiorowych,
- 4) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez promowanie aktywności społecznej dorosłych, młodzieży i dzieci, w tym działań wolontarystycznych,
- 5) uzupełnianie przez organizacje działań Miasta w zakresie nie obejmowanym przez jednostki samorządowe,
- 6) zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- 7) poznanie środowiska organizacji w mieście,
- 8) promowanie działalności organizacji pozarządowych.

Miasto realizowało współpracę z trzecim sektorem opierając się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności oraz uczciwej konkurencji i jawności.

Zgodnie z zapisami Programu współpracy na 2020 rok współpraca Miasta z trzecim sektorem przebiegała w formie finansowej i pozafinansowej. Współpraca finansowa odbywała się na zasadzie wspierania wykonania zadań publicznych.

W tym celu Burmistrz Miasta ogłosił otwarte konkursy ofert na realizację priorytetowych zadań publicznych w mieście w 2020 r. w zakresie:

- 1) działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie” (dotacja w wysokości do 18.000,00 zł),
- 2) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej (dotacja w wysokości do 21.000,00 zł),
- 3) działań na rzecz osób niepełnosprawnych (dotacja w wysokości do 6.000,00 zł),
- 4) porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym (dotacja w wysokości do 1.000,00 zł),
- 5) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (dotacja w wysokości do 49.000,00 zł),
- 6) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym (dotacja w wysokości do 10.000,00 zł),
- 7) wspierania i upowszechniania działalności na rzecz rodziny (dotacja w wysokości do 10.000,00 zł),
- 8) kultury (dotacja w wysokości do 3.000,00 zł),
- 9) ochrony zwierząt (dotacja w wysokości do 1.000,00 zł).

Łącznie na realizację zadań publicznych z zakresu NGO w 2020 r. przeznaczono kwotę 119.000,00 zł.

Od 2020 r. oferty w ramach otwartego konkursu ofert są składane wyłącznie w programie informatycznym witkac.pl. Jest to program usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów, nabór i ocenę wniosków, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację wniosków.

Organizacje/ stowarzyszenia, które otrzymały dofinansowanie w ramach wsparcia realizacji zadań publicznych

Lp.	Nazwa podmiotu wnioskującego o przyznanie dotacji	Rodzaj zadania publicznego	Nazwa zadania określona w ofercie podmiotu	Wysokość przyznanej dotacji w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego [zł]
1	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych w Grajewie	Działalność wspomagająca rozwój społeczności lokalnej w mieście Grajewo w 2020 r. pn. „Centrum Organizacji Pozarządowych w Grajewie”	Centrum Organizacji Pozarządowych	18.000,00
2	Towarzystwo Przyjaciół 9 Pułku Strzelców Konnych W Grajewie	Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej w mieście Grajewo w 2020 r.	Wielki test wiedzy o historii Grajewa	7.000,00 * Nie zrealizowano
			"Grajewo - obrazy z przeszłości"	9.000,00
3	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wiek w Grajewie	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym w mieście Grajewo w 2020 r.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym w mieście Grajewo w 2020 roku	10.000,00
4	Stowarzyszenie LUWIA	Kultura w mieście Grajewo w 2020 r.	Moje miasto a w nim ...	3.000,00
5	Stowarzyszenie LUWIA	Ochrona zwierząt w mieście Grajewo w 2020 r.	Zwierzęta w mieście - współistnienie	1.000,00

Wszystkie zadania publiczne, które otrzymały dofinansowanie z budżetu miasta były realizowane na rzecz społeczności lokalnej miasta oraz były zgodne ze sferą priorytetowych zadań publicznych, które zostały określone w Programie współpracy.

* Niestety nie wszystkie zadania udało się zrealizować, a także wykonać w zakresie określonym w złożonych ofertach, ponieważ w dniu 13 marca 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, zaś w dniu 20 marca 2020 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, który trwa do dnia dzisiejszego.

Zakładane cele i rezultaty, które zostały opisane w ofertach złożonych przez stowarzyszenia/organizacje pozarządowe zostały w dużej mierze osiągnięte. Otrzymane środki finansowe z budżetu miasta zostały wykorzystane zgodnie ze wskazaniem.

Na realizację zadań publicznych na rzecz społeczności lokalnej w 2020 r. przekazano łącznie kwotę w wysokości 48.000,00 zł (z tego zwrócono 7.000,00 zł niewykorzystanej dotacji).

Ponadto, zgodnie z § 6 ww. Programu miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi w szczególności w następujących formach:

- 1) zlecenia organizacjom realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) informowania o planowanych sesjach Rady Miasta, posiedzeniach komisji Rady, udostępnianie projektów uchwał, zarządzeń – za pośrednictwem strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta,
- 3) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w sesjach Rady i posiedzeniach komisji Rady,
- 4) obejmowania patronatem Burmistrza Miasta udzielonych stowarzyszeniom organizującym imprezy,
- 5) udziału przedstawicieli organizacji pozarządowych w komisjach opiniujących oferty konkursowe oraz projekty aktów normatywnych,
- 6) promowania przez władze miasta działalności organizacji za pośrednictwem internetowej strony Urzędu Miasta www.grajewo.pl,
- 7) użyczania lokali komunalnych organizacjom pozarządowym w celu umożliwienia im prowadzenia działalności statutowej (dot. sali konferencyjnej Urzędu Miasta, pomieszczeń Grajewskiego Centrum Kultury, budynek w parku przy ul. Wojska Polskiego 61B, lokal przy ul. J. Piłsudskiego 3),
- 8) bieżącej wymiany informacji między administracją samorządową a organizacjami poprzez umieszczanie informacji na stronie BIP, stronie promocyjnej miasta, tablicy ogłoszeń, pocztą tradycyjną i elektroniczną (e-mail),
- 9) popularyzowania działań organizacji na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl ,
- 10) szkolenia w zakresie obsługi systemu witkac.pl,
- 11) zlokalizowania na terenie miasta Centrum Organizacji Pozarządowych.

Od 1 sierpnia 2020 r. w budynku należącym do miasta przy ul. Wojska Polskiego 61B zlokalizowano Centrum Organizacji Pozarządowych (COP). Celem COP jest aktywizowanie i wsparcie merytoryczne organizacji pozarządowych i innych podmiotów ze sfery pożytku publicznego.

Centrum Organizacji Pozarządowych zadanie realizowało poprzez: stwarzanie warunków do aktywnej działalności organizacji pozarządowych, podnoszenia profesjonalizmu organizacji pozarządowych i ich członków, pracowników, wolontariuszy poprzez działania edukacyjne i poradnictwo, integrację sektora pozarządowego, budowanie współpracy i komunikacji między administracją samorządową, biznesem oraz organizacjami pozarządowymi. Celem szybkiego i bezpośredniego dotarcia z informacjami do organizacji pozarządowych jest zakładka „Organizacje pozarządowe” na stronie Urzędu Miasta www.grajewo.pl . Zakładka służy do zamieszczania informacji dotyczących działalności organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta oraz informacji przekazywanych przez Urząd Miasta, m.in. ogłoszenia o otwartych konkurach ofert na realizację zadań publicznych w mieście, informacje o konsultacjach społecznych, roczny Program współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz inne dokumenty/pisma przeznaczone dla stowarzyszeń/organizacji pozarządowych.

Roczny Program współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi na rok 2020 pozwolił organizacjom realizować szereg zadań publicznych określonych w Programie. Działania podjęte w ramach Programu przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia aktywności społeczności lokalnej, umacniania partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi, wsparcia organizacji pozarządowych w realizacji ich zadań statutowych, zapewnienia efektywniejszej realizacji zadań publicznych poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwój lokalnych społeczności.

Szczegółowe dane zostaną zawarte w sprawozdaniu z realizacji rocznego Programu współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok, które zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Burmistrz, nie później niż do 31 maja 2021 r., jest obowiązany przedłożyć Radzie Miasta.

Kluby sportowe

Uchwałą Nr V/29/11 Rady Miasta z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Miasto Grajewo (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2011 r. Nr 66, poz. 744) zostały określone warunki i tryb finansowania rozwoju sportu przez Miasto.

W 2020 r. Burmistrz Miasta przyznał Klubowi Sportowemu „WARMIA” Grajewo dwie dotacje celowe z budżetu Miasta na realizację celu publicznego pn. Rozwój dyscypliny sportowej – piłki nożnej poprzez wsparcie klubów sportowych reprezentujących miasto Grajewo w rozgrywkach ligowych piłki nożnej w pierwszym i w drugim półroczu 2020 r. o łącznej wartości 225.000,00 zł.

W okresie realizacji zadania w pierwszym półroczu 2020 r. tj. od 16.01.2020 r. do 30.04.2020 r. zakładane cele i rezultaty zadania publicznego zostały zrealizowane jedynie częściowo z powodów niżej wymienionych.

Klub przystąpił do realizacji zadania i realizował je zgodnie z planem. Zespół seniorów piłki nożnej w ramach przygotowań do rundy wiosennej rozgrywek podlaskiej IV ligi piłki nożnej trenował i rozgrywał mecz kontrolne. Start ligi planowany był na dzień 15 marca 2020 roku. W dniu 11 marca prowadzący rozgrywki Podlaski Związek Piłki Nożnej w Białymstoku ze względu na sytuację związaną z rozprzestrzenianiem się na terenie kraju koronawirusem COVID-19 odwołał zaplanowane rozgrywki do dnia 25 marca. W dniu 12 marca decyzją Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji zostały zamknięte obiekty sportowe na terenie miasta, co uniemożliwiło realizację planów treningowych zespołu w formie zajęć grupowych. Trener zespołu wyznaczył zawodnikom indywidualne zadania treningowe, których wykonanie było raportowane do trenera za pomocą elektronicznych aplikacji sportowych. 12 marca Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej zawiesił do 29 marca wszelkie rozgrywki piłkarskie w kraju. W dniu 23 marca Polski Związek Piłki Nożnej przedłużył zawieszenie rozgrywek w Polsce do 23 kwietnia 2020 r. 15 kwietnia podczas wideokonferencji prezesa wojewódzkich związków piłki nożnej ustalili, że rozgrywki w niższych ligach zostają wstrzymane do 11 maja, kiedy to zapadnie ostateczna decyzja co do wznowienia lub zakończenia sezonu 2019/2020.

W związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii w powodu SARS-CoV-2 11 maja Zarząd Podlaskiego Związku Piłki Nożnej w Białymstoku podjął decyzję o zakończeniu sezonu 2019/2020 według stanu na koniec rundy jesiennej. Tym samym z przyczyn niezależnych od Klubu, ze względu na epidemię COVID-19 Klub nie był w

stanie zrealizować w całości zadania w pierwszym półroczu 2020 r.

Niewykorzystana dotacja została zwrócona w wysokości 40.087,99 zł. Zwrotu dokonano w dniu 16 lipca 2020 r.

Od 11.07.2020 r. do 30.11.2020 r. - w okresie realizacji zadania w drugim półroczu 2020 r. drużyna piłki nożnej KS „WARMIA” Grajewo zajęła VI miejsce w końcowej tabeli rundy jesiennej KEEZA IV ligi podlaskiej (jeden z zaplanowanych meczów został przełożony na termin wiosenny).

KEEZA jest sponsorem rozgrywek i firmą produkującą odzież sportową.

Zespół seniorów piłki nożnej Klubu Sportowego WARMIA Grajewo przystąpił do uczestnictwa w rozgrywkach KEEZA IV ligi podlaskiej w rundzie jesiennej sezonu 2020/2021. Rozgrywki zostały zorganizowane przez Podlaski Związek Piłki Nożnej w Białymstoku. W rundzie jesiennej zespół WARMII Grajewo rozegrał 15 z zaplanowanych 16 spotkań ligowych, 1 mecz pucharowy oraz 5 spotkań kontrolnych w ramach przygotowań do sezonu.

Z powodu ograniczeń związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się COVID-19 mieszkańcy miasta mogli uczestniczyć będąc na widowni obiektu w liczbie średnio ok. 150 osób w 6 spośród 8 ligowych spotkań WARMII Grajewo rozgrywanych w Grajewie, jednym meczu pucharowym oraz 6 meczach kontrolnych w ramach przygotowań do sezonu. Klub jako jedyny spośród 17 klubów biorących udział w rozgrywkach KEEZA IV ligi podlaskiej prezentuje skróty video z meczów rozgrywanych przez zespół WARMII Grajewo na kanale Klubu w portalu YouTube. W okresie sprawozdawczym Klub wyemitował 22 skróty rozegranych meczów.

Klub przeprowadził 18 tygodniowych cykli treningowych oraz 2 cykle roztrenowania dla 29-osobowej kadry zawodniczej. Zorganizowano 6 meczów kontrolnych w ramach przygotowań zespołu do rundy jesiennej rozgrywek KEEZA IV ligi podlaskiej.

Klub rozegrał 1 mecz w ramach rozgrywek o Puchar Polski na szczeblu województwa podlaskiego w dniu 30.09.2020 r. (1/8 finału) Warmia 1-5 Jagiellonia II Białystok.

Każde półrocze objęte było oddzielnym postępowaniem, tj. ofertą Wykonawcy, umową o realizację zadania publicznego oraz sprawozdaniem z realizacji zadania publicznego.

Uzyskana przez Klub Sportowy „WARMIA” Grajewo w 2020 r. dotacja została przeznaczona przez Klub w szczególności na realizację programów szkolenia sportowego, zakup sprzętu sportowego, pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach, pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego, wynagrodzenie kadry szkoleniowej oraz pokrycie kosztów obsługi zadania (obsługa księgowa, utrzymanie rachunku bankowego).

Środki pochodzące z dotacji zapewniły odpowiedni przebieg zajęć treningowych zespołu, sprawną organizację rozgrywanych meczów, a także transport i wyżywienie zawodników podczas meczów wyjazdowych.

Szczegółowa informacja dotycząca m.in. rozliczenia Klubu z udzielonych dotacji znajduje się w posiadaniu Państwa Radnych.

3. Ochrona zdrowia i profilaktyka społeczna

Miasto stosownie do możliwości budżetu realizuje też zadania z zakresu ochrony zdrowia na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

publicznych oraz Uchwały Nr XXII/186/20 Rady Miasta z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie przyjęcia programu zdrowotnego w zakresie szczepień ochronnych przeciwko grypie w mieście Grajewo na lata 2020-2022.

W roku 2020 Urząd Miasta zrealizował dwa programy zdrowotne dotyczące:

1) szczepień ochronnych przeciwko grypie w mieście na lata 2020-2022.

Wykonano szczepienia ochronne dla mieszkańców miasta przeciwko grypie w wieku powyżej 65 roku życia do ukończenia 75 roku życia.

Realizatorem zadania był Niepubliczny ZOZ MEDICUS s.c. Alicja i Dariusz Leończyk, 19-200 Grajewo, Os. Południe 9.

Koszt zadania według planu zakładał wydatki w wysokości 14 300,00 zł. Wydatkowano z budżetu miasta 3 840,00 zł (wykonanie).

Przewidywana liczba uprawnionych osób do zaszczepienia – 238 osób.

Koszt szczepienia – 60,00 zł.

Ilość zaszczepionych osób: 64 osoby.

Niewielka liczba wykonanych szczepień wynikała z braku dostępności szczepionek w związku z panującą w kraju pandemią koronawirusa.

2) profilaktyki czerniaka w szkołach na terenie miasta – edycja 2020/2021.

Zrealizowano Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka w szkołach na terenie miasta (edycja 2020/2021), poprzez przeprowadzenie przez jednostki oświatowe lekcji poświęconych profilaktyce nowotworowej czerniaka.

Realizatorem zadania były Szkoły Podstawowe Nr 1,2,4.

Koszt zadania: brak wydatków

Ilość uczniów: 329

Liczba nauczycieli: 13

Klasy: 7 i 8

Podstawą do działań Burmistrza z zakresu profilaktyki społecznej była ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii. Ponadto realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przebiegała zgodnie z przyjętym przez Radę Miasta Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok. Zadania ujęte w Programie stanowią ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowany na terenie naszego miasta. Do działań związanych z profilaktyką w sensie ustawowym należy zaliczyć działania promujące zdrowie, leczenie oraz pomoc rodzinom w radzeniu sobie z alkoholizmem jej członka (współuzależnienie). Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są środki finansowe z budżetu Miasta, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W realizacji zadań Programu Komisja współpracuje ze szkołami z terenu miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Sądem, Punktem Konsultacyjnym przy Klubie "Zdrowie i Trzeźwość".

Program skierowany był do wszystkich grup społecznych związanych z problemem uzależnień bądź zagrożonych prawdopodobieństwem ich wystąpienia oraz z przemocą w rodzinie, a w szczególności do:

- 1) osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących w sposób ryzykowny i szkodliwy,
- 2) osób uzależnionych od narkotyków i innych zagrożeń społecznych,

- 3) osób stosujących przemoc,
- 4) osób doznających przemocy,
- 5) rodzin w/w osób,
- 6) dzieci i młodzieży szkolnej.

Odpowiedzialnymi za realizację Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), działająca na podstawie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Komisja powołana jest do inicjowania działań profilaktycznych oraz interwencyjnych w zakresie problemów alkoholowych. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się podejmowaniem działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz czynnie przeciwdziałania alkoholizmowi i pomaga w wychodzeniu z uzależnienia poprzez podejmowanie czynności związanych z orzeczeniem o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu od alkoholu w zakładzie leczenia odwykowego. Postępowanie takie dotyczy osób, które zakłócają spokój i porządek publiczny, stosują przemoc fizyczną i psychiczną wobec najbliższych, powodują demoralizację dzieci i młodzieży w związku z nadużywaniem alkoholu. Wnioski o leczenie odwykowe najczęściej składają: policja, sąd, oraz najbliżsi członkowie uzależnionego. Po rozpatrzeniu wniosku Komisja uruchamia procedury, mające na celu wszczęcie postępowania sądowego zobowiązującego do leczenia. O zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu orzeka sąd.

Do najważniejszych zadań Komisji należało:

- 1) udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom,
- 2) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego, a w uzasadnionych przypadkach występowanie do Sądu z wnioskiem o przymusowe leczenie,
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) działalność w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień,
- 5) działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, m. in. poprzez udział w Zespole Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2020 r. Komisja:

- 1) wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Grajewie o zajęcie stanowiska odnośnie leczenia wobec 25 osób,
- 2) zobowiązała 2 osoby do uczestnictwa w zajęciach grupy terapeutycznej przy Klubie „Zdrowie i Trzeźwość”,

Liczba wniosków o leczenie odwykowe, które wpłynęły do MKRPA w latach 2016 – 2020

Liczba wniosków skierowanych przez:	2016	2017	2018	2019	2020
Prokuratura Rejonowa w Grajewie	3	0	1	0	0
KPP w Grajewie	58	29	24	24	19
Sąd Rejonowy w Grajewie	27	12	19	14	16

Członkowie rodzin	16	12	14	18	9
Grupy Robocze/ZI	0	4	1	0	0
Razem:	104	57	59	56	44

- 3) opiniowała wnioski na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych. Opinie dotyczyły zgodności lokalizacji i limitu liczby punktów sprzedaży z obowiązującymi w tym zakresie uchwałami Rady Miasta.

Pozytywnie zaopiniowano 2 wnioski na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i 2 wnioski na gastronomiczną sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Grajewie w latach 2018 – 2020

Rodzaj zezwoleń	Detaliczne			Gastronomiczne		
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
do 4,5% (piwo)	41	41	40	19	17	16
powyżej 4,5% (wino)	33	33	33	10	7	5
powyżej 18% (wódka)	35	35	35	12	10	8
Razem punktów:	41	41	39	20	17	17

- 4) skontrolowała 16 placówek prowadzących sprzedaż detaliczną i gastronomiczną napojów alkoholowych. Kontrole zostały przeprowadzone w punktach sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach otwarcia. Nie stwierdzono żadnych uchybień stanowiących podstawy do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż alkoholu. W przypadku braku tabliczki ostrzegającej o szkodliwości spożywania alkoholu pouczone i zobowiązano właścicieli do ich umieszczenia w widocznym miejscu. Kontrolujący przeprowadzali rozmowę profilaktyczno-informacyjną ze sprzedawcami odnośnie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych wymaganych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przede wszystkim przypominano o konieczności żądania okazania dokumentu dojrzałości w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy.

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych skontrolowane przez MKRPA w 2020 r.

Punkty ze sprzedażą detaliczną	Punkty ze sprzedażą gastronomiczną
1. Alkohole Świata Sp. z o.o. - os. Centrum 30, 19-200 Grajewo;	1. „Da Grasso” - ul. Wojska Polskiego 72/17 lok. 1, 19-200 Grajewo;
2. „JANTER” Sklep Spożywczo Przemysłowy Jan Sulewski - os. Centrum 27, 19-200 Grajewo;	2. „PIZZA 4 YOU” - ul. Wojska Polskiego 50A, 19-200 Grajewo;
3. Sklep spożywczy - Wiesław Motus - os. Centrum 6A, 19-200 Grajewo;	3. „PIZZERIA” Iwona Jankowska - ul. Wojska Polskiego 39, 19-200 Grajewo;

4. Sklep „Żabka” - ul. A. Mickiewicza 6A, 19-200 Grajewo;	4. Jarosław Szumowski Salsa- Imprezy, Bankiety, Szkolenia - ul. Wojska Polskiego 71E, 19-200 Grajewo;
5. Sklep spożywczy - Eugeniusz Chrostowski - ul. Józefa Piłsudskiego 24, 19-200 Grajewo;	5. Bar przy stacji paliw „LOTOS” - ul. Kopernika 26, 19-200 Grajewo,
6. Sklep - Daniel Marek Tyc Dan As - ul. Wojska Polskiego 52/1, 19-200 Grajewo;	6. Jadwiga Karwowska „Martynka” - ul. Piłsudskiego 55, 19-200 Grajewo;
7. Sklep „KARPOL” - ul. Józefa Piłsudskiego 55, 19-200 Grajewo;	7. Katarzyna Joanna Jeglińska „Piecuch RETRO” - ul. Wojska Polskiego 23C , 19-200 Grajewo;
8. Sklep - Elżbieta Pietruchowska SAM „ELA” - ul. Przemysłowa 29, 19-200 Grajewo.	8. Małgorzata Lipska „Złoty Kurczak” - ul. Wojska Polskiego 52/4 , 19-200 Grajewo.

- 5) spotykała się 12 razy wykonując zadania o których mowa wyżej oraz inne dot. w szczególności zapoznawania się z opiniami biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia osób od alkoholu.

Ze środków finansowych pozyskanych z opłat za zezwolenia na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych Miasto sfinansowało:

- 1) pozalekcyjne zajęcia sportowo-rekreacyjne prowadzone przez trenera wychowania fizycznego na hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Strażackiej, na boisku sportowym Orlik przy ul. 11 Listopada oraz na boisku sportowym Orlik przy ul. Wojska Polskiego 84. W zajęciach uczestniczyło 20 dzieci i młodzieży z tzw. grupy ryzyka, wytypowanych przez pedagogów szkolnych. Zajęcia odbywały się w okresie: luty, od 1 marca - do 11 marca, od 12 maja – do 31 maja, czerwiec, wrzesień, październik 2020 r. – zgodnie z harmonogramem zajęć, łącznie 84 godziny zegarowe.
- 2) realizację programu profilaktycznego „Mam wybór... wybieram rozsądek”. Celem programu jest wzrost wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganie i zwalczanie zjawiska demoralizacji w środowisku dzieci i młodzieży.
- 3) zakup walizki profilaktycznej na rzecz Komendy Powiatowej Policji.
Walizka będzie używana jako pomoc dydaktyczna podczas spotkań funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Grajewie z kadrą placówek oświatowych oraz rodzicami uczniów szkół podstawowych. Osoba prowadząca zajęcia będzie mogła pokazać uczestnikom spotkań atrapy najbardziej popularnych narkotyków, przedmiotów służących do zażywania, przechowywania i dystrybucji, które mogą znajdować się w posiadaniu podopiecznego lub dziecka nie wzbudzając żadnych podejrzeń.
- 4) zakup materiałów profilaktycznych w celu działań informacyjno-edukacyjnych z przeznaczeniem do rozpowszechniania m.in. w Urzędzie, placówkach oświatowych i innych jednostkach.

W związku z okolicznościami związanymi z pandemią oraz ryzykiem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19 w 2020 r.

realizacja zadań ujętych w Programie przedstawia się następująco:

- 1) nauka zdalna dla uczniów szkół podstawowych uniemożliwiła zaplanowanie i realizację rekomendowanych programów profilaktycznych w szkołach, które mogą być przeprowadzone tylko w formie stacjonarnej.
- 2) odwołano zaplanowany na listopad program (szkolenie) „Unplugged”, który jest rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i adresowany do nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych,
- 3) nie odbyły się liczne imprezy (pikniki, olimpiady, festyny), które współorganizowano i wspierano finansowo,
- 4) ograniczono kontrole w punktach sprzedaży napojów alkoholowych w Grajewie.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w bezpłatnym szkoleniu online na temat realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w dobie epidemii COVID-19, zorganizowanym przez PARPA. Szkolenie odbyło się w dniu 28 lipca 2020r. o godz. 8.30 – 11.30 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta.

W 2020 r. zaobserwowano zmniejszenie:

- 1) liczby składanych wniosków o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 2) liczby wydanych przez biegłych sądowych na wniosek Komisji opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- 3) liczby opinii Komisji w sprawie złożonych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) wysokości środków finansowych związanych z zastosowaniem obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz funkcjonowaniem Komisji.

Realizacja celów i zadań zdefiniowanych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r., w większości przebiegła zgodnie z założeniami. Realizując Program starano się bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało do niego wpisane miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ponieważ tylko na takie zadania mogły zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

4. Promocja miasta i patronaty Burmistrza

Promocja jest ważnym elementem komunikacji władz samorządowych miasta ze społecznym otoczeniem. Promocja ukierunkowana jest na wykorzystanie potencjału społecznego, gospodarczego, kulturalnego i geograficznego miasta. Promocja miasta była skupiona na działaniach Burmistrza i Rady Miasta na rzecz jego mieszkańców.

Działania promocyjne podejmowane przez władze miasta, kierowane do mieszkańców miasta i na zewnątrz miały na celu budowanie społeczeństwa obywatelskiego, identyfikującego się z lokalną wspólnotą. Burmistrz Miasta prowadzi otwartą politykę informacyjną, czego odzwierciedleniem były cyklicznie organizowane spotkania z mediami z udziałem Burmistrza Miasta oraz Przewodniczącej Rady Miasta.

W roku 2020 Miasto obchodziło 480. rocznicę nadania praw miejskich. Z tej okazji zaplanowano liczne wydarzenia i uroczystości, ogłoszono konkurs na zaprojektowanie logotypu obchodów. Niestety, ze względu na pandemię koronawirusa, w całym kraju, wprowadzonych zostało szereg obostrzeń, które uniemożliwiły organizację znacznej części wydarzeń i akcji promocyjnych.

W ramach obchodów:

- 1) 2 stycznia Burmistrz Miasta osobiście powitał i wręczył upominki pierwszej mieszkance Grajewa urodzonej w 2020 roku - Zuzannie Tyszkiewicz, córce Mileny i Przemysława,
- 2) w lipcu w Parku Solidarności powstał mural przedstawiający historię Grajewa i promujący 480-rocznicę nadania praw miejskich,

- 3) w Parku Solidarności tuż obok muralu osadzono kamień, na którym znajduje się metaloplastyka nawiązująca do herbu miasta,

- 4) 12 lipca w Parku Solidarności odbył się piknik z okazji urodzin Grajewa połączony z uroczystym otwarciem Parku Solidarności,

- 5) 12 lipca został wydany specjalny, podwójny numer Gazety Grajewskiej. Historyczny egzemplarz wydany został w nakładzie 6 000 egzemplarzy i zawierał informacje dot. najważniejszych wydarzeń w historii miasta. Kolportaż pisma prowadzony był podczas urodzin Grajewa w Parku Solidarności. Gazeta dostępna była również w Urzędzie Miasta i pozostałych punktach dystrybucji, gdzie na co dzień można znaleźć gazetę Grajewską.

Inne działania promocyjne:

- 1) prowadzenie oficjalnej strony internetowej Urzędu Miasta Grajewa www.grajewo.pl. Witryna od 25 lutego 2020 r. uzyskała nowy wygląd. Dzięki zmienionej szacie graficznej jest bardziej nowoczesna, przejrzysta i wygodniejsza w obsłudze. Witrynę

można otworzyć na dowolnym urządzeniu - komputerze, telefonie czy tablecie, jej wygląd automatycznie dostosuje się do rodzaju używanego przez odbiorcę urządzenia. Ponadto strona zaprojektowana została w standardzie WCAG 2.0, co oznacza, że swobodnie mogą korzystać z niej wszyscy użytkownicy Internetu, niezależnie od problemów ze wzrokiem, słuchem, poruszaniem się czy z rozumieniem tekstu. Portal jest podstawowym źródłem przekazu informacji dotyczących życia miasta. Miasto aktywnie prowadzi także swoje konta na profilach społecznościowych: Facebooku i Instagramie, gdzie na bieżąco publikowane są relacje z wydarzeń, aktualne informacje dotyczące pracy Urzędu oraz działań podejmowanych przez władze samorządowe miasta. Informacje te przekazywane są do mediów lokalnych, a relacje z nich udostępniane są mieszkańcom. Ponadto utrzymywane są bieżące kontakty z przedstawicielami środków masowego przekazu. Informacje publikowane w mediach elektronicznych każdego dnia docierają do szerokiego grona odbiorców. Profil miasta Grajewo na Facebooku ma blisko 3 700 polubień. Miasto prowadzi także konto w serwisie youtube.com gdzie umieszczane są transmisje z konferencji prasowych, sesji rady miasta, zapowiedzi imprez i wydarzeń miejskich oraz życzenia okolicznościowe władz miasta. Kanał ma 134 subskrypcje oraz 131 170 wyświetleń. Natomiast konto na Instagramie obserwowano 737 osób, zamieszczono tam 120 postów.

- 2) cyklicznie organizowane były spotkania z mediami Burmistrza Miasta i Przewodniczącej Rady Miasta, które publikowane są w mediach elektronicznych. Od listopada 2020 r. konferencje prasowe transmitowane są na żywo za pośrednictwem mediów społecznościowych. W 2020 roku odbyło się łącznie 5 spotkań z mediami.
- 3) nieprzerwalnie duży nacisk kładziono na promocję przedsiębiorczości w mieście i popularyzację strony promującej działalność inwestycyjną - Mapę Inwestycji dostępnej pod adresem: <https://www.inwestycje.grajewo.pl/>. Podpisana została umowa na kontynuację prowadzenia Systemu Informacji o Inwestycjach w Grajewie.
- 4) montaż bannerów i billboardów promujących wydarzenia, akcje, strony internetowe m.in.: Mapę Inwestycji Grajewa, Budżet Obywatelski oraz informujące o aktualnie prowadzonych i zakończonych inwestycjach na terenie miasta. Do tego celu wykorzystywane są metalowe stelaże znajdujące się w Parku Solidarności i Placu Niepodległości.
- 5) promocja miasta w kraju i za granicą w tym m.in.:
 - a) zawarto umowę z Wiktorią Wiśniewską na promocję Grajewa podczas przygotowań do wyborów miss w międzynarodowym konkursie piękności Miss Globe 2020 w Albanii.
 - b) zakupiono specjalistyczne koszulki kolarskie Panu Bogusławowi Hirniakowi, który „hobbystycznie przemierza świat na rowerze”.

Ponadto promowano podmioty organizujące w mieście imprezy artystyczne, rozrywkowe i sportowe, promowano działalność stowarzyszeń, klubów, uczniowskich klubów sportowych realizujących zadania miasta z zakresu kultury, kultury fizycznej i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, współpracowano z Grajewskim Centrum Kultury, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji i Miejską Biblioteką Publiczną w promowaniu ich oferty i osiągnięć. W ramach tych działań

- 6) Miasto współorganizowało i było promowane podczas różnego rodzaju imprez i uroczystości m.in.:
 - a) współorganizacja z Parafią pw. Św. Jana Pawła II - III Grajewskiego Orszaku Trzech Króli,
 - b) współorganizacja wspólnie z Centrum Integracji Społecznej i Grajewskim Centrum Kultury 28. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,

- c) współorganizacja z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji Podsumowania Roku Sportowego 2019 - Grajewski Bal Sportu,
- d) współorganizacja Biegu: Tropem Wilczym. Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych”,
- e) współorganizacja ze Stowarzyszeniem Moto Wilki Grajewo imprezy integracyjnej ph.: „Bądź widoczny na drodze”,
- f) współorganizacja z MBP VIII edycji Narodowego Czytania,
- g) współorganizacja z lokalnymi stowarzyszeniami Pikniku Organizacji Pozarządowych przy nowo powstałym Centrum Organizacji Pozarządowych,
- 7) popularyzowano kolejną edycję Budżetu Obywatelskiego Miasta. Promocja idei Budżetu Obywatelskiego wśród mieszkańców, zgłoszonych zadań oraz głosowania. Ze względu na panującą epidemię koronawirusa zarówno kampania promocyjno – informacyjna, jak i głosowanie odbyło się wyłącznie elektronicznie za pośrednictwem witryny internetowej <https://grajewo.budzet-obywatelski.org/>, lokalnych portali oraz mediów społecznościowych.
- 8) kontynuowano współpracę w przygotowywaniu i opracowywaniu tekstów do Gazety Grajewskiej oraz koordynowano dystrybucję dwutygodnika na obszarze miasta. W 2020 roku ukazało się 18 wydań Gazety Grajewskiej – bezpłatnego pisma Urzędu Miasta Grajewo. Nakład jednego wydania 3000 egzemplarzy. Forma papierowa Gazety jest dostępna w Urzędzie Miasta, w sieci sklepów PSS Społem w Grajewie, jednostkach miasta oraz siedzibach wielu firm i sklepów mieszczących się na terenie Grajewo, których właściciele wyrazili zgodę na ekspozycję. Forma elektroniczna w postaci pliku pdf dostępna jest na stronie www.grajewo.pl. Pozwala ona na dotarcie do większej grupy czytelników, między innymi za granicą.
- 9) kontynuowano promocję w mediach programów prorodzinnych i prozdrowotnych (m.in. Karta Seniora, Grajewska Karta Dużej Rodziny). Program "Grajewska Karta Seniora" skierowany jest do osób starszych, które ukończyły 60 lat i zamieszkują na terenie Grajewo. Portal www.grajewo.pl wyposażono w zakładkę Karta Seniora, która informuje o programie, przedstawia uprawnienia seniorów, przedstawia partnerów programu oraz wzór graficzny karty seniora. W zakładce istnieje możliwość pobrania formularza wniosku o wydanie karty. Program Grajewska Karta Dużej Rodziny prowadzony jest przez MOPS Grajewo, który przesyła informacje o karcie do publikacji na stronie www.grajewo.pl
- 10) kontynuowano tradycję wysyłania okazjonalnych listów gratulacyjnych, życzeń świątecznych, publikowanie w Internecie oraz w Gazecie Grajewskiej (i innych lokalnych mediach) kondolencji i życzeń okolicznościowych.
- 11) przygotowywano i przeprowadzano obchody świąt i uroczystości patriotycznych o charakterze lokalnym i państwowym. W ramach tego zadania Zakład Wodociągów i Kanalizacji porządkował miejsca pamięci oraz, w zależności od święta, dekorował miasto flagami narodowymi. Wykonywano zaproszenia dla delegacji, uprzątno miejsca pamięci, dokonywano zakupu wiązanek okolicznościowych, zapewniano obsługę fotograficzną, informację medialną, zezwolenia na przemarsz grup osób oraz ozdobienie miasta flagami w ramach organizacji każdej z uroczystości o charakterze patriotycznym. Zorganizowano obchody rocznic: Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, święta Konstytucji 3-go Maja, Narodowego Dnia Zwycięstwa, Rocznicy Wybuchu Powstania Warszawskiego, Rocznicy Wybuchu II Wojny Światowej oraz Narodowego Święta Niepodległości. W zależności od panujących w danym czasie obostrzeń w uroczystościach brał udział władze samorządowe Grajewo, Powiatu Grajewskiego oraz przedstawiciele jednostek organizacyjnych miasta, organizacji kombatanckich, młodzież i mieszkańcy miasta

12) w kwietniu 2020 r. Miasto zainicjowało i zrealizowało akcję #MaseczkaDlaSeniora60+ (skierowana do mieszkańców Grajewa powyżej 60 roku życia) oraz akcję #MaseczkaDlaKazdego (skierowana do wszystkich chętnych mieszkańców). Zapotrzebowanie na bezpłatne maseczki należało zgłosić za pośrednictwem poczty elektronicznej wysyłając maila do Urzędu Miasta. Maseczki szyli pracownicy miejskich przedszkoli i szkół podstawowych oraz Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Pakowaniem zajęli się pracownicy Urzędu Miasta, a dystrybucją – wolontariusze: członkowie Stowarzyszenia Morsy Grajewa, ZS "Strzelec" OSW Jednostka Strzelecka 1011 Grajewa oraz pracownicy Żłobka Miejskiego i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. **Łącznie uszyto i rozdano ponad 11 000 sztuk maseczek.**

13) w 2020 r. Miasto zakupiło 2 metalowe, czerwone kosze w kształcie serc na nakrętki. Pojemniki zamontowano przed budynkiem Urzędu Miasta oraz przed budynkiem Szkoły Podstawowej nr 1. Dochód ze sprzedaży plastikowych nakrętek firmom recyklingowym przeznaczony zostanie na pomoc dwóm leczonym chłopcom.

Patronaty Burmistrza Miasta

W 2020 roku wpłynęło 15 wniosków o przyznanie patronatu. Łączne wsparcie finansowe wyniosło 7 100,00 zł. Zgodnie z Zarządzeniem przyznano środki finansowe na zakup nagród, trofeów sportowych, książek oraz gadżetów promocyjnych. O patronat wnioskowały między innymi: szkoła muzyczna, lokalne stowarzyszenia, ligi sportowe oraz indywidualni mieszkańcy a także jednostki organizacyjne miasta.

VIII. Edukacja publiczna i działalność opiekuńcza Miasta

Miasto jest organem prowadzącym dla niżej wymienionych jednostek systemu oświaty:

1. Przedszkole Miejskie nr 1
2. Przedszkole Miejskie nr 2
3. Przedszkole Miejskie nr 4
4. Przedszkole Miejskie nr 6
5. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego (z oddziałami przedszkolnymi)
6. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza (z oddziałami przedszkolnymi)
7. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza (z oddziałami przedszkolnymi)

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkałych (zameldowanych) na terenie Miasta

Lp.	Wiek	Rok szkolny 2019/2020/ liczba dzieci	Rok szkolny 2020/2021/ liczba dzieci
2.	dzieci 3-letnie	219	222
3.	dzieci 4-letnie	180	221
4.	dzieci 5-letnie	196	184
5.	dzieci 6-letnie	194	197
6.	RAZEM	789	824

*dane pochodzą z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu (zameldowane na pobyt stały i czasowy)

Placówki wychowania przedszkolnego funkcjonujące w Mieście w latach 2019/2020 i 2020/2021

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2019/2020		Rok szkolny 2020/2021	
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba placówek	Liczba miejsc
1.	przedszkola	4	429	4	429
2.	szkoły podstawowe, w których utworzono oddziały przedszkolne	3	350	3	350
RAZEM		7	779	7	779

Wnioski zgłoszone w procedurze rekrutacji do placówek wychowania przedszkolnego w Mieście w latach 2019/2020 i 2020/2021

Lp.	Placówki wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2019/2020			Rok szkolny 2020/2021		
		Wnioski o kontynuację	Wolne miejsc	Nowe wnioski	Wnioski o kontynuację	Wolne miejsc	Nowe wnioski
1.	Przedszkola, w tym:						
	PM nr 1	62	29	29	65	26	26
	PM nr 2	55	33	46	72	16	62
	PM nr 4	87	38	40	91	34	36
	PM nr 6	96	29	66	102	23	58
2.	Szkoły podstawowe, w których funkcjonują						

	oddziały przedszkolne						
	SP nr 1	54	46	13	44	56	36
	SP nr 2	94	56	52	100	50	35
	SP nr 4	58	42	47	57	43	45
RAZEM		506	273	293	531	248	298

W roku szkolnym 2019/2020 liczba dzieci, którym wskazano miejsca w innych przedszkolach wyniosła 14. W roku szkolnym 2020/2021 liczba dzieci, którym wskazano miejsca w innych przedszkolach w roku szkolnym wyniosła 32. Różnice wynikają z faktu, iż zgodnie z przepisami prawa rodzice mogą składać wnioski do 3 przedszkoli (składają czasami nawet do 4). Stąd nazwiska tych dzieci powtarzają się w kilku jednostkach. Ponadto dzieci mogą być nieprzyjęte w dwóch placówkach a w trzeciej mogą być przyjęte.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w Grajewie wg stanu na dzień 30 września 2020 roku

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:	
				poniżej „0”	„0”
1.	PM 1	4	79	64	15
2.	PM 2	4	87	66	21
3.	PM 4	5	125	111	14
4.	PM 6	5	124	94	30
5.	SP1	4	96	57	39
6.	SP2	6	130	83	47
7.	SP4	4	90	53	37
RAZEM		32	731	528	203

Miasto zapewniło odpowiednią do zdiagnozowanych potrzeb sieć publicznych placówek wychowania przedszkolnego i liczbę miejsc w tych placówkach. Poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego w Grajewie w 2020 r. wyniósł 88,71%. Należy zauważyć, że w jednostkach przedszkolnych nadal było 48 wolnych miejsc. Miały miejsce sytuacje, że dzieci nie przyjęto do przedszkola preferowanego przez rodziców. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku Przedszkola Miejskiego nr 2 i 6 i oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej nr 4. W większości przypadków działające oddziały były 10 godzinne, z dostępem do placów zabaw. Placówki przedszkolne spełniały wymogi bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwpożarowego.

Na realizację wychowania przedszkolnego w 2020 r. w Grajewie wydatkowano kwotę 8 741 260,01 zł, w tym:

- Przedszkole Miejskie nr 1 – 1 319 309,49 zł
- Przedszkole Miejskie nr 2 – 1 673 234,77 zł
- Przedszkole Miejskie nr 4 – 1 731 582,72 zł
- Przedszkole Miejskie nr 6 – 1 775 137,74 zł
- Szkoła Podstawowa nr 1 (oddziały przedszkolne) – 613 644,20 zł
- Szkoła Podstawowa nr 2 (oddziały przedszkolne) – 1 066 471,98 zł
- Szkoła Podstawowa nr 4 (oddziały przedszkolne) – 561 879,11 zł

Miasto na realizację wychowania przedszkolnego otrzymało dotację celową ze środków budżetu państwa w wysokości 886 570,00 zł.

Na terenie miasta funkcjonowały 3 niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego:

- 1) Niepubliczne Przedszkole nr 1 „Akademia Dobrego Startu”, do którego uczęszczało ok. 86 dzieci. Przedszkole to otrzymało w 2020 r. dotację z budżetu miasta w wysokości 1 082 388,36 zł,
- 2) Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Milowy Krok” w Grajewie, do której uczęszczało ok. 9 dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W placówce było również realizowane wczesne wspomaganie dla ok. 15 dzieci. Punkt Terapeutyczny otrzymał dotację z budżetu miasta w wysokości 553 462,06 zł,
- 3) Niepubliczne Przedszkole Językowe Modernkids w Grajewie, do którego uczęszczało ok. 25 dzieci. Przedszkole to w 2020 r. zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem oświatowym nie otrzymywało dotacji (dotacja będzie wypłaca od stycznia 2021 r.).

Sieć publicznych szkół podstawowych na terenie miasta:

1. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego
2. Szkoła Podstawowa nr 2 im. Adama Mickiewicza
3. Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza

**Liczba dzieci i oddziałów w szkołach podstawowych w Grajewie
wg stanu na dzień 30 września 2020 roku**

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym klasy:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP 1	19	416	54	55	48	45	40	50	78	47
2.	SP 2	25	615	65	73	84	69	52	89	106	77
3.	SP 4	29	752	97	95	82	88	88	104	121	77
Razem		73	1783	216	223	214	202	180	243	305	201

Na utrzymanie trzech szkół podstawowych w mieście wydatkowano kwotę w wysokości 24 286 736,62 zł, w tym na poszczególne szkoły:

- 1) Szkoła Podstawowa nr 1 - 8 372 644,53 zł
- 2) Szkoła Podstawowa nr 2 - 8 164 012,39 zł
- 3) Szkoła Podstawowa nr 4 - 7 750 079,70 zł

Część oświatowa subwencji ogólnej dla Miasta wyniosła w 2020 roku kwotę 15 251 855,00 zł.

Ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2 rok szkolny 2019/2020 zdecydowanie różnił się do poprzednich. Aby ograniczyć niebezpieczeństwo związane z rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Ministerstwo Edukacji Narodowej w połowie marca 2020 r. zdecydowało o zawieszeniu tradycyjnych zajęć dydaktyczno-wychowawczych, a następnie wprowadziło obowiązek kształcenia na odległość.

Kalendarium najważniejszych zmian w systemie oświaty wynikających z epidemii koronawirusa:

- od 12 marca – czasowe zawieszenie działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej jednostek systemu oświaty;

- od 16 marca – działania przygotowawcze do obowiązkowej pracy jednostek systemu oświaty w trybie zdalnym;
- od 25 marca – jednostki systemu oświaty realizują zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (lub w inny sposób);
- od 6 maja – przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz inne formy wychowania przedszkolnego mogą zdecydować o kontynuacji działalności;
- od 18 maja – zajęcia praktyczne przygotowujące do końcowych egzaminów zawodowych dla słuchaczy ostatnich semestrów szkół policealnych; zajęcia praktyczne z nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia; zajęcia z wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze i rewalidacyjne; otwarcie schronisk młodzieżowych i innych placówek organizujących zajęcia pozaszkolne;
- od 25 maja – praktyki zawodowe u pracodawców dla uczniów III klas technikum; zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z możliwością prowadzenia zajęć dydaktycznych dla uczniów klas I-III szkół podstawowych; konsultacje z nauczycielami w szkołach dla uczniów VIII klas i maturzystów; staże uczniowskie dla uczniów klas III branżowej szkoły I stopnia oraz technikum;
- od 1 czerwca – konsultacje z nauczycielami w szkołach dla wszystkich uczniów; zajęcia praktyczne dla uczniów klas III branżowych szkół I stopnia; zajęcia praktyczne z zakresu nauki jazdy pojazdami silnikowymi dla uczniów klas III technikum; praktyki zawodowe dla wszystkich uczniów technikum;
- 26 czerwca – zakończenie zajęć edukacyjnych.

Rok szkolny 2020/2021 w związku z pandemią koronawirusa, niestety nie różnił się od roku poprzedniego. Ministerstwo Edukacji i Nauki podjęło następujące decyzje:

- od 26 października 2020 r. – jednostki systemu oświaty realizowały zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (z wyjątkiem klas I-III praca stacjonarna)
- od 9 listopada 2020 r. – uczniowie I-III klas szkół podstawowych realizują zadania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Czas pandemii to wielkie wyzwanie dla całego środowiska edukacyjnego, które musiało błyskawicznie dostosować się do nowych warunków pracy. Przejście na naukę w formie zdalnej od samego początku ograniczyło możliwość realizacji przez szkoły wymagań zawartych w podstawie programowej. Nauka bez codziennego bezpośredniego kontaktu uczniów z nauczycielami i wychowawczyniami, a także bez wspólnej pracy w klasie jest ogromnym wyzwaniem.

Projekty realizowane w szkołach miasta ze środków zewnętrznych

Projekt pn. „Ponadnarodowa mobilność uczniów” – Szkoła Podstawowa nr 1 i Szkoła Podstawowa nr 2 w Grajewie”. Projekt skierowany jest do uczniów szkół publicznych i niepublicznych od klas VI szkoły podstawowej do momentu zakończenia edukacji szkolnej. Umożliwia wyjazdy grup młodzieży wraz z opiekunami do krajów Unii Europejskiej, gdzie wraz z uczniami szkoły goszczącej realizują przedsięwzięcie edukacyjne z zakresu podstawy programowej w celu wzmocnienia kompetencji kluczowych. Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiologiczną realizacja projektu została przeniesiona na 2021 rok.

Projekt Erasmus + Cultural Similarities and Differences Between European Countries” realizowany jest przez Szkołę Podstawową nr 1 w Grajewie. W 2020 roku w ramach projektu wypłacono wynagrodzenia i pracowników biorących udział w projekcie, poniesiono wydatki na zakup materiałów biurowych oraz usług obcych i telekomunikacyjnych. Z uwagi na

zaistniałą sytuację epidemiologiczną nie wszystkie zadania zostały zrealizowane w 2020 r. realizacja projektu będzie kontynuowana w 2021 i 2022 roku.

Pozostałe projekty edukacyjne realizowane z udziałem środków zewnętrznych przedstawione zostały w Rozdziale VI Raportu.

Dotacje otrzymane i wydatkowane z budżetu państwa w 2020 r. na zadania z zakresu:

- a) wychowania przedszkolnego – 886 570,00 zł
- b) wyposażenia szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe – 186 616,36 zł
- c) dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – 96 919,28 zł + 24 229,81 zł środki własne miasta
- d) „Wyprawka szkolna” – 5 838,11 zł
- e) dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych 43 474,51 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr XXVIII/170/12 Rady Miasta z dnia 26 września 2012 r. w sprawie przyjęcia lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży z terenu Miasta, określenia szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy, trybu postępowania oraz osób lub grup osób uprawnionych do otrzymania pomocy w 2020 r. przyznano 3 nagrody za osiągnięcia artystyczne w kwocie 4.000,00 zł.

W ramach realizacji Uchwały Nr VII/51/11 Rady Miasta z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzaju i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe oraz warunków i trybu przyznawania wyróżnień i nagród pieniężnych oraz rodzajów wyróżnień i wysokości nagród za osiągnięcia w działalności sportowej przyznano w 2020 r. 6 stypendiów sportowych w kwocie 5.400,00 zł i 2 nagrody sportowe w kwocie 1.000,00 zł.

W 2020 r. Rada Miasta w zakresie spraw dotyczących edukacji podjęła Uchwałę Nr XXIII/197/2020 z dnia 30 września 2020 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w mieście Grajewo na rok szkolny 2020/2021 rodzicom, którym przysługuje zwrot kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców do placówek oświatowych. Podstawą podjęcia tej uchwały był art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe zgodnie z którym obowiązkiem gminy jest:

- 1) zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia;
- 2) zapewnienie dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą:
 - a) 24. rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna,
 - b) 25. rok życia - w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Na podstawie art. 39a ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, aby dokonać rodzicom zwrotu kosztów jednorazowego przewozu niezbędne jest posiadanie kwoty średniej ceny jednostki paliwa. Zgodnie z art. 39a ust. 3 ww. ustawy średnią cenę jednostki

paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny rada gminy w drodze uchwały uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie.

Żłobek Miejski jest jednostką budżetową miasta. Mieści się on w budynku Przedszkola Miejskiego nr 2, przy ul. Ignacego Krasickiego 2. Do żłobka uczęszczało 72 dzieci.

Liczba dzieci w wieku żłobkowym zamieszkałych (zameldowanych) w Grajewie

Lp.	Rok urodzenia	Liczba dzieci
1.	2017	216
2.	2018	185
3.	2019	228
4.	2020	164

Do żłobka uczęszczają dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat. Poziom zaspokajania potrzeb opieki żłobkowej wynosi 8,24%. W każdym roku podczas procesu rekrutacji ok. 40 dzieci nie zostaje przyjętych. W związku z potrzebą zwiększenia miejsc w żłobku, w 2020 roku realizowano projekt pn. „Utworzenie dodatkowego jednego oddziału żłobkowego w istniejącym Przedszkolu Miejskim nr 2 w Grajewie”. Celem projektu było zwiększenie o 24 liczby miejsc w żłobku. Złożono wniosek o utworzenie dodatkowego oddziału żłobkowego i zwiększenie ilości miejsc w żłobku do 72.

W 2020 roku koszt utrzymania żłobka wyniósł 949 828,64 zł. Na utrzymanie 2 oddziałów żłobkowych finansowanych w całości ze środków własnych miasta wydatkowano kwotę 616 929,92 zł a na dodatkowy oddział w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE kwotę w wysokości 332 898,72 zł.

IX. Działalność w obszarze kultury

1. Grajewskie Centrum Kultury

Zadania w obszarze kultury realizuje m.in. Grajewskie Centrum Kultury, które jest samorządową instytucją kultury powstałą na mocy Uchwały Nr XIII/102/15 Rady Miasta Grajewa z dnia 29 września 2015 r. w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury - Miejskiego Domu Kultury w Grajewie i Grajewskiej Izby Historycznej oraz utworzenia Grajewskiego Centrum Kultury. W związku z powyższym jednostka kontynuuje wieloletnią działalność instytucji, z których połączenia powstała, choć pod względem formalno-prawnym funkcjonuje ona od dnia 1 stycznia 2016 r. GCK prowadzi wielokierunkową działalność w dziedzinie rozwoju i upowszechniania kultury oraz gromadzenia, trwałej ochrony i promowania dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa miasta i regionu.

Misją instytucji kultury jest rozwój kultury, przekazywanie wartości i umiejętności artystycznych oraz zachowanie dziedzictwa historyczno-kulturowego regionu. Jednostka aktywizuje i integruje mieszkańców miasta oraz pobudza w nich chęć do świadomego obcowania z kulturą. Do podstawowych zadań w działalności GCK należy:

- 1) edukacja kulturalna oraz kształtowanie wartości poznawczych i estetycznych odbiorców kultury,
- 2) tworzenie mieszkańcom miasta warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 3) rozpoznawanie, rozwijanie i zaspokajanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych i intelektualnych mieszkańców miasta oraz tworzenie warunków do ich rozwoju,
- 4) tworzenie warunków do podtrzymywania postaw patriotycznych i kultywowania tradycji, w tym tradycji folklorystycznych,
- 5) gromadzenie, trwała ochrona i udostępnianie dóbr kulturalno-historycznego dziedzictwa o charakterze materialnym i niematerialnym mieszkańcom miasta i regionu ,

- 6) integrowanie społeczności miasta i wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych,
- 7) inspirowanie mieszkańców miasta do rozwijania zainteresowań przeszłością oraz umacnianie ich związku z własnym regionem;
- 8) promocja miasta.

Od samego początku działalności GCK stwarza uczestnikom zajęć jak najlepsze warunki i możliwości samorealizacji poprzez sztukę i inne aktywne formy spędzania wolnego czasu, kształtuje w młodzieży odpowiednie postawy wobec sztuki, życia, samego siebie oraz wobec drugiego człowieka. Osoby odwiedzające GCK mogą rozwijać swoje zainteresowania poprzez udział w zajęciach, wykładach, warsztatach oraz samodzielną działalność twórczą pod czujnym okiem pracowników - instruktorów teatru, tańca, muzyki i plastyki. Mogą także uczestniczyć w imprezach takich jak: koncerty, wernisaże, wystawy, konkursy, spektakle, turnieje, happeningi. Ważnym elementem jest wymiana doświadczeń. GCK stara się współpracować z innymi placówkami zarówno w kraju, jak i zagranicą oraz reagować na potrzeby mieszkańców.

Musimy pamiętać, że 2020 rok był rokiem wyjątkowym, który upłynął pod znakiem ograniczeń związanych z epidemią COVID, które w sposób znaczący dotyczyły też działalności wszystkich instytucji kultury i podejmowanych przez nie działań. Mimo to w opisywanym okresie instytucja realizowała przedsięwzięcia o charakterze artystycznym, kulturalnym, edukacyjnym, animacyjnym i społecznym. Sytuacja związana z epidemią COVID w okresach ograniczeń normalnego funkcjonowania spowodowała znaczącą zmianę zakresu i profilu działalności GCK poprzez jej przeniesienie do sieci internetowej.

Najważniejsze wydarzenia z dziedziny kultury, sztuki, edukacji i życia społecznego w 2020 r. organizowane, bądź współorganizowane przez Grajewskie Centrum Kultury, bądź z udziałem instytucji zawiera „Sprawozdanie z działalności merytorycznej GCK za rok 2020”, stanowiące załącznik do pisma GCK.031.2.2021 z dnia 01.03.2021 r., w którego posiadaniu są Państwo Radni.

Warto jednak zwrócić na następujące elementy podjętych w 2020 r. działań:

- 1) rewaloryzacja zabytkowego budynku pokoszarowego Grajewskiego centrum kultury przy ul. Legionistów 9 z dofinansowaniem z RPO Województwa Podlaskiego oraz Miasta Grajewa,
- 2) projekt „Bądź(MY) (cool)turalni” z dofinansowaniem z Narodowego Centrum Kultury,
- 3) inicjatywy zrealizowane przez GCK w związku z obchodami 480. rocznicy nadania praw miejskich Grajewu.

Podejmowane przez GCK działania wpisują się w realizację celów i założeń obowiązujących programów i strategii miasta m.in.:

- 1) Programu Rozwoju Miasta Grajewa na lata 2016-2023,
- 2) Programu Aktywności Lokalnej Miasta Grajewa na lata 2017-2021,
- 3) Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Grajewa na lata 2017-2027,
- 4) Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Grajewa na lata 2017-2024,
- 5) Miejskiego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Grajewa na lata 2018-2021,
- 6) Rocznych programów współpracy Miasta Grajewa z organizacjami pozarządowymi.

W 2020 r. zakończyła się realizacja „Strategii działania GCK na lata 2016-2020”, w związku z czym dokonane jej podsumowania i przeprowadzono analizę SWOT odnośnie słabych i mocnych stron GCK w poszczególnych aspektach prowadzonej działalności. Na jej podstawie określono nowe priorytety, cele operacyjne i główne działania na lata 2021-2025, które zostały zawarte w „Programie działania Grajewskiego Centrum Kultury”, stanowiącym Załącznik do umowy określającej warunki organizacyjno-finansowe działalności

Grajewskiego Centrum Kultury oraz program jego działania zawartej w dniu 16 grudnia 2020 roku z dyrektorem GCK.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, iż największą bolączką i przyczyną rotacji kadry oraz pośrednio też podejścia do obowiązków służbowych przez pracowników jest poziom wynagrodzenia, który przy obecnym poziomie świadczeń socjalnych itp. raczej demotywuje do pracy. Minimalne wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2021 r. wynosi 2.800 zł brutto. W przypadku zdecydowanej większości pracowników GCK (bez kadry zarządzającej – dyrektor, główna księgowa, kierownicy) średnia podstawa wynagrodzenia 22 osób to 2.825 zł brutto. Dodatkowo należy zwrócić uwagę na fakt, że w instytucji kultury nie funkcjonuje tzw. „trzynastka”, a w roku 2020 r. także fundusz nagród.

Doświadczenia lat 2016-2020, a w szczególności mijający, bardzo trudny ze względu na pandemię rok pokazały, że KULTURA jest tą dziedziną życia społecznego, które jest ważna dla mieszkańców Grajewa. W związku z ograniczonym dostępem do wydarzeń kulturalnych mieszkańców miasta, Centrum Kultury obok wydarzeń zaspokajających najbardziej powszechne potrzeby lokalnego społeczeństwa powinno też pamiętać o potrzebach grup mniej licznych, stąd oferta GCK powinna być kierowana do różnorodnych grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na kulturotwórczą rolę Centrum. Dlatego też wyznacznikiem działalności GCK powinna być RÓŻNORODNOŚĆ, która przejawiać się będzie w prezentowaniu różnorodnych kategorii kultury poprzez szeroką działalność ukierunkowaną na kilka obszarów. Musimy pamiętać, że mamy też bardzo zróżnicowanych odbiorców, a kultura powinna niejednokrotnie poza samym dostarczaniem rozrywki „zmuszać do myślenia” i powodować, by nie dało się obok niej „przejsć obojętnie” – nie jesteśmy tylko od zaspokajania potrzeb, jesteśmy też od wychowywania i kreowania postaw kulturotwórczych.

2. Miejska Biblioteka Publiczna

Miejska Biblioteka Publiczna w Grajewie swoją działalnością usługową obejmuje teren miasta, gminy i Powiatu Grajewskiego. Biblioteka funkcjonuje jako samorządowa instytucja kultury, dla której prowadzenie w szczególności działalności w zakresie rozwoju i zaspokajania potrzeb czytelniczych jest podstawowym celem statutowym. Aby rozwijać i zaspokajać potrzeby czytelnicze społeczeństwa MBP gromadzi, opracowuje, przechowuje, udostępnia i chroni materiały biblioteczne. Równolegle z realizacją podstawowych zadań statutowych MBP prowadzi działania upowszechniające wiedzę, popularyzujące kulturę, książkę i czytelnictwo oraz współpracuje z bibliotekami wchodzącymi w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej, a także instytucjami kultury, organizacjami i stowarzyszeniami oraz szkołami działającymi na terenie miasta.

Do najważniejszych form propagowania czytelnictwa i promocji szeroko rozumianej kultury przez Bibliotekę w 2020 r. należały:

- 1) spotkania autorskie m.in. z Iwoną Kienzler; Anetą Zamojską, autorami książek dla dzieci Agnieszką Frączek i Joanną Olech. W bibliotece dla dzieci odbył się również spektakl teatralny.
- 2) wystawy, wystawki i gazetki tematyczne promujące i opisujące ważne rocznice i święta państwowe,
- 3) konkursy, które zorganizowała Biblioteka m.in. „Dyktando międzyszkolne”, konkurs na najciekawszą, najzabawniejszą historię z życia papieża w setną rocznicę urodzin św. Jana Pawła II, konkurs pt. Listy z zamkniętego świata, konkurs literacki na najciekawszą Legendę Grajewską oraz konkurs plastyczny „Anioł Bożonarodzeniowy”.
- 4) lekcje biblioteczne, przysposobienie czytelnicze i informacyjne
- 5) zajęcia edukacyjno-plastyczne pod hasłem „Kreatywne soboty”

Biblioteka zakupiła 1329 woluminów książek, oraz ponad 50 filmów DVD.

Biblioteka włączyła się m.in. w ogólnopolską kampanię „Mała książka – wielki człowiek” oraz „Zaczytani – podziel się książką”. Wzięła również udział w IV edycji ogólnopolskiej akcji „Noc Bibliotek” i IX edycji ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie”.

Na działalność Biblioteki wydatkowano 490 170,00 zł – w formie dotacji od organizatora - Miasta Grajewo. Biblioteka otrzymała też dotację celową zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Powiatem Grajewskim a miastem Grajewo w kwocie 10 000 zł na realizację spotkań autorskich oraz zakup książek. Uzyskała również dofinansowanie z Biblioteki Narodowej w kwocie 13000 zł, co pozwoliło bibliotece nabyć nowości wydawnicze. W ramach umowy podpisanej z miastem Grajewo MBP otrzymała także dofinansowanie w formie dotacji w kwocie 45 000 zł na m.in. doposażenie Centrum Młodego Czytelnika i zakup nowości książkowych.

Księgozbiór Biblioteki liczy 52092 woluminów książek, w tym: zbiory biblioteczne Wypożyczalni dla Dorosłych - 24 807 vol. książek, zbiory biblioteczne Czytelni dla Dorosłych - 7 495 vol. książek, a Oddziału dla Dzieci - 19 790 vol. książek.

Księgozbiór Wypożyczalni tworzą literatura piękna dla dorosłych i młodzieży oraz literatura popularnonaukowa. W jego skład wchodzi lektury, poradniki z różnych dziedzin wiedzy oraz książki z obszarów nauk m.in. humanistycznych, społecznych, ścisłych, przyrodniczych, technicznych i medycznych. W 2020 r. przybyło 661 vol. w Wypożyczalni dla Dorosłych.

W Czytelni udostępniana jest literatura popularnonaukowa oraz księgozbiór podręczny, do którego zalicza się słowniki, a także książki o charakterze encyklopedycznym. W ubiegłym roku księgozbiór Czytelni powiększył się o 169 książek.

Natomiast Oddział dla Dzieci gromadzi księgozbiór przeznaczony dla dzieci i młodzieży do lat 16. Oprócz lektur i klasyki dziecięcej młody czytelnik znajdzie tu literaturę młodzieżową i popularnonaukową, a także może skorzystać z encyklopedii, albumów, atlasów, słowników i leksykonów. W zbiorach Oddziału znajdują się także książki adresowane już do dwulatków, które z jednej strony rozwijają wyobraźnię, a z drugiej uczą najmłodszych otaczającego świata. W 2020 r. do księgozbioru Oddziału włączono 499 vol. nowości wydawniczych.

Ponadto z myślą o czytelnikach starszych i niepełnosprawnych oraz dzieciach Biblioteka prowadzi działy audiowizualne, łącznie posiadamy 623 audiobooki i 291 filmów.

W 2020 r. w MBP zarejestrowano ogółem 2 150 osób, które wypożyczyły 38 108 książek. Czytelnicy odwiedzili Bibliotekę 9 104 razy.

Od 12.03.2020 do 10.05.2020 Miejska Biblioteka Publiczna była zamknięta dla użytkowników z powodu epidemii koronawirusa. W tym okresie zorganizowana została akcja pt. „Książka dla seniora”. Przed wejściem do biblioteki został ustawiony regał z książkami podarowanymi przez czytelników. Użytkownicy mogli korzystać z prezentowanych zbiorów i wypożyczać je nie wchodząc do instytucji. Podczas epidemii MBP pracuje w reżimie sanitarnym. Część spotkań, konkursów oraz zajęć odbyło się on-line.

X. Sport i rekreacja

1. Obiekty i tereny sportowo- rekreacyjne

Jednostką organizacyjną Miasta realizującą zadania z zakresu sportu i rekreacji jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Grajewie powołany przez Radę Miejską Uchwałą Nr 160/XXVI/97 z dnia 14 sierpnia 1997 r.

W roku 2020 MOSiR dysponował budżetem w wysokości 4 076 034,00 zł, zrealizowane wydatki kształtowały się na poziomie 3 673 130,37 zł co stanowi 90,12 % wykonania budżetu.

Celem działalności MOSiR jest realizacja zadań Miasta z zakresu kultury fizycznej i rekreacji, administrowanie oraz zarządzanie obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi w oparciu o przekazane przez miasto mienie komunalne.

Do podstawowych zadań MOSiR nakładanych przez Statut należy w szczególności:

- 1) organizowanie i współorganizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych,
- 2) zapewnienie kadry instruktorów do prowadzenia zajęć sportowo rekreacyjnych,
- 3) prowadzenie sekcji sportowych,
- 4) tworzenie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej,
- 5) prowadzenie i propagowanie zajęć rekreacyjnych,
- 6) organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i wakacji letnich,
- 7) prowadzenie działalności służącej upowszechnianiu kultury fizycznej oraz prawidłowemu funkcjonowaniu i rozwojowi MOSiR,
- 8) właściwa eksploatacja, konserwacja bazy sportowo-rekreacyjnej na obszarze swojego działania

Plan pracy MOSiR na rok 2020

Lp	Zadania podstawowe	Zadania szczegółowe
1.	W zakresie działalności organizacyjnej.	1.Opracowanie planu pracy MOSiR 2.Opracowanie kalendarza imprez sportowo – rekreacyjnych.
2.	W zakresie działalności gospodarczej.	1.Zakup sprzętu sanitarno – higienicznego niezbędnego do utrzymania obiektu zgodnie z wymogami Państwowej Terenowej Inspekcji Sanitarnej. 2.Zakup niezbędnego sprzętu sportowego do prowadzenia sekcji sportowych, organizacji imprez sportowo – rekreacyjnych. 3.Zakup farb na odnawianie we własnym zakresie pomieszczeń MOSiR. 4.Konserwacja i bieżące naprawy sprzętu i urządzeń będących własnością MOSiR.
3.	Współpraca z Powiatowym Szkolnym Związkiem Sportowym w Grajewie.	1.Udostępnienie obiektów MOSiR na zawody sportowe PSZS. 2.Pomoc organizacyjna przy przeprowadzaniu imprez.
4.	Współpraca MOSiR	1.Udostępnianie obiektów na treningi, zajęcia lekcyjne i zawody sportowe.

	z grajewskim szkołami.	
5.	Prowadzenia działalności w zakresie sportu i rekreacji	1. Współpraca w zakresie organizacji imprez z Klubem Sportowym „Warmia”, Szkolnymi i Uczniowskimi Klubami Sportowymi, Klubem Biegacza „Maratonka”, Radą Powiatową LZS, oraz z zakładami pracy.
6.	Organizacja zawodów, imprez sportowych i rekreacyjnych.	1. Pomoc fachowa i organizacyjna przy przeprowadzeniu imprez sportowych przez kluby, związki i stowarzyszenia 2. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej. 3. Organizacja zawodów dla społeczności grajewskiej w dni wolne od zajęć codziennych w ramach spartakiad zakładowych. 4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji. 5. Przeprowadzenie zawodów rangi mistrzostw województwa, miasta i powiatu dzieci i młodzieży. 6. Zapewnienie użytkownikom korzystającym z hali sportowej, siłowni, sauny i salki gimnastycznej bezpiecznych warunków uprawiania sportu i rekreacji.
7.	Działalność na stadionie miejskim.	1. Organizacja zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży. 2. Korzystanie ze stadionu przez sekcje Klubu Sportowego „Warmia”. 3. Współpraca z Grajewskim Centrum Kultury w zakresie organizacji imprez sportowo – kulturalnych. 4. Właściwe przygotowanie oraz utrzymanie obiektu do organizacji imprez sportowych.
8.	Szkolenie i doskonalenie kadr trenersko – instruktorskich i sędziowskich.	1. Nawiązywanie kontaktu z Okręgowymi Związkami Sportowymi celem zorganizowania kursów sędziowskich i instruktorskich: * piłka nożna * piłka siatkowa * piłka ręczna * koszykówka * zapasy * lekkoatletyka * tenis stołowy * MMA
9.	Prowadzenie działalności wychowawczej i popularyzatorskiej w zakresie sportu i kultury fizycznej.	1. Dążenie do właściwego zachowania się na imprezach sportowych przez kibicującą młodzież. 2. Popularyzacja dyscypliny mało znanych przez zamieszczenia plakatów na tablicach ogłoszeniowych. 3. Organizacja zawodów dla dziewcząt i chłopców. 4. Popularyzacja imprez organizowanych przez MOSiR w lokalnej prasie, radio i telewizji.
10.	W zakresie działalności finansowej.	1. Wynajmowanie hali sportowej, siłowni, salki gimnastycznej, sauny zakładom pracy i osobom fizycznym. 2. Wysyłanie informacji o możliwości umieszczenia reklam na hali sportowej. 3. Udostępnienie hali na imprezy sportowe. 4. Organizacja obozów sportowych podczas ferii i wakacji.

MOSiR zarządza i gospodaruje obiektami sportowymi oraz terenami sportowo – rekreacyjnymi w skład których wchodzi:

Hala sportowa przy ul. Strażackiej

Zajęcia szkoleniowe i rekreacyjne w Hali sportowo – widowiskowej odbywały się codziennie, w dni powszednie od godziny 6:00 do 22.00, według przyjętego tygodniowego harmonogramu. Do godziny 15:30 z usług wynajmu sal sportowych w roku szkolnym korzystali głównie uczniowie z Szkoły Podstawowej nr 2. W tym czasie odbywały się również wszelkiego rodzaju zawody międzyszkolne organizowane w ramach kalendarza Powiatowego Szkolnego Związku Sportowego. Od godziny 15:30 hala udostępniana była przede wszystkim organizacjom sportowym z przeznaczeniem na prowadzenie zajęć treningowych dla własnych sekcji sportowych:

- 1) piłki nożnej: (junior starszy, trampkarz, młodzik),
- 2) tenisa stołowego,
- 3) lekkoatletycznej,
- 4) piłki siatkowej,
- 5) zapasów,
- 6) zapasów MMA,

oraz dla klientów indywidualnych.

Od 12 marca 2020 r. hala sportowa z powodu epidemii COVID-19 nie była dostępna dla klientów. W tym okresie przeprowadzono prace remontowe, m.in. malowanie trybun, ścian, naprawa sprzętu sportowego, malowanie balustrady metalowej w hali głównej, wymiana kratki wentylacyjnych, malowanie lamperii w hali głównej, malowanie parapetów i grzejników, wymiana i uzupełnienie ubytków terakoty w korytarzu, malowanie ścian i sufitów korytarzy.

Stadion Miejski przy ul. Piłsudskiego 30A

Na stadionie mogą odbywać się różne imprezy: głównie mecze piłkarskie oraz imprezy plenerowe. Na tym obiekcie znajduje się pełnowymiarowe boisko piłkarskie, na którym odbywały się treningi Klubu Sportowego Warmia Grajewo. Ze stadionu korzystali młodzi piłkarze trenujący pod szyldem „Akademia Warmii Grajewo”. Zarówno grupa seniorów jak i młodzi pasjonaci piłki nożnej korzystali z tego obiektu bezpłatnie. Dodatkowo bieżnia na stadionie jest dostępna dla osób zainteresowanych poprawą swojej kondycji. Boisko posiada automatyczny system nawadniania, co pozwala na utrzymanie murawy boiska w odpowiednich normach wilgotnościowych sprzyjających równomiernemu rozrostowi trawy.

W okresie przerwy z powodu pandemii wykonano gruntowny remont szatni, pomieszczenia sędziowskiego, zaplecza technicznego, adoptowano magazynek sprzętu na pomieszczenie socjalne. Wymieniono stolarkę okienną, glazurę, terakotę, urządzenia sanitarne, przestarzałe oświetlenie, drzwi wewnętrzne i zewnętrzne, kompakty WC, umywalki, baterie ścienne, instalację elektryczną, kratki wentylacyjne, zawory instalacji centralnego ogrzewania, odświeżono powłoki malarskie. Zaangażowanie i profesjonalizm pracowników MOSiR pozwolił na montaż nowoczesnych odpływów liniowych.

Boisko piłki nożnej przy ul. Wojska Polskiego 72A, usytuowane na terenie "KLUBU HADES"

Boisko do piłki siatkowej plażowej przy ul. Wojska Polskiego 72A

Obiekt wykorzystywany był przez grupy młodzieżowe piłki nożnej, gdzie odbywają swoje treningi, a także są rozgrywane mecze ligowe. Jest to miejsce organizacji różnego rodzaju imprez plenerowych. Boisko jest wyposażone w automatyczny system nawadniania, a także od niedawna posiada sztuczne oświetlenie umożliwiające wykorzystywanie boiska nie tylko przy świetle dziennym. Inwestycja w sztuczne nawadnianie oraz oświetlenie podniosła jakość

boiska, a także komfort korzystania z jego walorów. Zasadniczą funkcją obiektu - boiska, jest popularyzacja sportu na co dzień wśród mieszkańców, uczniów szkół oraz sekcji sportowych działających przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji na poziomie rekreacyjno - treningowym. Boisko jest zlokalizowane w mocno zurbanizowanym obszarze miejskim, dlatego dobranie oświetlenia boiska bez powodowania nadmiernej uciążliwości dla otoczenia, w szczególności dla obszarów mieszkalnych poprzez zastosowanie reflektorów z wysokiej klasy optyką znacząco ograniczyło niekontrolowany rozsył światła.

Miasteczko Ruchu Drogowego przy ul. Łaziennej

Wydzielony plac o niewielkiej powierzchni, posiadający jezdnie i skrzyżowania okrężne dla ruchu rowerowego, wyposażony w znaki drogowe, przeznaczony do bezpiecznego szkolenia małoletnich kandydatów na posiadaczy karty rowerowej. Wykorzystywane przez najmłodszych oraz Policję do prowadzenia egzaminów na kartę rowerową. Asfaltowe kręte uliczki są opatrzone prawdziwymi znakami drogowymi. W tym miejscu można uczyć dziecko przechodzenia przez jezdnię, bezpiecznej jazdy na rowerze z uwzględnieniem zasad ruchu drogowego. Tuż przy Miasteczku Ruchu Rowerowego znajduje się parking, dzięki czemu łatwo dotrzeć tutaj z potrzebnym do zabawy sprzętem. Równie ważny wydaje się fakt, że to miejsce jest pięknie zlokalizowane. Na terenie Miasteczka dostępne są również ławki, na których dzieci mogą odpocząć, lub na których może przebywać młodsze rodzeństwo podczas, gdy starszak uczy się jeździć. Budowa Parku Solidarności doprowadziła do modernizacji Miasteczka Ruchu Drogowego.

W okresie przerwy spowodowanej pandemią COVID-19 pracownicy MOSiR przeprowadzili remont tego obiektu. Plac miasteczka zyskał nową nawierzchnię z kostki brukowej – bez fazowej. Jezdnie i skrzyżowania okrężne dla ruchu rowerowego wyposażone zostały w nowe w znaki drogowe.

Plac do ćwiczeń Street Workout, został wyeksponowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo dla osób z niego korzystających. Można tam wykonywać ćwiczenia oparte głównie o masę ciała i obejmujące wszelkiego rodzaju podciągania, przeskoki, wznosy rąk i nóg, triki i figury, a także standardowe pompki i przysiady. Wykonano nowe nasadzenia drzew w obrębie miasteczka, zmodernizowano tereny zielone w samym miasteczku, aranżując nowe miejsca na roślinność niskopienną.

Miasto działając wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji przystąpiło do XI edycji Kampanii Społecznej „Pola Nadziei” prowadzonej przez Fundację „Pomóż Im”. „Pola Nadziei” to kampania społeczna mająca na celu rozpowszechnienie idei opieki paliatywnej oraz bezinteresownej pomocy w społeczeństwie. Jej znakiem jest żonkil uznawany za międzynarodowy symbol nadziei. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Grajewie zasadzili około 200 cebulek kwiatowych na nowo zmodernizowanym Miasteczku Ruchu Drogowego.

Kompleks boisk „Orlik 2012” przy ul. 11-go Listopada

Na boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią (sztuczna trawa) można grać w piłkę nożną. Na boisku wielofunkcyjnym ze sztuczną nawierzchnią (tartan) można grać w piłkę ręczną, koszykówkę oraz siatkówkę. Zaplecze stanowi budynek sanitarno-szatniowy o powierzchni ok. 60 m². Cały obiekt jest oświetlony i ogrodzony siatką o wysokości czterech metrów. W ramach zajęć wychowania fizycznego z „Orlika 2012” korzystają głównie uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 w Grajewie jak również młodzież z innych placówek. W godzinach popołudniowych z obiektu korzystają najmłodsze sekcje piłki nożnej MOSiR oraz indywidualne grupy rezerwujące obiekt. Orlik to również miejsce rozgrywania zawodów Amatorskiej Ligi Piłki Nożnej oraz zawodów lekkoatletycznych. ALPN jest to cykliczna impreza sportowa, która na stałe wpisała się w kalendarz sportowy naszego miasta.

W okresie przerwy spowodowanej pandemią COVID-19 fundament ogrodzeniowy boiska „Orlik 2012”, budynek zostały poddane naprawom konserwacyjnym. Zdjęto starą, odpadającą część tynku nałożonego na fundament ogrodzenia i poddano go zabiegowi gruntowania, co poprawiło jego trwałość. Budynek „Orlika 2012” został dokładnie oczyszczony ze starych powłok malarskich i na nowo zaimpregnowany odpowiednim środkiem, którego trwałość oceniana jest przez producenta na długie lata. Zabiegi te pozwolą przez dłuższy czas zachować dostateczną żywotność obiektu.

Lodowisko – na ogół było dostępne w miesiącach grudzień – marzec. W 2020 r. ze względu na panującą pandemię COVID-19 nie funkcjonowało.

Z lodowiska korzystają mieszkańcy miasta oraz uczniowie okolicznych szkół w ramach lekcji wychowania fizycznego lub zajęć dodatkowych. Jazda na łyżwach jest doskonałą formą spędzenia wolnego czasu w okresie zimowym. W ramach współpracy partnerskiej z Brave Agency Sp. z o.o. MOSiR pozyskał w ubiegłym sezonie zimowym pięć sztuk pingwinów do nauki jazdy na łyżwach przez najmłodszych fanów sportów zimowych, komplet dziesięciu sztuk kasków ochronnych oraz trzydzieści sztuk kamizelek odblaskowych.

Siłownia plenerowa w Parku Solidarności

Siłownie plenerowe to urządzenia do ćwiczeń zlokalizowane na świeżym powietrzu. Siłownia plenerowa jest miejscem ćwiczeń, wypoczynku i spotkań lokalnej społeczności. Siłownie plenerowe to światowy trend o rosnącej popularności, który pozwala osobom w każdym wieku wrócić do zdrowego i aktywnego stylu życia. Ćwiczenia na tych urządzeniach są łatwe, przyjemne i dostępne dla każdego, a efektem ćwiczeń jest lepsza kondycja i szczuplejsza sylwetka. Ponadto siłownie plenerowe łączą aktywność fizyczną z możliwością przebywania na świeżym powietrzu. Siłownia plenerowa coraz częściej stanowi uzupełnienie placów zabaw dla dzieci oraz infrastruktury obiektów sportowych, a w przypadku MOSiR jest uzupełnieniem Miasteczka Ruchu Drogowego oraz Parku Solidarności.

Pływalnia Miejska przy ul. Targowej 11

Pływalnia jest niewątpliwie obiektem, który przyciąga najwięcej mieszkańców miasta. W trakcie roku szkolnego na pływalni realizowane są zajęcia wychowania fizycznego szkół podstawowych dla których organem prowadzącym jest Miasto Grajewo. Szkoły miejskie korzystają z pływalni naprzemiennie, tj. każda ze szkół korzysta przez jeden tydzień według ustalonego harmonogramu. Pływalnia cieszy się również dużym zainteresowaniem osób indywidualnych oraz zorganizowanych grup zewnętrznych, chcących w sposób przyjemny spędzić wolny czas, a także doskonalić swoje umiejętności pływackie. Bardzo popularne są niewątpliwie zajęcia nauki pływania organizowane na pływalni, a także zajęcia aqua fitnessu z których korzysta m.in. Uniwersytet Trzeciego Wieku. Pływalnia miejska kontynuuje także współpracę poprzez Podlaski Szkolny Związek Sportowy w Białymstoku ze szkołami z Powiatu Grajewskiego, biorącymi udział w projekcie powszechnej nauki pływania „Umiem pływać”, który jest adresowany do uczniów klas I - III szkół podstawowych w całej Polsce.

Frekwencja, którą odnotowuje się od początku funkcjonowania pływalni jest bardzo dobra i pokazuje zasadność istnienia obiektu. Od momentu uruchomienia pływalni skorzystało z jej atrakcji ponad 290 000 osób. Od 12 marca 2020 r. z powodu epidemii COVID- 19 pływalnia zawiesiła funkcjonowanie.

Zestawienie statystyczne korzystających z Pływalni Miejskiej w roku 2020
– wg stanu na 31.12.2020 r.

Miesiąc	Ogólna liczba osób odwiedzających pływalnię (w tym osoby indywidualne i szkoły miejskie)-zarejestrowani w systemie ESOK	Liczba osób indywidualnie korzystających z obiektu	Liczba uczniów szkół miasta korzystających z obiektu	Liczba opiekunów uczniów szkół miejskich korzystających z obiektu	Liczba osób grup zewnętrznych korzystających z obiektu – liczba osób którym wystawiono dokument zapłaty	Liczba osób korzystających z groty solnej-zarejestrowani w systemie ESOK
I	6121	5556	225	24	109	207
II	5479	4618	412	58	120	271
III	1835	1381	271	30	72	81
IV	0	0	0	0	0	0
V	0	0	0	0	0	0
VI	0	0	0	0	0	0
VII	0	0	0	0	0	0
VIII	0	0	0	0	0	0
IX	1426	1192	0	0	204	30
X	3734	2105	546	55	995	33
XI	763	0	0	0	763	0
XII	87	0	0	0	87	0
R	19445	14852	1454	167	2350	622

W momencie zamknięcia pływalni podjęta została decyzja o przeprowadzeniu corocznej przerwy technicznej. Została spuszczone woda z nitek basenowych w celu gruntownego czyszczenia systemu cyrkulacji wody, wymiany sond oraz uzupełnienia złożeń filtracyjnych. Wykonano szereg prac konserwacyjnych w budynku. Pomalowano hol szatni głównej, dokonano konserwacji przepompowni wody, odmalowano linie wyznaczające tory wodne w basenie sportowym itp. Załoga w sposób poważny i profesjonalny podeszła do swoich obowiązków, aby w momencie uruchomienia móc niezwłocznie przyjmować sympatyków pływania oraz innych form relaksu jakie oferuje pływalnia.

2. Wydarzenia sportowe i osiągnięte sukcesy.

Rok 2020 był trudnym okresem w organizowaniu imprez sportowych, jednak do czasu ogłoszenia na terytorium RP stanu epidemii MOSiR zorganizował, bądź też był współorganizatorem licznych wydarzeń sportowych: styczeń – 11, luty – 14, marzec – 6, sierpień – 3, wrzesień – 17, październik – 13, listopad – 5, grudzień – 5.

W okresie trwania zagrożenia epidemicznego związanego z powodu COVID-19 w dniach 26.03 – 08.04.2020 r. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ogłosił konkurs plastyczny „Twoja ulubiona dyscyplina sportowa” i wyłonił laureatkę konkursu.

W dniach 1-3 maja 2020 roku Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji zorganizował wirtualny bieg pn.: „Grajewo biegnie 480”. Odzew uczestników był duży. Udział wzięło ponad trzydziestu biegaczy, a ich wyniki czasowe i dystansowe naprawdę były imponujące. Celem imprezy była promocja biegania oraz upamiętnienie Narodowego Święta Konstytucji 3-go Maja w roku Jubileuszu 480- lecia nadania praw miejskich miastu.

Zawodnicy MOSiR reprezentowali nasze miasto w imprezach sportowych rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej oraz międzynarodowej. Do największych sukcesów naszych zawodników należy zaliczyć:

- 1) w zapasach:
 - a) srebrny medal w kategorii wagowej 48kg zdobyty w finałach Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Zapasach Styl Klasyczny, które odbyły się w Janowie Lubelskim w dniach 14-16.09.2020 r.,
 - b) dwa srebrne medale zdobyli zawodnicy w Mistrzostwach Krajowego Zrzeszenia LZS w Zapasach Styl Klasyczny Siedlce 27-29.11.2020 r.,
 - c) wicemistrzostwo województwa podlaskiego w klasyfikacji drużynowej Młodzików w zapasach. Członkiem Kadry Narodowej Kadetów na 2021 rok jest jeden z naszych czołowych zapaśników,
 - d) złoty medal zdobyty na Mistrzostwach Polski w Sochaczewie w Pucharze Polski Pamięci Żołnierzy Wyklętych w MMA w Sochaczewie.
- 2) w lekkiej atletyce - złoty medal w sztafecie 4x400m juniorów młodszych w Radomiu. Wynik uzyskany przez młodych lekkoatletów jest również klubowym rekordem Polski, który wywalczył nasz zawodnik,
- 3) w tenisie stołowym:
 - a) wicemistrzostwo w Drużynowych Mistrzostwach Województwa Podlaskiego Juniorów
 - b) III miejsce w grze deblowej mistrzostw województwa juniorów,
 - c) II miejsce w grze mieszanej juniorów,
 - d) brązowe medale za III miejsce w drużynowych mistrzostwach województwa w kategorii kadetów,
 - e) V miejsce w mistrzostwach województwa w kategorii kadetów,
 - f) VII m. w indywidualnych mistrzostwach województwa seniorów,
 - g) V miejsce indywidualnie, III m. w grze deblowej w indywidualnych mistrzostwach województwa młodzików,

XI. Pomoc społeczna i działania prorodzinne

1. Zakres i formy działania pomocy społecznej

Zadania Miasta z zakresu pomocy społecznej i innych zadań społecznych realizował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie będący jednostką budżetową, powołaną Uchwałą Nr 62/XII/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy Grajewo z dnia 6 kwietnia 1990 roku.

Przedmiotem działalności MOPS jest realizacja zadań określonych w ustawach: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy kodeks rodzinny i opiekuńczy, o ochronie zdrowia psychicznego, o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o systemie ubezpieczeń społecznych, o świadczeniach rodzinnych, o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, o karcie dużej rodziny, o systemie oświaty, o dodatkach mieszkaniowych.

Zadania miasta z zakresu pomocy społecznej dzieli się na:

- 1) zadania własne miasta o charakterze obowiązkowym,
- 2) zadania własne miasta,
- 3) zadania zlecone miasta z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych miasta w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym zalicza się m.in.:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 3) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 4) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 5) dożywianie dzieci,
- 6) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Do zadań własnych miasta w zakresie pomocy społecznej zalicza się m.in.:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym i kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez miasto zalicza się m.in.:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Jednostki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wszystkie jednostki organizacyjne MOPS mieszczą się w jednym budynku przy ul. Konstytucji 3 Maja 2B, co zmniejsza koszty utrzymania budynku. W strukturze organizacyjnej MOPS funkcjonują:

- 1) Klub Seniora.
- 2) Klub Zdrowie i Trzeźwość.

Klub Seniora w Grajewie został utworzony w 1993 roku. Głównym celem jego powstania było stworzenie ośrodka integrującego środowiska seniorów – ludzi starszych, którzy zakończyli już życie zawodowe, są emerytami, rencistami, często osobami samotnymi i którzy mają dużo wolnego czasu. Osoby te często są niedołężne i mają problemy z przygotowaniem sobie posiłków. Dlatego w Klubie Seniora również wydawane są obiady. Zgodnie z postawionymi sobie celami, Klub Seniora pragnie stać się drugim domem dla seniorów. Bardzo często organizowane są różne przedsięwzięcia, w których udział biorą osoby starsze z terenu całego miasta oraz ze wszystkich środowisk. Wielkim sukcesem Klubu Seniora jest zintegrowanie środowiska emerytów i rencistów oraz stworzenie ośrodka spotkań,

w którym mogą seniorzy uzyskać pomoc w sprawach codziennych, znaleźć przyjaciół, spędzić miło czas, ale także urządzić przyjęcie imieninowe lub urodzinowe, albo uczcić inne osobiste wydarzenia. Zabawy taneczne organizowane w Klubie i w zaprzyjaźnionych ośrodkach odmładzają seniorów i przywracają im chęć od życia. Częste spotkania z młodzieżą szkolną i dziećmi również poprawiają im nastrój i sprawiają seniorom dużą radość. Seniorzy korzystają z szerokiej ilości zajęć: sportowych, kulinarnych, prawnych, psychologicznych, fizjoterapeutycznych.

Klub Zdrowie i Trzeźwość realizuje zadania z zakresu wychowania w trzeźwości. Podczas nauki życia w trzeźwości w Grajewskim Klubie jedną z zasad jest zmiana tradycji i obyczajów przez eliminację z nich alkoholu, przy pozostawieniu, a wręcz pielęgnacji - pozostałych elementów. Takim przykładem mogą być tradycyjne spotkania świąteczne (Boże Narodzenie i Wielkanoc), czy też obchody rocznicowe. W czasie tych uroczystości biorą udział całe rodziny wraz z dziećmi, często z udziałem osoby duchownej, a spotkania te są dużym przeżyciem szczególnie dla dzieci, które widzą trzeźwego rodzica i uczą się jak powinno się żyć w trzeźwości. Spotkania takie często powodują, że to właśnie dzieci stają się w domu strażnikami trzeźwości, a autorytet rodziców wyraźnie rośnie. Działająca przy Klubie świetlica środowiskowa „Przystań” skupia dzieci pochodzące z rodzin borykających się z różnymi problemami, przede wszystkim związanymi z uzależnieniem od alkoholu. Klub Zdrowie i Trzeźwość jest placówką pobytu dziennego finansowaną przez miasto ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Takie wykorzystanie ww. środków wydaje się za najbardziej racjonalne. Warto podkreślić, że na utworzenie i działalność Świetlicy pozyskano kwotę z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego w wysokości 381 478,25 zł.

Środki finansowe wydatkowane w 2020 roku

Na realizację zadań ustawowych oraz utrzymanie MOPS w 2020 roku wydatkowano środki w wysokości 38 372 323,18 zł, w tym:

- 1) z budżetu miasta na zadania własne gminy – 4 302 527,82 zł;
- 2) z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych – 1 473 011,69 zł;
- 3) z budżetu państwa na zadania zlecone – 32 251 088,24 zł;
- 4) środki z Funduszu Pracy – 1 700,00 zł;
- 5) środki na realizację projektów UE – 343 995,43 zł.

W 2020 r. Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej zostały zlecone 3 nowe zadania:

- 1) z zakresu przeprowadzania postępowań i wypłacania stypendiów szkolnych,
- 2) załatwiania indywidualnych spraw z zakresu ustalania prawa do dodatku energetycznego i wydawania w tym zakresie decyzji oraz wypłata dodatku energetycznego,
- 3) wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego do Programu "Czyste Powietrze".

Oto przykłady niektórych rodzajów wydatków poniesionych w 2020 r. przez MOPS:

- 1) obiady dla emerytów i rencistów (86 osób, 84 rodzin) – 77 190,27 zł,
- 2) zasiłki na opał (109 rodzin, 159 świadczeń) – 43 000,00 zł,
- 3) zasiłki na leki, leczenie, środki higieniczne i dojazdy do placówek służby zdrowia (21 rodzin, 45 świadczeń) – 12 750,00 zł,
- 4) zasiłki celowe i specjalne na zakup żywności (41 świadczeń) – 10 400,00 zł,
- 5) opłata za pobyt w noclegowniach (4 osoby, 27 świadczeń) – 12 984,93 zł,
- 6) wypłata dodatków mieszkaniowych w łącznej kwocie – 561 405,65 zł,
- 7) wypłata dodatków energetycznych w łącznej kwocie - 3 469,27 zł,

- 8) wydatki związane z realizacją rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”:
 - obiady dla dzieci w szkołach i przedszkolach (268 dzieci, 13 467 świadczeń),
 - zasiłki na żywność (372 rodziny),
 - świadczenie rzeczowe w postaci żywności (14 osób z 14 rodzin),
 - obiady w Klubie Seniora (51 osób, 8 750 świadczeń).
- 9) wypłata zasiłków i stypendiów socjalnych,
- 10) wypłata świadczeń wychowawczych w łącznej kwocie 22 136 145,30 zł,
- 11) zasiłki rodzinne z dodatkami (21 348 świadczeń) - 2 604 256,82 zł,
- 12) zasiłki pielęgnacyjne (4 602 świadczeń) - 979 450,00 zł,
- 13) świadczenia pielęgnacyjne (1 110 świadczeń) - 2 206 248,00 zł,
- 14) specjalne zasiłki opiekuńcze (295 świadczeń) - 179 143,00 zł,
- 15) zasiłki dla opiekunów (67 świadczeń) - 41 147,00 zł,
- 16) fundusz alimentacyjny (2 700 świadczeń) - 1 090 618,00 zł,
- 17) świadczenia rodzicielskie (886 świadczeń) - 796 970,00 zł,
- 18) jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka (149 świadczeń) - 149 000,00 zł.

Realizacja uchwał podjętych przez Radę Miasta z zakresu pomocy społecznej:

Rada Miasta Uchwałą Nr III/18/18 z dnia 28 grudnia 2018 roku przyjęła "Miejski Program Wspierania Rodziny w Mieście Grajewo na lata 2019-2021". W związku z tym w 2020 r. zrealizowano następujące zadania:

- 1) opracowano do realizacji 3-letni gminny program wspierania rodziny,
- 2) umożliwiono podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) zapewniono rodzinom przeżywającym trudności wsparcie i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Uchwałą Nr XXXII/260/17 Rady Miasta z dnia 22 lutego 2017 roku przyjęto "Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020".

Program ma charakter długofalowy a w jego realizacji zaangażowani są: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkoły i Zakłady Opieki Zdrowotnej funkcjonujące na terenie miasta. Cele programu zostały zrealizowane poprzez: zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta; zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie; zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą Nr III/20/18 Rady Miasta z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc Miasta Grajewo w formie posiłku dzieciom w przedszkolu i szkole na lata 2019- 2023” przyjęto kolejną formę wsparcia dedykowaną dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Założeniem Programu jest wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Z pieniędzy przekazywanych gminom dofinansowane zostały posiłki wydawane w stołówkach szkolnych. W oparciu o założenia Programu pomoc udzielana jest dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej.

W ramach Programu Miasto udzieliło wsparcia dzieciom i młodzieży, którzy spełniają warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej sfinansował dożywianie dzieci, którym przyznano prawo do jednego gorącego posiłku dziennie w jednostkach oświatowych miasta oraz w Zespole Szkół im. ks. Jana Krzysztofa Kluka w Wojewodzinie i Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Głuchych im. św. Filipa Smaldone w Olecku.

W 2020 r. pomocą w formie bezpłatnego gorącego posiłku w szkole zostało objętych 268 uczniów z grajewskich rodzin. Sfinansowanych zostało 13 467 posiłków na łączną kwotę 60 869 zł (w tym środki własne w kwocie 12 173 zł i dotacja w kwocie 48 696 zł). W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. bezpłatnym dożywianiem objęto 261 uczniów, natomiast w okresie od 1 września 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. 183 uczniów. Łącznie wydano 189 decyzji administracyjnych. Średni koszt jednego posiłku w szkole w 2020 r. wyniósł 4,56 zł.

W ramach Uchwały Rady Miasta z dnia 24 października 2017 r. w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Program Aktywności Lokalnej Miasta Grajewa na lata 2017-2021” podejmowano działania na rzecz integracji i aktywizacji społecznej oraz rozwiązywania problemów społeczności lokalnej. Celem PAL jest zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego mieszkańców Grajewa poprzez podniesienie poziomu aktywności życiowej, społecznej i zawodowej, wzrost kompetencji i umiejętności życiowych, podniesienia kwalifikacji do podjęcia zatrudnienia. Zadania te są realizowane poprzez realizację projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej, takich jak m.in. wspomniany „Krok do pracy kompleksowe wsparcie społeczno-zawodowe – II edycja ” czy też „Świetlica środowiskowa w Grajewie”.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Grajewa na lata 2017-2024 została przyjęta Uchwałą Nr XXXI/241/17 Rady Miasta z dnia 25 stycznia 2017 r. Celem głównym strategii jest dążenie do poprawy jakości życia grupom społecznie zagrożonym, zapewniając im godne warunki życia oraz rozwój mieszkańców poprzez uświadomienie aktualnej sytuacji społecznej oraz wytyczenie kierunków zmian do budowania gminy wspierającej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. W Strategii zawarto najważniejsze cele strategiczne, których wdrożenie powinno w znaczący sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych.

Inne działania społeczne i prorodzinne podejmowane przez MOPS w okresie epidemii COVID- 19 w 2020 r.

Działania MOPS niezmiennie nakierowane były na wspieranie mieszkańców miasta, co wiązało się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowywanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców miasta. MOPS poszczycić się może wzorcowym przygotowaniem do wdrożenia i profesjonalną realizacją zadań związanych z obsługą programu „Wspieraj seniora”, który miał na celu dofinansowanie gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz Seniorów, którzy w stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu.

W minionym roku MOPS również skutecznie wykorzystywał środki zewnętrzne rozbudowując ofertę wsparcia, wdrażając nowatorskie, zindywidualizowane podejście do mieszkańców w czasie epidemii. MOPS mógł liczyć na członków grupy "Nadzieja", którzy pomagali dotrzeć do osób starszych i potrzebujących. W tym okresie pracownik socjalny pełnił całonocowy dyżur telefoniczny przez siedem dni w tygodniu w czasie którego przyjmował zgłoszenia dotyczące udzielenia pomocy seniorom oraz osobom przebywającym na kwarantannie.

W roku 2020 MOPS wspólnie z grajewskim kołem Caritas i Stowarzyszeniem Współpraca dla Grajewa organizował pomoc rzeczową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Program współfinansowany był z Europejskiego Funduszu

Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Łącznie z programu skorzystało 1338 osób a akcja była wspierana przez organizacje pozarządowe oraz wolontariuszy.

Przez 5 dni w tygodniu pracownicy MOPS wspierali mieszkańców Grajewa paczkami żywnościowymi pozyskanymi ze sklepów Biedronka. Z uwagi na duże zainteresowanie paczki wydawane były dla każdej rodziny raz w tygodniu. Łącznie w 2020 roku pozyskano 13.886,921 kg żywności na kwotę 227 037,31 zł.

W lipcu ubiegłego roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wsparli Polski Czerwony Krzyż w projekcie na rzecz osób bezrobotnych, którzy w wyniku pandemii stracili pracę bądź zawiesili działalność gospodarczą.

W dniu 7 lipca 2020 r. wspólnie z Panią Elżbietą Paszkowską - Dyrektorem PCK wręczono 61 paczek dla mieszkańców Grajewa. W ramach współpracy z PCK pozyskano również bezpłatnie trójkołowy rower dla mieszkańca Grajewa.

W okresie jesienno-zimowym pracownicy socjalni w porozumieniu z dzielnicowymi z Komendy Powiatowej Policji w Grajewie oraz Komendą Powiatowej Straży Pożarnej w Grajewie patrolowali miejsca, w których przebywały osoby narażone na wychłodzenie. Osobom takim zapewniało pomoc w formie schronienia oraz żywności i odzieży, którą odbierali w ośrodku. Przez cały rok wyznaczony pracownik socjalny pełni całodobowy dyżur telefoniczny, w trakcie którego podejmuje działania w związku ze zgłoszeniem sytuacji kryzysowej dotyczących osób bezdomnych.

W dniu 6 grudnia 2020 r. na zaproszenie Stowarzyszenia Morsy Grajewe delegacja pracowników MOPS wzięła udział w mikołajkowym morsowaniu połączonym ze zbiórką żywności dla osób najbardziej potrzebujących. Łącznie udało się zebrać i rozdysponować 45 paczek.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wspierali również różne akcje charytatywne i dobroczynne, m.in: we współpracy z Urzędem Miasta rozpowszechniano maseczki wśród mieszkańców Grajewa oraz organizowano akcję "Szlachetna paczka".

W dniu 23.12.2020 r. Zakon Maltański przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej po raz trzeci zorganizował Wigilię dla osób samotnych z terenu Miasta. Do tej formy pomocy zostało zakwalifikowanych 130 osób z terenu miasta. Z uwagi na stan pandemii w kraju, spotkanie odbyło się w zupełnie innej niż w latach poprzednich formie. Restauracja Balton przygotowała tradycyjne potrawy wigilijne, które mieszkańcy Grajewa odbierali osobiście wraz z życzeniami od pracowników MOPS. Osobom, które z różnych przyczyn samodzielnie nie były w stanie zgłosić się po odbiór posiłków dostarczyli je pod wskazany adres pracownicy MOPS.

W ramach porozumienia ze Stowarzyszeniem "Pryzmat" od stycznia 2019 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej został utworzony Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym. W każdą sobotę w godzinach od 8:00 do 12:00 pracownik socjalny udziela pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym po okazaniu dokumentów poświadczających status osoby pokrzywdzonej. W ramach pomocy udzielana jest przez specjalistów z danej dziedziny pomoc psychologiczna, prawna, mediacyjna. W Punkcie można starać się o wsparcie finansowe w postaci bonów, dopłat do zobowiązań, finansowania szkoleń i kursów. Projekt finansowany jest przez Ministerstwo Sprawiedliwości w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej –Funduszu Sprawiedliwości. W 2020 roku z wymienionych form pomocy skorzystało 27 osób.

2. Reintegracja społeczna i zawodowa

Zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym realizowało Centrum Integracji Społecznej utworzone 1 kwietnia 2014 roku na podstawie Uchwały Nr XLIV/313/13 Rady Miasta z dnia 30 grudnia 2013 r.

Centrum Integracji Społecznej działa w formie zakładu budżetowego Miasta.

Stawkę dotacji przedmiotowej dla Centrum Integracji Społecznej na 2020 rok ustaliła Rada Miasta w wysokości 520,00 zł na jednego uczestnika zajęć reintegracji zawodowej i społecznej i na jednego pracownika Centrum.

Centrum Integracji Społecznej osiągało w 2020 roku przychody z następujących źródeł:

- 1) Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie – świadczenia integracyjne wraz ze składkami społecznymi (190865,69 zł),
- 2) dotacja przedmiotowa z Miasta Grajewo w kwocie (wykorzystana w kwocie 115440,00 zł),
- 3) przychód z wykonanych usług (200036,63 zł),
- 4) odsetki bankowe (201,83 zł).

CIS wykorzystało wyżej wymienione przychody na: szkolenia pracowników, zapłatę czynszu za lokal będący siedzibą CIS, wynagrodzenie pracowników, premie motywacyjne uczestników, materiały niezbędne do wykonywania zleceń i funkcjonowania jednostki, posiłki regeneracyjne dla uczestników, delegacje uczestników i pracowników, wynagrodzenia za umowy zlecenia (doradca zawodowy, psycholog), usługi BHP, ubezpieczenie mienia i uczestników, ubrania robocze dla uczestników, opłaty za internet, usługi telekomunikacyjne, i energię elektryczną.

Centrum Integracji Społecznej zatrudniało w 2020 roku uczestników na podstawie Indywidualnych Programów zatrudnienia socjalnego w 3 warsztatach:

- 1) warsztat porządkowo – ogrodniczy (15 uczestnictw w 2020 r., 4 uczestnictwa ukończone z czego 1 osoba podjęła zatrudnienie 11 uczestników nowo przyjętych),
- 2) warsztat rękodzieła (10 uczestnictw, w tym 1 osoba nowo przyjęta, 4 osoby ukończyło IPZS, z czego 1 osoba podjęła zatrudnienie),
- 3) warsztat opieki nad osobami starszymi i chorymi (3 uczestnictwa, w tym 3 osoby nowo przyjęte).

CIS realizuje zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników w ramach których organizuje szkolenia prowadzone przez instruktora zawodu dotyczące danego warsztatu, szkolenia zewnętrzne z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz kurs obsługi komputera. Uczestnicy objęci są wsparciem psychologa i doradcy zawodowego biorą udział w warsztatach z zakresu etyki zawodowej oraz udział w warsztatach artystycznych.

W ramach reintegracji zawodowej uczestnicy wykonują usługi zlecone CIS, w 2020 roku z uwagi na pandemię Covid 19 praktyki zawodowe u przedsiębiorców i w jednostkach Miasta nie były realizowane.

W ramach reintegracji społecznej z uwagi na pandemię Covid-19 wyjścia do kina i udziały w imprezach kulturalnych nie były możliwe.

W ramach działalności statutowej CIS świadczył następujące usługi:

- 1) sprzątania klatek schodowych w budynkach wielorodzinnych (488 umów),
- 2) kompleksowego sprzątania nagrobków (89 umów),
- 3) utrzymania terenów zielonych oraz sprzątania mieszkań i biur (62 umów),
- 4) wytwarzanie rękodzieła na zlecenie (4 umowy).

Osiągnięto przychody na kwotę łącznie 200.036,63 zł netto, w tym z tytułu umów z:

- 1) osobami prywatnymi- 76.562,15 zł
- 2) przedsiębiorstwami- 27.565,41 zł
- 3) Starostwem Powiatowym- 3442,13 zł sprzątanie + 203,25 zł kartki
- 4) Zarządem Dróg Powiatowych- 4862,04 zł
- 5) Urzędem Miasta- 2200,00 zł
- 6) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej- 6573,90 zł
- 7) Zakładem Administracji Domów Mieszkalnych- 2600,00 zł

- 8) Grajewskim Centrum Kultury- 528,45 zł
- 9) Przedsiębiorstwem Usług Komunalnych- 7407,40 zł
- 10) Spółdzielnią Mieszkaniową „ZGODA” - 39.783,80 zł
- 11) wspólnotami mieszkaniowymi - 9.990,58 zł
- 12) Towarzystwem Budownictwa Społecznego – 18.317,52 zł

Ze względu na wysoką jakość świadczonych usług Centrum Integracji Społecznej jest rozpoznawalne w mieście i cieszy się uznaniem zamawiających jego usługi. Centrum Integracji Społecznej otrzymało certyfikat jakości „ZAKUP PROSPOŁECZNY” przyznany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku oraz Fundację Królowej Jadwigi.

Problemem CIS w 2020 roku była zbyt mała liczba uczestników w stosunku do ilości realizowanych zleceń oraz zbyt mała liczba pracowników w stosunku do ilości pracy administracyjnej. Lokal CIS jest niewystarczający pod kątem realizowanych usług i prowadzonych warsztatów.

3. Formy wsparcia potrzebujących

Zadania związane z potrzebami osób mających zdiagnozowane problemy psychiczne realizował Środowiskowy Dom Samopomocy w Grajewie „Pomocna dłoń” funkcjonujący w oparciu o Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy w formie zajęć podtrzymujących i rozwijających u osób przewlekłe psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych umiejętności niezbędne do samodzielnego życia i funkcjonowania w społeczności lokalnej.

ŚDS jest jednostką budżetową, finansowaną w całości z budżetu państwa, a dotacja na jednego uczestnika w 2020 r. wynosiła 1 752,50 zł miesięcznie. Środki finansowe z Budżetu Wojewody w rozdziale 85203 §2010/§2110 wynosiły na rok budżetowy 799 140,00 zł.

W 2020 roku ŚDS prowadził działalność statutową jako ośrodek wsparcia dla osób:

- 1) przewlekłe psychicznie chorych typ A,
- 2) z niepełnosprawnością intelektualną typ B,
- 3) wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych typ C.

Ośrodek przeznaczony jest dla osób pełnoletnich. W 2020 roku uczęszczało do niego 38 domowników.

Formą działania ŚDS są treningi:

Trening funkcjonowania w życiu codziennym poprzez:

1. *Trening kulinarny* – uczestnicy ŚDS do 11 marca 2020 roku sporządzali gorący posiłek wspólnie i pod opieką instruktora terapii zajęciowej – kucharza. Podczas treningu zapoznawali się z zasadami zdrowego odżywiania, nabywali umiejętności korzystania ze sprzętów gospodarstwa domowego. W związku z sytuacją epidemiczną w kraju spowodowaną SARS COV-2 trening kulinarny był prowadzony teoretycznie, a dla uczestników zamawiany był ciepły posiłek w formie cateringu z zewnątrz.
2. *Trening budżetowy* - podczas zajęć uczestnicy uczyli się planowania wydatków w oparciu o posiadane dochody, opracowywali listę zakupów na podstawie sporządzanego jadłospisu.
3. *Trening higieniczny* – prowadzony był w formie pogadarek, indywidualnych rozmów na temat wyglądu i higieny osobistej. Uczestnicy objęci treningiem uczyli się dbania o estetyczny wygląd zewnętrzny i higienę osobistą. W trakcie obostrzeń zajęci prowadzone były w małych i stałych grupach, stale przypominano o dezynfekcji rąk.
4. *Trening umiejętności praktycznych* – prowadzony był grupowo lub indywidualnie. Uczestnicy doskonalili umiejętności prania ręcznego, uczyli się lub nabywali umiejętności korzystania z pralki automatycznej, żelazka, maszyny do szycia.

5. *Psychoedukacja* – zajęcia prowadzone w formie spotkań grupowych, miały na celu poszerzenie uczestnikom wiedzy na temat choroby psychicznej, radzenia sobie z jej objawami i dochodzenia do zdrowia.

Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów: *trening umiejętności społecznych* – prowadzony w formie spotkań grupowych. Uczestnicy na zajęciach uczyli się społecznej odpowiedzialności i tolerancji wobec innych osób. Nauczyli się nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych, wzajemnej komunikacji, umiejętności wyrażania własnych potrzeb.

Trening umiejętności spędzania czasu wolnego:

1. *Poranne spotkania społeczności* – codziennie rano odbywały się spotkania społeczności, przy herbach i śniadaniu omawiano sprawy bieżące, czytano codzienną prasę lub oglądano poranne wiadomości w telewizji, dyskutowano o wydarzeniach w kraju i na świecie.
2. *Gry integracyjne poprawiające pamięć i koncentrację* – zajęcia prowadzone codziennie po południu w formie gier zespołowych tj. „Ruminkub”, „Scrabble”, „Blokus”, „Tribond”, „5 sekund”, „Memory”, gra karciana UNO, gry ruchowe na Xboksie, gry w bilard, piłkarzyki. W trakcie pandemii zajęcia się odbywały w małych grupach w różnych salach.
3. *Zajęcia kulturalno – rozrywkowe* – prowadzone w formie imprez lub wydarzeń okolicznościowych, często towarzyszyły im zabawy taneczne, organizowano słodki poczęstunek, który przygotowywany był przez domowników pod opieką instruktorów.
4. *Gazetka ŚDS* – zadanie polegało na przygotowywaniu i zorganizowaniu przynajmniej raz w miesiącu gazetki tematycznej z okazji określonego święta.
5. *Muzykoterapia* – zajęcia prowadzone w grupach w formie wspólnego śpiewania przy wykorzystaniu różnych instrumentów muzycznych np. organów elektrycznych, gitary.
6. *Zajęcia komputerowe* – uczestnicy mając do dyspozycji 2 komputery stacjonarne oraz 1 laptop zaznajamiali się z obsługą komputera, myszki, obsługą różnych programów komputerowych.
7. *Zajęcia plastyczne* – prowadzone były w grupach kilkusobowych z wykorzystaniem różnych technik i narzędzi. Uczestnicy wykonywali takie prace jak: malowanie farbami, flamastrami, rysunek na szkło, kolorowanie gotowych obrazków, wyklejanie, wycinanie.
8. *Terapia ruchowa* – uczestnicy pod czujną opieką technika fizjoterapii korzystali ze sprzętów rehabilitacyjnych w ośrodku. Organizowane były zajęcia ruchowe w grupach oraz indywidualne ćwiczenia gimnastyczne.
9. *Wycieczki krajoznawcze* – zespół wspierająco-aktywizujący w roku 2020 zorganizował jedną wycieczkę krajoznawczą dla uczestników ŚDS. Wyjazd odbył się 10 września do miejscowości Pomigacze, gdzie domownicy zwiedzali Majątek Howieny, w którym znajdowało się zoo m.in. z australijskimi zwierzętami. Czas ułuli naszym podopiecznym animatorka różnymi zabawami i konkurencjami grupowymi. Domownicy mieli również zapewniony obiad w restauracji.
10. *Zebrania społeczności* – do 11 marca 2020 roku raz w tygodniu o stałej porze Zespół wspierająco-aktywizujący organizował zebranie społeczności. Spotkania dotyczyły spraw bieżących domowników, tego co ma się wydarzyć w ośrodku i poza nim, czyli np. imprez okolicznościowych, wyjeżdż, wyjazdów itp. Na bieżąco rozwiązywano problemy zgłaszane przez domowników, wdrażano nowe pomysły uczestników w życie społeczne ośrodka. Poruszano wiele innych spraw z uwaga na potrzeby domowników. Z powodu pandemii zebrania były ograniczone, organizowano je tylko w szczególnych sytuacjach na krótki czas, głównie w celu rozwiązania jakiegoś poważnego problemu wynikającego ze zgłoszenia przez społeczność ŚDS lub przed organizowaniem ważnego wydarzenia.

Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się w przypadku osób z problemami komunikacji werbalnej: *trening komunikacyjny* – trening prowadzony był w małych i stałych grupach. Podczas zajęć uczestnicy uczyli się umiejętnego komunikowania i wyrażania swoich emocji, potrzeb i oczekiwań.

Sytuacja pandemiczna w kraju spowodowana COVID-19 oraz wstrzymywanie działalności ośrodka decyzjami Wojewody Podlaskiego (od 12 marca 2020 r. do 24 maja 2020 r. oraz od 26.10.2020 r. do 27.11.2020 r.) jeszcze bardziej przyczyniła się do zwiększonego i aktywniejszego kontaktu z rodzinami i opiekunami podopiecznych.

Wszystkie powyżej opisane działania prowadzone przez ŚDS miały na celu pomóc i wesprzeć uczestnika w jak najlepszym funkcjonowaniu i radzeniu sobie w życiu codziennym. Poprzez terapię, zajęcia, różnego rodzaju udział w spotkaniach integracyjnych domownicy nabrali pewności siebie, dowartościli się, wzrosła ich samoocena i pozytywnie nastawili się do świata zewnętrznego.

Raport o stanie miasta stanowi podsumowanie działalności organu wykonawczego w roku poprzednim, tj. 2020. Przedstawiony Państwu radnym dokument zawiera podstawowe informacje o realizacji polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Miasta. Zostały w nim uwzględnione działania podejmowane i realizowane przez Burmistrza we wskazanych obszarach, które stanowią podstawową treść Raportu.

Treść Raportu uwzględnia także wymogi wynikające z Uchwały Nr VI/54/19 Rady Miasta Grajewo z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów Raportu o stanie miasta Grajewo, którą Rada podjęła na podstawie art. 28 aa ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

Dopełnieniem treści Raportu jest funkcjonująca w samorządzie grajewskim praktyka przedstawiania na każdej sesji Rady Miasta sprawozdania Burmistrza z jego działalności międzysesyjnej oraz liczne sprawozdania merytoryczne i finansowe z realizacji zadań publicznych składane Radzie Miasta przez Burmistrza i kierowników jednostek organizacyjnych miasta.

Przedstawiony przez Burmistrza w Raporcie opis działań podejmowanych i realizowanych przez organ wykonawczy Miasta przy wsparciu Rady Miasta świadczy o prawidłowej realizacji zadań publicznych, o postępie dokonującym się w społecznym, gospodarczym i kulturalnym życiu mieszkańców miasta w 2020 r.

Burmistrz Miasta
(-) Dariusz Latarowski